

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 21 d'octubre de 1993

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Director: Manuel Valls i Serra

Any XV - Núm. 735 175 ptes.

LLINDAR

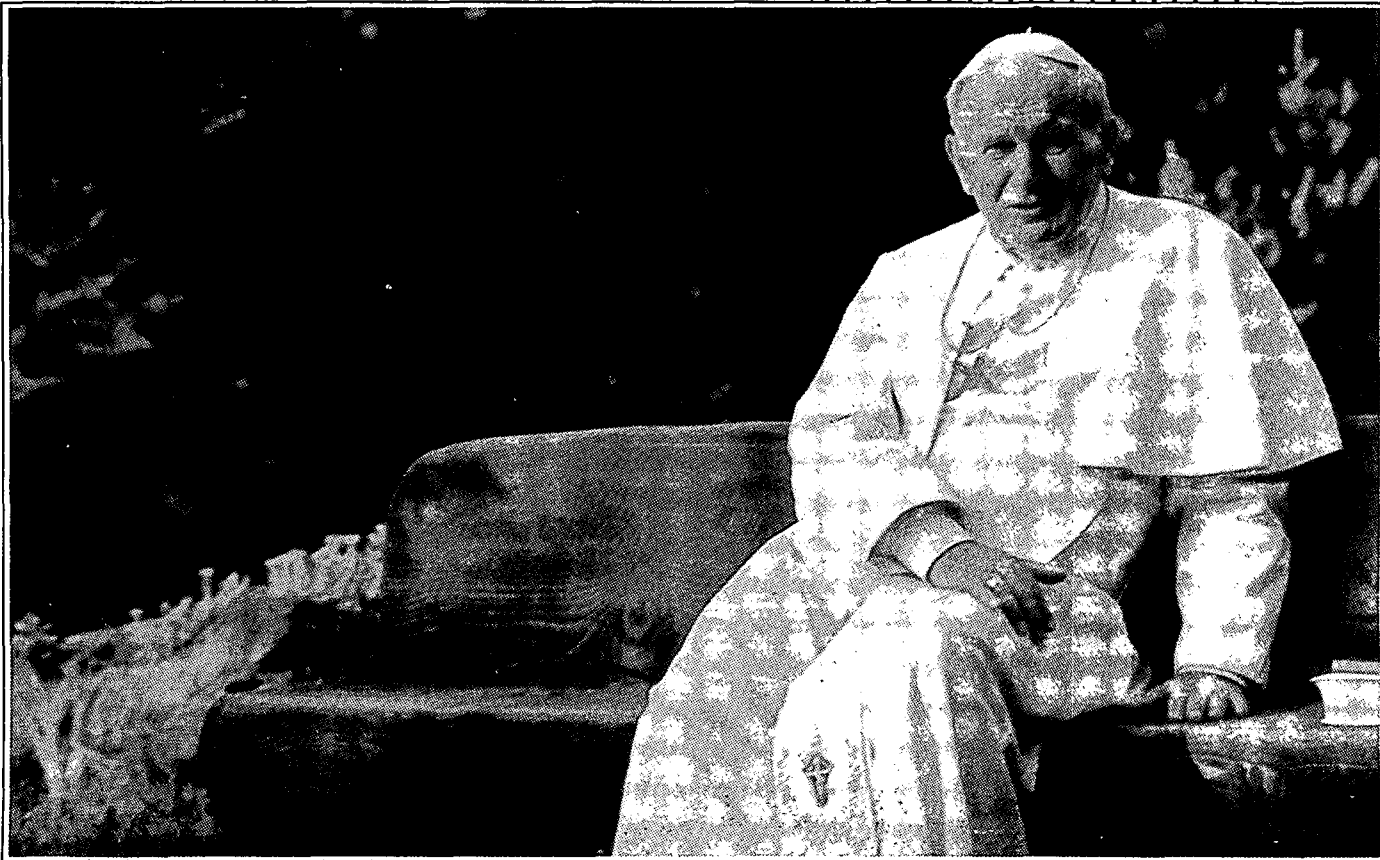
Referint-me a la «Veritatis splendor» (VS) ja vaig comentar que amb aquest document el Sant Pare no ens crida a cap croada sinó a ser un poble coratjós. El que necessita el nostre món —deia— és una Església «confessant», és a dir, una Església que confessa la primacia de Déu. Sols el reconeixement d'aquesta primacia garanteix la «resistència» a tot allò que envileix o viola la dignitat de la persona humana. Aquella afirmació, però, cal completar-la amb un altra que n'és com la seva conseqüència: La VS ens demana de ser també una Església «compromesa». ¿Què n'hem fet del cèlebre «engagement», del qual parlàvem tant en els anys seixanta? ¿No desitjàvem aleshores ardentment una Església «engatjada»? El galicisme es va imposar. Doncs bé, l'expressió «engatjada», és a dir compromesa, originàriament significa la radical fidelitat de l'Església a l'Aliança. És Déu mateix qui s'ha «engatjat» amb el seu poble: «Faré de vosaltres el meu poble i jo seré el vostre Déu» (Ex 6,7).

Una Església compromesa

Quantes vegades no hem oblidat després que el compromís d'aquest poble és amb Déu mateix! Sovint hem subratllat, sí, que érem «poble», però hem deixat en l'ombra el genitiu «de Déu»! La VS ens recorda, per contra, que som un poble compromès amb l'Aliança! El que ens demana el Sant Pare a la VS és una renovació del compromís de l'Aliança. Perquè el compromís cristià s'ha afeblit o s'ha «reduït». En molts ambients cristians advertim l'existència d'impulsos de generositat, però en no estar suficientment arrelats en l'Aliança, els manca la definitivitat i la radicalitat que els hauria de caracteritzar. La decisió pel compromís definitiu esdevé així cada vegada més rara en la vida de molts batejats, especialment pel que fa al matrimoni, al ministeri sacerdotal i la vida religiosa. «¿Què ho fa que els nostres fills han sortit generosos però no creuen?», sentim exclamar a molts pares. Potser n'han heretat la generositat, però no la causa. És una generositat voluntarística, però no està xopa de l'amor de l'Aliança. En certa manera són fruits secs. No tenen saba. ¿No ens caldria recuperar en la nostra pastoral juvenil aquell sentit de «l'atletisme cristià» del qual ens parlà tan bellament el bisbe Torras i Bages? ¿I la finalitat de la nova evangelització no consisteix a fer reviure avui el compromís que deriva del contingut fonamental de l'Aliança: «Déu t'estima, Crist ha vingut per tu»? Si no tenim la gosadia d'anunciar-lo aleshores estem «desvirtuant la creu de Crist» (1 C 1,17), com tan oportunament ens ho ha recordat Joan Pau II. D'aquí arrenca el «secret formatiu» de l'Església del qual parla l'encíclica VS: «La contemplació de Jesús crucificat és la via mestra per la qual l'Església ha de caminar cada dia si vol comprendre el ple significat de la llibertat: do d'un mateix en el servei a Déu i als germans» (n. 87). I encara: «La fe és una decisió que afecta tota l'existència; és encontre, diàleg, comunió d'amor i de vida amb Jesucrist... implica un acte de confiança i abandonament en Crist i ens ajuda a viure com ell va viure, o sigui, en el més gran amor a Déu i als germans» (n. 88).

■ Manuel Valls i Serra, director

Un papa viatger i pelegrí pels camins del món

Quinze anys de pontificat

El passat 16 d'octubre es compliren quinze anys de l'elecció de Joan Pau II. «No tingueu por. Obriu de bat a bat les portes a Crist» ens digué en el seu primer missatge. D'aleshores ençà Karol Wojtyła no ha parat: 61 viatges apostòlics fora d'Itàlia; 110 països visitats, 10 encíclics, milers d'homilies i discursos i grans iniciatives i gestos com l'acte de pregària a Assís amb els representants de les grans religions, les Jornades Mundials de la Joventut, el diàleg amb els grans i

amb els petits d'aquest món... I la caiguda del comunisme de la qual aquest Papa vingut de l'Est n'ha estat un dels principals inspiradors i artesans. Als 73 anys i malgrat l'atemptat que estigué a punt d'acabar amb la seva vida i l'operació quirúrgica soferta el 1992, Joan Pau II continua guiant-nos amb la mateixa convicció, convocant-nos a la «nova evangelització» i convidant-nos a ser un poble fort i coratjós enmig de les turbulències d'aquest final de segle. Moltes felicitats!

informació
a pàg. 10

Jornades
«Església i País»

Ramon Malla,
25 anys de bisbe

Una
entrevista de
Jaume
Montaña a
pàg. 11

Joan Triadú, un símbol de la resistència catalana

Una entrevista de Glòria Carrizosa a pàgines centrals

Avui:

Especial Girona

Sobre el sentit
d'aquesta
jornada

pàg. 21-22

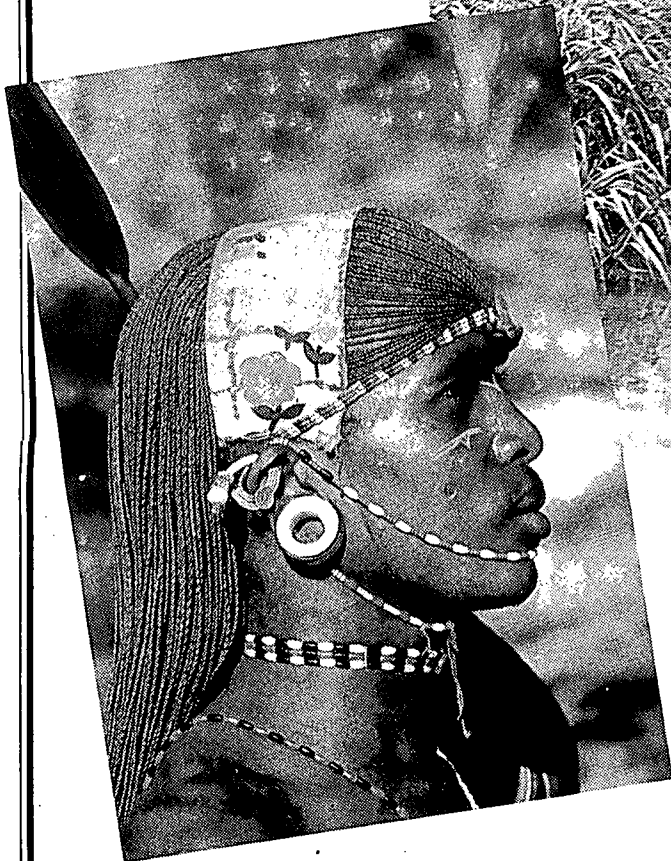
VIATGE A

Del 21 de novembre al 4 de desembre

VIATGE A LES MISSIONS D'ÀFRICA

KENYA i TANZÀNIA

(països equatorials de la costa de l'oceà Índic)

visites a Kenya (la terra dels bantús)

—**NAIROBI**: capital de Kenya (1.670 m), porta d'accés a una gran i variada aventura

—**NAKURU**: el «llac rosat», amb milions de flamencs i d'altres ocells

—**NAIVASHA**: llac alcalí, a la fossa del Rift Valley

—**MASAI MARA**: una reserva immensa de cebres i de nyus; també hi viuen lleons, búfals, rinoceronts, elefants, lleopards...

i el Caire; parc nacional amb el volcà apagat del Kilimanjaro (5.895 m)

—**NGORONGORO**: la «gran caldera» (cràter de 20 km de diàmetre) i la seva fauna

—**MANYARA**: llac on es troben una gran varietat d'ànecs i pelicans i elefants, i els lleons grimpadors

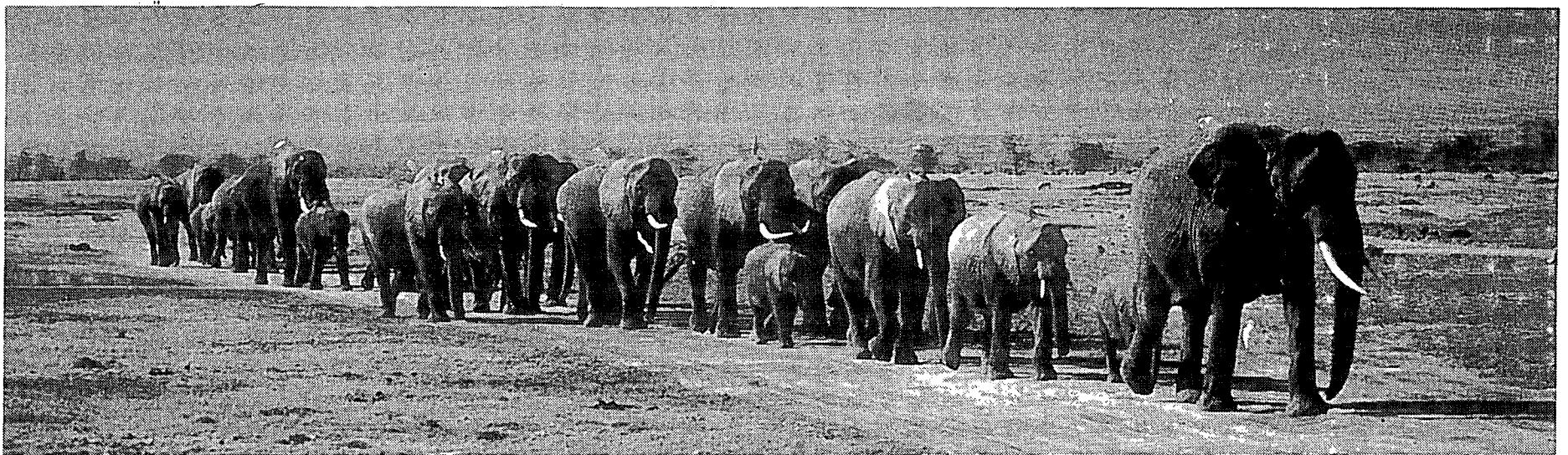
Missions previstes de visitar:

Nairobi - Narok - Pow - Arusha - USA River - Karatu - Mto-wa-mbu

visites a Tanzània (un passadís històric)

—**ARUSHA**: ciutat a mig camí entre el Cap

Combinat amb **safaris de gran turisme**

Assistència tècnica Ultramar Express

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

EDITORIAL

La cadena COPE té audiència a Catalunya: ens consta, fins i tot, que molts han cercat la seva sintonia amb el desig de trobar-hi uns continguts ètics més d'acord amb els seus criteris. La cadena COPE ha ampliat, en els últims anys, la seva presència catalana, inicialment perquè alguna cadena del país, a l'hora d'escollir amb qui col·laborar, va preferir-la a d'altres. La cadena COPE té un ideari en el qual figura expressament la voluntat de servir l'Espanya de les autonomies en la seva diversitat cultural. La cadena COPE es declara, en el mateix ideari, de clara inspiració catòlica i depèn, en última instància, de l'episcopat espanyol.

Cope i Catalunya

Malgrat que tots aquests antecedents haurien de traduir-se en termes positius, la veritat és que, en aquests moments, la cadena COPE, sobretot a través dels seus comentaristes matinals, —i també, segons ens consta, en les tertúlies nocturnes— se situa a l'avantguarda dels atacs a Catalunya. Cada dia són més els catòlics que expressen el seu malestar a causa d'això i, per descomptat, abandonen i conviden a abandonar la seva escolta.

En l'editorial del número 731 de CATALUNYA CRISTIANA (23/9/93) escrivíem: «De poc serviria tot el muntatge de l'estat de les autonomies si no aconseguíem una comprensió de cada una de les realitats nacionals que conviuen a l'Estat espanyol i una acceptació cordial de les seves diferències». I afegíem també: «Seria bo que, en aquest treball educatiu de la mútua comprensió, els catòlics dels diversos pobles d'Espanya fóssim els més actius. De vegades, alguns sectors fan la impressió contrària.» L'endemà, l'Arquebisbe de Barcelona, en la seva homilia de la festa de la Mare de Déu de la Mercè, afirmava: «Algunes preses de posició recents i crítiques greus, que fan referència a Catalunya —fins i tot acceptant el dret a la discrepància i a la crítica— haurien de ser més raonades i també més mesurades, perquè no derivin cap a un enfrontament entre persones i entre pobles, o cap a la falsedat pel camí de les veritats a mitges. Costa molt de bastir l'entesa social i pot destruir-se molt de pressa com per poder assistir impassiblement a certs actes que més aviat tendeixen a destruir-la».

Malgrat tot això, els atacs s'han mantingut i s'han incrementat. S'ataca molt i no s'explica res, quan, en realitat, temes com el de la llei de normalització —aprovada pel Parlament de Catalunya, elegit per tots els seus ciutadans de qualsevol procedència— i altres, el que necessiten és explicació i no explotació partidista.

És probable que en el fons de tot això hi hagi un interès polític. Però, si els interessos polítics poden ser legítims, no és ètic servir-los amb la falsedat. Molt menys encara, quan el resultat atempta la convivència cívica. Qualsevol observador desapassionat i ben informat s'adona que, en les circumstàncies històriques, demogràfiques i polítiques de Catalunya, la convivència assolida entre els seus ciutadans és admirable. ¿Qui té interès a destruir-la?

Lamentem profundament que un mitjà catòlic de comunicació com COPE hagi adoptat aquesta actitud. I, tot i fer-nos càrrec de l'àmbit d'autonomia de què gaudeixen alguns destacats professionals de la ràdio, voldríem veure algun gest clarificador dels seus màxims responsables.

M'he fixat que hi ha germans meus en Jesucrist als quals els repugna parlar de l'omnipotència divina. Potser perquè pensen que impedeix l'acostament de l'home actual a Déu. Fins i tot m'ha cridat l'atenció algun prevere que, en celebrar la missa, evita de donar a Déu aquest atribut, dient «que us beneeixi déu bondados», o acabant la pregària: «que viu amb Vos...», suprimint «i regna».

Jo m'imagino que els abusos de poder que hem realitzat els homes deu haver estat la causa que la fidelitat al Déu just i que ens estima hagi fet concebre a alguns una veritable fòbia respecte al poder i fins i tot respecte a la misericòrdia. Tant l'un com l'altra sembla que comportin un allunyament: del qui és per sobre de tot i de tots, en el cas de l'omnipotència; del qui, per acostar-se a nosaltres, «baixa» de les seves altures, en el cas de la misericòrdia.

Però he de confessar que, alhora que me n'imagino l'origen, em costa d'entendre i em sap greu aquesta mena de repugnància. Perquè el mateix Déu omnipotent —en la unitat absoluta del seu Ésser— és Amor, i l'amor es manifesta en la misericòrdia. De manera que l'omnipotència de Déu és essencialment amorosa i misericordiosa. És per obra de l'Amor —actuant en Maria— que el Fill Unigènit del Pare s'ha fet home en Jesucrist per la salvació dels homes. I així —meravella de l'omnipotència divina!— la naturalesa humana conviu amb la naturalesa divina en la Persona del Verb, en la qual Déu s'ha fet igual a nosaltres en tot excepte en el pecat.

Perquè Déu és l'omnipotència amorosa i misericordiosa, ha pogut dir (en un acte de compassió, en el qual ens sentim compresos i acollits molts pobres homes): «Trista és la meua ànima fins a la mort; Abbà, Pare: a Tu tot t'és possible, fes passar de mi aquest calze, però no sigui el que jo vull, sinó el que tu vols». «Tinc set». «Déu meu, Déu meu, per què m'has abandonat?».

L'omnipotència de l'Amor s'ha volgut manifestar —en solidaritat amorosa i salvadora amb tots nosaltres— com a suprema debilitat, sense deixar de ser omnipotència. Déu omnipotent ens estima! El Déu que ho pot tot, que és la Plenitud infinita, ens vol necessitar. Des de la seva omnipotència, ens diu: dóna'm el teu cor, el necessito. Perquè el qui estima necessita generosament (no egoïstament) el do de l'estimat; i per això, amb el seu amor, el provoca. Déu omnipotent provoca, crida, amb el seu Do, l'Esperit Sant, el nostre do a Ell per tal que esdevinguem fills seus en el seu Fill, formant l'Església.

És cert que hi ha hagut homes —i n'hi ha (potser també jo?) ens hauríem de preguntar tots)— que han abusat del poder, i no solament des de l'administració. En els nostres temps, i a partir d'una conscienciació democràtica, s'ha fet un lloc comú la denúncia d'aquest abús, cosa que a ningú no li pot semblar malament. Però també s'ha anat imposant com a tret essencial de la democràcia el refús de l'afirmació que tot poder ve de Déu. Admetre això —se'ns diu— justificaria una instància superior a la llibertat, cosa que ofèn greument la dignitat humana.

Quants crims s'han comès en nom de Déu! —se sent

Quants crims s'han comès en nom de Déu! —se sent dir, com a justificació del refús social a posar en Ell la font del poder—. I no seré pas jo qui ho negui. Però voldria afegir: ¿i en nom de la independència de Déu? ¿no se n'han comès molts més i de molta més magnitud?

dir, com a justificació del refús social a posar en Ell la font del poder—. I no seré pas jo qui ho negui. Però voldria afegir: ¿i en nom de la independència de Déu? ¿no se n'han comès molts més i de molta més magnitud? Amb una diferència, que el qui honradament accepta que el poder —encara que l'elecció del governant sigui democràtica— ve de Déu com a Creador nostre que és, no es pot limitar a respondre de les seves accions davant l'electorat, sinó que ha de respondre també davant de Déu, al qual res no es pot amagar. Mentre que el qui sincerament creu que el poder li ve dels qui l'han votat, lògicament només se sent responsable davant de la majoria, que, com és evident, és manipulable, sovint inconscient i ben sovint fins i tot inhumana i antidemocràtica.

Déu omnipotent

■ Pau López Castellote

Per altra banda, el mateix Jesucrist que al final dels temps ens dirà amb infinita tendresa: «tot el que heu fet a un d'aquests petits a Mi m'ho heu fet», en la seva passió va respondre al gran sacerdot:

«veureu el Fill de l'home assegut a la dreta del poder». No és estrany que el poder, i encara més l'omnipotència, ens faci por referida a l'home. Un home omnipotent realment espanta. Però l'omnipotència d'un Déu que es manifesta en la misericòrdia, manifestació alhora del seu Amor infinit, ¿ens ha d'espantar? Com seria de diferent el nostre món si tot poder i tota justícia i tota autoritat es fonamentés en el poder i en la justícia i en l'autoritat de Déu!

No ens faci vergonya proclamar l'omnipotència de Déu, que, evidentíssimament, s'identifica amb la seva bondat. No tinguem por de proclamar que Jesucrist, vivent des de la seva resurrecció, regna. Que ens beneeixi Déu omnipotent. Demanem-ho al Pare per Jesucrist, Fill de Déu, que viu i regna en la unitat de l'Esperit Sant pels segles dels segles. I diguem tots: amen. Així ho ha fet l'Església des dels seus inicis.

Pau López Castellote és escriptor i pedagog

RESPIR

Fa bo de llegir-ho

En un món tan revoltat com és avui el nostre, i no m'estranyaria que tothom trobés, o hagués trobat, revoltat el que li toca, o li va tocar, de viure, fan de bon llegir unes paraules del P. Teilhard de Chardin, que diuen: «Repetim-ho una altra vegada: en virtut de la Creació i, encara més, de l'Encarnació, no hi ha res de profà a la terra per a qui sap mirar-la. Al contrari, tot és sagrat als ulls d'aquell que distingeix, en cada criatura, la parcel·la d'ésser escollit, sotmès a l'atracció del Crist en camí de consumació». Algú dirà que el

pare Teilhard va ser com una moda, i que les modes passen. Ben entesa la cosa, potser sí; i és cert que les modes passen. Però també ho és que moltes modes tornen. El veritable mal fóra aquí que no sabéssim mirar la terra i tot el que s'hi mou i s'hi belluga, tot el que hi viu, o senzillament hi ha, amb els ulls amb què caldria mirar-la: com a obra d'un Déu que la creà per amor i que per amor l'atreu.

■ Miquel Estradé

Director: Manuel Valls i Serra

Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefa Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonés; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Guillem Farré; Francesc Gamissans; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Tomàs Punyé; Jordi Roigé i Solé; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle, TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil,

ANDALUSIA i SUD D'ESpanya; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper. Compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2º.

Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impressió: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes.
□ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: l'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard MP Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrubies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

Sobre l'acolliment pastoral

■ J. Carrera Planas

El tema de l'acolliment en la pastoral només en aparença és fàcil. En realitat compromet les actituds de fons dels pastors i dels nuclis responsables de les comunitats cristianes i qüestiona la imatge pública de les diòcesis i de les parròquies. Fer una Església més acollidora —un dels objectius del pla pastoral de Barcelona— no vol dir introduir-hi petits retocs superficials, sinó transformar les mentalitats pel que fa a algunes maneres de pensar habituals.

La mesura de la nostra capacitat d'acolliment no ens la dona la impressió que nosaltres en tenim des de dins, sinó la manera com som vistos des de fora. Si ens atenem només a les nostres impressions, ens justificarem fàcilment. Sovint en trobades pastorals en què s'ha parlat de l'acolliment als creients no practicants hem sentit explicar moltes accions positives, ben lloables, dutes a terme amb interès per les parròquies, que podrien fer pensar que el problema ja ha estat resolt. En canvi, aquesta no és la impressió que es respira des de fora. Convé, si volem avançar, fer l'esforç d'escoltar sense prevencions l'opinió del carrer.

És natural que això ens costi perquè nosaltres tenim la missió de transmetre un missatge que no sorgeix del parer de la gent, sinó que ens ha estat donat de més amunt. Això crea en nosaltres, sacerdots i altres responsables pastorals, l'hàbit de fer més atenció als principis que a la pràctica, i ens fa més pendents de les qüestions que afecten els continguts doctrinals que de les que afecten la seva recepció per les persones i els seus ambients. És difícil preocupar-se per les opinions populars quan s'està convençut que només n'hi ha una de legítima i que les altres, per tant, no tenen raó de ser. La impopularitat, des d'aquest punt de vista, encara apareix com un fet valuós que acredita la fidelitat al missatge. En casos extrems, aquest tarannà pot arribar a esdevenir perillosament tancat i prepotent.

Hi ha, cal subratllar-ho, molt de positiu en aquesta actitud. És evident que, en no ser nosaltres creadors del missatge, sinó missatgers... no en podem variar res amb l'excusa de ser més acollidors. Això, tanmateix, no treu que hàgim de prestar també una gran atenció a les persones i a les seves peculiaritats. Tots els pastors han d'imitar el Bon Pastor que coneix les

Tots els pastors han d'imitar el Bon Pastor que coneix les ovelles i en sap el nom. La pastoral és pedagogia, és sementera, és guariment... i comporta, per tant, no conèixer només el programa, sinó també el deïxible; no només la llavor, sinó també la terra; no només la medicació, sinó també el malalt...

ovelles i en sap el nom. La pastoral és pedagogia, és sementera, és guariment... i comporta, per tant, no conèixer només el programa, sinó també el deïxible; no només la llavor, sinó també la terra; no només la medicació, sinó també el malalt...

Ara bé, la qüestió important és una altra. La qüestió és discernir què pertany al missatge i què són afegits nostres, d'importància, per tant relativa, i sempre amb risc d'arribar a ser abusius... És aquí on resulta perillosa una certa fidelitat i un tancament entossudit en les idees en detriment de l'atenció a l'opinió popular. L'acolliment pastoral —difícil, com deia més amunt— té molt a veure en la capacitat de construir una praxi pastoral, que, en allò que no ens ve definit per la revelació i al magisteri eclesial, sigui capaç de comptar raonablement amb l'opinió dels creients.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

El dos d'octubre de 1948, el llavors bisbe de Barcelona, el Dr. Gregorio Modrego, va crear l'Escola Normal de l'Església Sagrat Cor, que radicava en un col·legi d'aquest nom. Es tractava de dur a terme pel bisbat de Barcelona el que havia estat regulat per la Llei d'Educació Primària de 17 de juliol de 1945, que preveia aquest tipus de centres. Poc després aquesta iniciativa rebia la confirmació per part de la Congregació Romana per a l'Educació Catòlica que l'animava a ampliar-se vers una facultat universitària amb secció de pedagogia. El primer director i ànima del projecte durant vint anys fou el canonge Dr. Lluís Urpí.

Ja després del Concili Vaticà II, l'escola es va ampliar. El 1971 s'hi uní l'Escola Normal La Salle de Cambrils (Baix Camp) i l'any següent s'hi integrà l'Escola Normal Sant Joan Bosco de Sentmenat (Vallès) i es formà una junta entre el bisbat i onze congregacions religioses dedicades a l'ensenyament. Poc després, el 1974, assumí el nom emblemàtic de Blanquerna en record de l'obra pedagògica del gran mestre i beat Ramon Llull. L'any 1978 es convertí en Escola Universitària de Mestres, adscrita a la Universitat de Barcelona. És en tota aquesta

la Fundació Blanquerna es convertí en membre fundador de la Universitat Ramon Llull, com a universitat privada d'inspiració cristiana, i gran animadora d'aquest projecte des de la seva identitat eclesial diocesana.

canes Missioneres de la Concepció del c/ Santaló 35. Ara prepara pel curs 1994/95 l'inici de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna.

Ahora, durant aquests anys s'ha consolidat una llarga experiència de formació continuada, tant amb la seva reconeguda Escola d'Estiu —la més nombrosa a Catalunya—, com amb els postgraus i màsters actuals en col·laboració amb diverses entitats (Cambra de Comerç, Confederació d'Empresaris del Baix Llobregat, Institut Guttmann, Societat Catalana de Rorschach, Fundacions Pere Tarrés i

45 anys de Blanquerna

■ Salvador Pié i Ninot

etapa que quatlla el conegut *mètode Blanquerna* que articula classes magistrals, treballs de seminaris i tutories que configuren una renovada perspectiva humanista i personalitzadora de clara referència cristiana.

Amb motiu de la necessitat de construir un nou edifici per part del bisbat de Barcelona aquest va crear la Fundació Diocesana Blanquerna, com a entitat benèfic-docent dinamitzadora de tot el seu projecte universitari. El 1990, l'arquebisbe de Barcelona, Dr. Ricard M. Carles inaugurà la seva nova seu al c/ Cister-Quatre Camins, obra de l'arquitecte premi FAD Agustí Mateos. Alhora la Fundació Blanquerna es convertí en membre fundador de la Universitat Ramon Llull, com a universitat privada d'inspiració cristiana, i gran animadora d'aquest projecte des de la seva identitat eclesial diocesana.

Aquesta universitat fou reconeguda per unanimitat pel Parlament de Catalunya com la primera universitat privada del país. A partir del curs acadèmic 1991/92 la Fundació Blanquerna amplià el seu camp natural a una Facultat de Psicologia també al c/ Cister 24/34, i el curs següent inicià una Diplomatura d'Educació Social de la Facultat, gestionada per la Fundació Pere Tarrés al c/ Carolines 10, així com una Escola Universitària d'Infermeria i Fisioteràpia Blanquerna a l'antic col·legi de les Francis-

Vidal i Barraquer, Departament d'Ensenyament, Institut Català de Seguretat Viària, Hospital de Barcelona...).

Així Blanquerna vol donar resposta a tot un projecte universitari des d'una perspectiva clarament referida i centrada en la persona humana que parteix de les múltiples facetes del magisteri, passa per les ciències de l'educació,

l'educació social, la psicopedagogia, la psicologia industrial i clínica, incideix en l'infermeria i la fisioteràpia i subratlla la significació de les ciències de la comunicació, amb les seves tres dimensions: el periodisme, l'àudiovisual i les relacions públiques. L'escala de l'enteniment de Ramon Llull ens ajuda a veure l'articulació de tots aquests estudis que pugen vers el transcendent i que d'ell troben el darrer sentit.

La Fundació Diocesana Blanquerna, doncs, en el seu 45è aniversari es continua oferint amb renovada il·lusió i amb noves realitats com un servei universitari de l'Església de Barcelona amb una clara identitat catòlica que en l'interior de la Universitat Ramon Llull vol possibilitar i aprofundir el diàleg i la inculturació de la fe en el nostre món, especialment universitari i professional, vers el llindar dels anys 2000.

Dr. Salvador Pié i Ninot és President de la Fundació Blanquerna

SABER ESCOLTAR

La música de les claus

A Mt. 16,19, després que Pere ha confessat Jesús com a Messies-Fill-del-Déu-vivent i el Mestre l'ha designat com a pedra de l'Església, es llegeixen aquests mots: «Et donaré les claus del Regne del cel». Un comentarista d'aquest text recorda l'alegre música de les claus. No sols de la clau de fa o de sol, sinó de les que obren els camps de concentració —evocadores de la llibertat—, la que per primera vegada dona el pare al fill que ja es fa gran, la del primer cotxe, la del pis acabat d'adquirir... Bella música certament!

La clau fa pensar també en la inquietud. Les claus del carceller, de la caixa forta, les que cal tornar a fer perquè les he perdudes o me les han robades, la de seguretat... Les nostres claus són petites, estriades, sofisticades, fins i tot n'hi ha de codificades. El guarda de seguretat en du un manat, una per cada

porta, perquè mai no s'és prou prudent. La clau s'ha de girar més d'una vegada. No se solen prestar les claus a ningú. I ara mai no es deixen les portes obertes, com es feia en altres temps.

¿Us heu fixat en les claus de sant Pere? Tenen la forma de la creu. La creu de Crist és una clau gegantina orientada al cel per obrir-ne la porta. La terra, en efecte, s'havia tancat en si mateixa pel pecat; l'home havia acomiadat Déu, considerant que tot s'ho faria millor. L'experiència fou un desastre! La porta oberta, la presó trencada, Jesús l'ha confiada a Pere, la roca damunt de la qual edificarà l'Església. Ell és dipositori dels tresors del perdó, és l'intendent. Té les claus que fan sonar la millor de totes les melodies. Les claus de l'alegria i de la confiança.

■ Joan Guiteras

El perill totalitari sotja Occident amb una nova vestimenta: la de les ideocràcies intolerants amb tota moral objectiva. Des de la caiguda del mur de Berlín s'ha difós en la cultura europea el que s'ha anomenat una certa «mentalitat de búnker», rere la qual alguna *intelligentzia* s'atrinxera, i que sembla alimentar una agressivitat latent vers la valoració objectiva de conductes amb vocació universalista. Sobretot si l'objectivació de valors té un rerafons religiós. Essencialment és la mateixa mentalitat, encara que amb diferents protagonistes, que no fa gaire negava als drets humans la seva potencial universalitat, o sigui, la seva capacitat d'adaptació a qualsevol cultura. Enfront aquest últim plantejament, la Conferència de Viena proclamava fa pocs mesos els drets humans com a «universals, indivisibles i interdependents», d'aplicació incondicional als àmbits nacional i internacional. Sense que pogués esgrimir-se com a coartada per a la seva aplicació la historicitat de les diverses cultures ni el joc de les majories. És en aquesta mateixa línia on cal inscriure, penso jo, l'encíclica que Joan Pau II feia pública oficialment el dia 5 d'octubre.

Certament que, bona part d'ella es refereix a discussions teològico-morals dintre de l'Església, però el seu rerafons s'eleva sobre aquestes apuntant directament a una clara preocupació antropològica que el porta a inquirir pels grans problemes de la humanitat. N'hi ha prou amb adonar-se de la contundent afirmació que «al cor de la qüestió cultural hi ha sempre el sentit moral». O en la necessi-

Els nous totalitarismes

■ Rafael Navarro-Valls

tat «d'una radical renovació personal i social capaç d'assegurar la justícia, la solidaritat, l'honestetat i la transparència» en la vida pública. En aquest aspecte, em sembla que l'afirmació clau és aquesta: «Si no es reconeix la veritat transcendent, triomfa la força del poder». En efecte, aquí radica l'essència última dels totalita-

«Si no es reconeix la veritat transcendent, triomfa la força del poder». En efecte, aquí radica l'essència última dels totalitarismes moderns, que no és altra cosa que el segrestament i relativització de la veritat

ismes moderns, que no és altra cosa que el segrestament i relativització de la veritat: la seva transferència a l'individu (totalitarisme de la consciència), a l'Estat (totalitarisme polític) o al partit (totalitarisme de les majories).

La *Veritatis splendor* alerta enfront les

tendències idolàtriques d'aquestes noves ideocràcies transmutades en quasi-religions. O millor, enfront a la seva degeneració progressiva que si fa uns decennis portà del socialisme al comunisme estalinista i del nacionalisme al feixisme, ara corre el risc de prostituir els valors de la democràcia liberal en una mena de radicalisme radicalista amb cert regust totalitari. És el perill al qual es refereix Joan Pau II quan s'elimina de la consciència civil qualsevol «punt de referència moral», despullant-lo radicalment del reconeixement de la veritat objectiva. L'Estat, conformant-se en una mena de terra de ningú apta per ser colonitzada per qualsevol ideologia amb vocació de religió, es corre el risc que la societat civil, un cop ideològicament plasmada, es torni refractària a tot influx i, per tant, intolerant. Precisament —l'observació és de Galbraith— el contrari d'allò que «són aquests homes, altament civilitzats, als quals el món els sembla bé tal com és en línies generals, però saben ser immensament tolerants amb els que creuen que hauria de millorar-se».

El que sembla demanar Joan Pau II és un rearmament axiològic de la consciència civil que impedeixi que les idees puguin ser instrumentades per a fins de poder. És per això que torna a alertar enfront a aquest «totalitarisme visible o

encobert» al qual fàcilment porta «una democràcia sense valors». Allò que en la meua opinió el text pontifici observa amb reticència és un Estat o una societat que faci pròpia —a vegades sense clara consciència— aquella visió de neutralitat que el Dant denunciava quan reservava els llocs més profunds de l'infern «als qui, en èpoques de crisi moral, conserven la seva neutralitat».

Per la resta, no és la *Veritatis splendor* una concatenació d'absoluts morals negatius i rigoristes. És més aviat una sèrie d'enunciats l'ensenyament dels quals tendeix a protegir la persona i la seva dignitat fent-li notar quins són els atzucacs si la llibertat no s'orienta vers la veritat. D'ací que la «nova evangelització» que demana no sigui pessimista ni intolerant, sinó profundament optimista i plena d'esperança en la capacitat de l'home per llençar ben lluny les cadenes de les noves i antigues servituds. No una reedició d'allò que ja ha existit, reedificant una Europa dominada pels catòlics sota la guia del Papa, sinó més aviat l'intent «que siguin obertes a l'home les fonts de la seva identitat, i que així sigui capaç de desenvolupar tota la plenitud del seu ésser». En suma, una bona guia per alliberar l'home dels totalitarismes que l'amenacen.

Rafael Navarro-Valls, és catedràtic de Dret Eclesiàstic de l'Estat, de la Universitat Complutense. (De «El Mundo»)

◆ La parròquia de Sant Ramon de Penyafort, de Barcelona

Sr. Director:

Fa poc que vaig ser a Barcelona i en acabar la feina que m'hi va portar, vaig entrar a l'església de Sant Ramon de Penyafort, a la Rambla de Catalunya. En entrar al temple m'alegrà una agradable sorpresa. Passat el cancell, rera el darrer banc, plantats en un moblet adequat hi havien cinc o sis exemplars del darrer número de *Catalunya Cristiana*. Simplement per col·laborar, perquè a casa ja en som subscriptors, vaig agafar un exemplar de C.C. i un Full Dominical, deixant a la bústia incorporada les 205 ptes. corresponents.

Ensems, però l'agradable sorpresa no em va estranyar gens. Prou sé que la parròquia de Sant Ramon de Penyafort és de les que funcionen bé, de manera senzilla, natural, sense pretensions, però eficaçment. I no quedant tot només en bones paraules, alguna vegada en aquells anys, el Sr. rector, a peu de d'altar, ens havia llegit un fragment de l'oportú quadern de «Cristianisme i Justícia» que s'adeia al compromís cristià de l'evangel del dia. I tant el Sr. rector com els vicaris es posaven al servei del seu ministeri evangelitzador i missioner, d'aprofundir en l'esperit de Crist, amb una comunicació planera, però autèntica, viva, ben neta de pro-

tagonistes personals, ni d'ells ni de la parròquia, tan ben assistida per laics responsables.

Però si, gràcies a Déu, abunden les parròquies exemplars arreu de Catalunya, per l'altra banda, malauradament, n'hi ha que de parròquies només en tenen el nom. I si funcionen així, o millor dir, si no funcionen com a tals, sinó només presumint-ne les aparences sota la llei del mínim esforç possible, ¿com vol vostè que a sobre es preocupin per *Catalunya Cristiana*?

D. RIBÉ
Tortosa

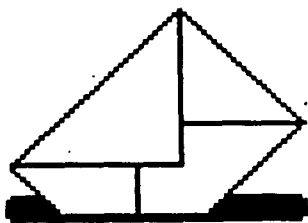

◆ La veritat sobre la persecució religiosa a Espanya

Sr. Director:

Penso que és convenient que la història sigui referida tal com va ser. La persecució religiosa al nostre país va començar el 1931, amb morts, incendis de temples, legislació sectària, expulsió dels jesuïtes; va tenir més forta incidència al 1934 amb els primers martiris reconeguts per l'Església i beatificats, i va adquirir una virulència molt gran del 1936 al 1939.

Si es vol dir que va ser «durant la guerra civil», per alguns molt incivil, es pot admetre, però els màrtirs i les víctimes immolades per Crist, van ser per la persecució religiosa. Esmentar la guerra i callar-se la persecució religiosa,

no es dir les coses històriques tal com són, o van ser.

IGNASI BERINI TORRUELLA
Barcelona

◆ Salve montserratina

Sr. Director:

Li prego que transmeti la meua felicitació a monsenyor Pere Tena, en primer lloc pel nomenament tan merescut i en segon lloc pel seu escrit de Catalunya Cristiana del 9 de setembre passat, titulat: «Salve montserratina». És magnífic, a la vegada entenedor, ja que quan vaig al monestir i sento la Salve del migdia, els meus ulls s'omplen de llàgrimes, en recordar al meu bon pare —A.C.S.— que també la cantava entusiasmat entre els fidels i reviscen aquells moments la seva presència fervorosa als peus de la nostra Mare del Cel.

Sortós ell, que ja és a la glòria, al costat del meu bon germà i la meua mare, gaudint tots de tot el que esperem «els desterrats fills d'Eva».

M. ROSA SALA
Barcelona

◆ Una precisió sobre l'ordenació episcopal

Sr. Director:

Em va plaure molt la crònica de l'ordenació dels bisbes auxiliars de Barcelona. La vaig trobar força completa. I em va agradar que s'expliqui als lectors que la imposició de mans és el gest sacramental pel qual es confereix l'episcopat.

Hi he trobat a faltar, però, l'al·lusió a la pregrària del bisbe. Aparentment pot semblar menys «activa» que el lliurament dels evangelis, dels distintius i que l'abraçada. Però és pregrària eficaç. El sagrament el formen la imposició de mans dels bisbes amb la pregrària d'ordenació.

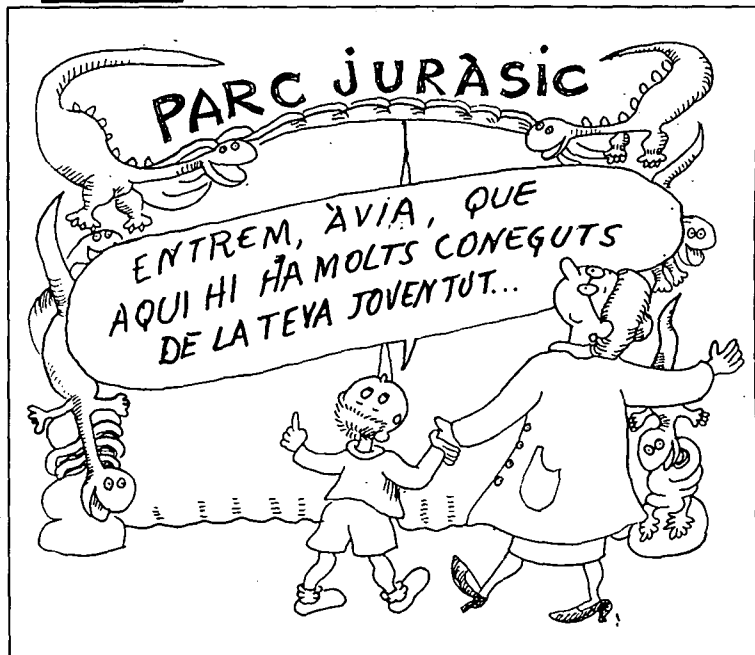
Aquesta és necessària per tal que el gest tingui valor.

Per posar una comparació, agafem el sagrament del baptisme: juntament amb el tirar l'aigua hi ha d'haver les paraules.

La imposició de les mans i la pregrària d'ordenació són el moment més intens. També ha de ser el viscut amb més intensitat espiritual, en el silenci atent de l'oració. Penso que el fet de no haver-ne dit res va ser una omissió involuntària del cronista. Però m'ha semblat oportú de recordar aquest element essencial de l'ordenació.

F. XAVIER ARÓZTEGUI, Pvre.
Barcelona

ACUDIT

FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA

• **FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA.** - Inauguració oficial del curs acadèmic 1993-94, **dimecres 27**, a l'edifici del Seminari Conciliar de Barcelona (c/ Diputació 231), sota la presidència del Sr. Arquebisbe Ricard-Maria Carles, gran canceller de la Facultat, i amb l'assistència de bisbes de les diòcesis catalanes i d'altres personalitats: a les 10h, celebració de l'eucaristia, i a les 12h, acte acadèmic, amb lliçó inaugural a càrrec del Dr. Salvador Pié.

• **UN CONCILI PASTORAL PER A CATALUNYA.** - Continuen les sessions organitzades pel Centre d'Estudis Pastoral (c/ Rivedeneyra 6, 3r, 08002 Barcelona), en dijous, de 17 a 18.45h, fins al 18 de novembre, amb la participació de Pere-Lluís Font, Joan Estruch i Jordi Porta. Més informació: tel. 317-48-58.

• **MEDICUS MUNDI CATALUNYA.** - Jornades sobre Cooperació i Desenvolupament al Tercer Món, a Lleida, els dies 5 i 6 de novembre; secretaria: Casino Principal de Lleida (c/ Major 33, 25007 Lleida), tel. (973) 24-15-31. Informació i inscripcions: c/ Elisa 14, 08023 Barcelona; tel. 418-47-62.

• **FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL.** - Té diversos cursos de formació i iniciació, malalts, disminuïts, «pam a pam», voluntaris i professionals, presons..., a Barcelona (c/ Grasset 3, 2n), i també a Lleida i a Granollers. Per a informació: tel. 458-99-06.

BARCELONA

• **COL·LECTIU DE DONES EN L'ESGLÉSIA.** - Jornada d'inici de curs, **dissabte 23**, a partir de les 10.30h, al col·legi Regina Carmeli, de Rubí (c/ Sant Sebastià

34; tocant a l'estació). Més informació al tel. 439-39-80.

• **RECITALS POÈTICS A LA CRIPTA GAUDÍ, DE LA COLÒNIA GÜELL.** - Amb motiu del centenari del naixement del poeta Joaquim Folguera, **diumenge 24**, a les 21h, poemes de Verdader fins a Riba, pels grups de teatre de Santa Coloma de Cervelló, i el diumenge 5, a les 21.30h, poemes de Folguera, a càrrec de Núria Candela, amb Miquel Ferrer al piano.

• **VIIIè CENTENARI DEL NAIXEMENT DE SANTA CLARA.** - Jornada commemorativa de la trobada interconfessional d'Assís, **diumenge 24**, a partir de les 16.30h, al monestir de la Divina Providència, de Badalona (c/ Arnús 64), amb conferència sobre ecumenisme franciscà, testimoniatges i cant de vespres.

• **47 ANIVERSARI DE LA MORT DE L'ABAT GREGORI M. SUÑOL.** - Celebració de l'eucaristia, amb cant gregorià, **dimarts 26**, a les 19.30h, a l'oratori de Sant Felip Neri (Pl. Sant Felip Neri 5, 08002 Barcelona), organitzada i amb la participació de l'Escola i Aula de Cant Gregorià «Oratorium». Els assaigs, oberts a tothom, són el dimarts, de 19 a 20.30h.

• **ESCOLA TERESIANA DE FORMACIÓ PROFESSIONAL.** - És un servei del col·legi Santa Teresa de Jesús, de les religioses teresianes, per a orientació de la vida, renovació de la fe i ampliació de coneixements. Inauguració del XIVè curs, **dimarts 26**, a les 20.30h, sota la presidència de l'arquebisbe Ricard-Maria Carles (començarà el dia 11 de novembre, fins al 17 de març). Per a més informació: c/ Ganduxer 85, 08022 Barcelona; tel. 212-33-54, ext. 62.

• **CURS DE PSICOLOGIA DE LA RELIGIÓ.** - Organitzat per la Fundació Vidal i Barraquer com a aproximació psicològica a la fe i la identitat cristianes, de dilluns

a divendres, de 9 a 13h i de 16 a 21h, a partir del dia 26. Informació i inscripcions: c/ Rivedeneyra 6, 8è, 08002 Barcelona; tel. 318-32-49.

• **INSTITUT DE LITÚRGIA DE BARCELONA.** - Comença el curs el dia 13; l'acte inaugural serà el **dimecres 27**, a les 19h, a la sala d'actes del Seminari Conciliar (c/ Diputació 231, 08007 Barcelona). Hi pronunciarà la lliçó inaugural, sobre la «projecció social de l'Eucaristia», el bisbe de Vic, Dr. Josep-Maria Guix. Més informació: tel. 454-16-00, o bé 302-22-35.

• **RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA.** - Seminari convocat pel grup Àgape sobre «La renovació en l'Esperit», en dijous, de 19.30 a 21h, a partir del dia 28, fins al 9 de desembre, a la capella de la Mare de Déu de Montserrat, de la parròquia de la Puríssima Concepció (c/ Roger de Llúria 68, 08009 Barcelona). Informació: tel. 457-65-61 o bé 215-16-52.

• **CONFERÈNCIES AL C.I.C.** - Sobre «El turisme verd» (una manera de retornar la vida a les masies i un pont entre les cultures urbana i rural), **dijous 28**, a les 20h, amb Joan Botey i Serra, Rosa March de Fatjó-Vilas i Ramona Giné d'Anglerill. Es complementarà amb una sortida a la Plana de Vic (Osona) el dissabte 6 de novembre. El C.I.C. és a Via Augusta 205, 08021 Barcelona (tel. 200-11-33).

• **AMICS DELS CLÀSSICS.** - Concert d'Helena Bayo, piano, **divendres 29**, a les 19.30h, a la seu social (c/ Ausiàs March 26, 8è, 08010 Barcelona), amb obres de Soler, Halffter, Granados, Falla, Marshall, Albéniz i Turina. Més informació: tel. 315-03-99.

• **ASSEMBLEA GENERAL DE VIDA CREIXENT.** - Se celebrarà el **dissabte 30**, a les 10h, al col·legi de les religioses Escolàpies (c/ Roger de Llúria 64, xamfrà c/ Aragó).

• **CONFERÈNCIA DEL CARD. JUBANY A MATRIMONIS.** - Sobre el tema «Família cristiana: sí o no», **dissabte 30**, a les 18h, als locals de la parròquia de Sant Sever i Sant Vicenç de Paül (c/ Provença 210, 08010 Barcelona).

• **50 ANYS D'ANFE A CORNEL·LÀ DE LLOBREGAT.** - Celebració d'acció de gràcies, **dissabte 30**, a la parròquia de Santa Maria de Cornellà; començarà a les 22h amb l'eucaristia, seguida d'un torn de vetlla al Santíssim.

• **CURS DE VOLUNTARIAT CRISTIÀ AL SERVEI DEL MALALT.** - Mètode teòric-pràctic. Inici **dimarts 2 de novembre**, fins al 22 de febrer, amb pràctiques a diversos centres. Informació: Delegació de Pastoral de la Salut, tel. 317-15-97 (de dilluns a divendres, de 10 a 13h).

• **SORTIDA CAP A OVIEDO.** - Organitzada pel Secin, amb motiu de l'exposició «Orígenes» (art i cultura d'Astúries, s. XII al XV), **del 5 al 8 de novembre**, en autocar. Més informació: tel. 488-35-35.

• **NOUS HORARIS A LA PARRÒQUIA DE SANT RAMON DE PENYAFORT.** - L'església (Rbla. Catalunya 115, 08008 Barcelona) resta oberta de 8.30 a 14h i de 17 a 20.30h. Les misses dels dies feiners: 11.30, 13.15 i 19h; les del dissabte: 11.30, 19 i 20h, i el diumenge i els festius: 10.30, 12, 13.15, 19 i 20h.

• **SERVEI D'ORIENTACIÓ FAMILIAR.** - És un grup de matrimonis esperançat que acull i ajuda gratuïtament matrimonis i famílies en crisi per tal de superar dificultats de convivència. Telèfons: 419-75-25 i 372-50-13.

• **CORAL SANTA EULÀLIA, DE LA CATEDRAL DE BARCELONA.** - Demana cantaires (joves i grans) amb aptituds per formar-ne part. Ens ajudareu i cantarem

junts a les celebracions litúrgiques de la nostra seu. Més informació: tel. 213-21-97 (Srta. Mercè).

• **PROPOSTES DE FORMACIÓ DE L'ÀREA DE GENT GRAN.** - Realització d'unes Jornades Intergeneracionals i, a més dels cursos d'animadors i de preparació a la jubilació, entre d'altres: introducció a la formació de professionals, teràpia ocupacional, i els curssets: l'art d'envellir, qualitat de vida, sentir-se bé amb musicoteràpia. Més informació: Escola de l'Esplai de Barcelona, c/ Numància 149-151, 08029 Barcelona; tel. 410-16-02.

TARRAGONA

• **LA BISBAL DEL PENEDES.** - Segon concert de la IV Tardor d'Orgue al Penedès, **diumenge 1 de novembre**, a les 18.30h, a l'església de Santa Maria, amb l'actuació de Camerata 21 i del Cor Ciutat de Tarragona, dirigits per Xavier Blanci per Josep Prats; obres de Genzmer, Britten i Händel.

LLEIDA

• **NOCES D'ARGENT EPISCOPALS DEL BISBE RAMON MALLA.** - Celebració dels 25 anys de la seva ordenació episcopal, **dimecres 27**, a les 20h, amb l'eucaristia que presidirà ell mateix a la catedral.

• **HORA SANTA A LA CATEDRAL.** - Tothom hi és convidat, **diumenge 31**, a les 19h.

• **EXPOSICIÓ «SALUT 3M. SANITAT SOLIDÀRIA AMB EL TERCER MÓN».** - Organitzada per Medicus Mundi Catalunya, resta oberta al centre cultural de la Fundació La Caixa (Av. Blondel 3, 25002 Lleida), fins al dia 6 de novembre.

VIC

• **CASA ESPIRITUALITAT.** - Les Missioneres de la Sagrada Família de Natzaret ofereixen per a exercicis, trobades, convivències, etc., la seva casa d'espiritualitat El Pilar, a la Llobeta (08591 Aiguafreda; tel. i fax: 844-00-78), amb capacitat per a quaranta persones, i amb un annex per a trenta-cinc més.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI;

JOAN ESCOLA 47020 LINARO 00135 ROMA ITALIA.....	17.732 Ptes
FERRAN GUILLEN BP 10230 DAKAR SENEGAL.....	21.892 Ptes.
JOSEFA FALCO SOLSONA CAIXA POSTAL 24 MAPUTO XINAVANE MOZAMBIQUE.....	21.892 Ptes.
M. JOSEFA QUERALT TEIXIDO DILKURS CONV. - JULM ROAD 400049 BOMBAY INDIA.....	21.892 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....Tel.....
 Direcció.....
 Població.....D.P.....Província.....
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
 (nom i cognoms)
 L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gr postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc / Caixa.....
 Sucursal nº.....
 Nº. compte corrent.....
 Població.....Província.....
 Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població.....Data.....
 Signatura.....
 "CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

El Papa als bisbes d'Etiòpia i Eritrea després de la guerra

La reconciliació demana tolerància ètnica i religiosa

ROMA.— En el seu discurs adreçat als bisbes d'Etiòpia i Eritrea al final de la seva visita «ad limina», Joan Pau II remarcà la seva doble responsabilitat d'«ajudar en la urgent tasca de recuperació dels danys causats per la guerra, i de contribuir al desenvolupament dels vostres pobles a llarg termini».

El Papa assenyalà que «el desig de pau dels pobles d'Etiòpia i d'Eritrea depèn del grau de reconciliació nacional que s'assoleix, especialment a través d'una constància en la línia de la tolerància ètnica i religiosa». Aquests pobles tenen també, afegí, «grans expectatives d'establir una societat dedicada al veritable bé dels seus membres, una societat que es compromet a salvaguardar els drets humans, a desarrelar la corrupció i l'anarquia, i a fomentar l'harmonia ètnica i civil».

El Sant pare afirmà que els catòlics etiops i eritreus «volen ser ferment de justícia i de solidaritat i estan desitjosos de treballar amb

els membres d'altres Esglésies cristianes» en la reconstrucció de les comunitats a què pertanyen. Va afegir: «És importantíssim que dins la comunitat cristiana no hi hagi rivalitats ni discòrdies. Els fidels d'Etiòpia i d'Eritrea, sigui quina sigui la seva llengua, raça, ètnia o herència cultural, formen part de l'únic Cos de Crist (...)».

Joan Pau II va parlar del «futur d'evangelització que se'ls obre a través de la salvaguarda de la llibertat religiosa» i de l'obligació dels bisbes «de respondre a la nova situació, de posar especial atenció a la reorganització de molts elements de la vida eclesial».

Va concloure dient que la missió del bisbe és «proporcionar mestres ben formats en l'autèntica doctrina cristiana per al seu ramat» i els animà a «continuar proporcionant sacerdots, religiosos, mestres i catequistes ben formats per al servei del vostre poble». (APIC)

La Santa Seu davant l'Agència d'Energia Atòmica

L'arquebisbe Donato Squicciarini va presidir la delegació de la Santa Seu en la XXXVII Sessió Regular de la conferència general de l'Agència Internacional de l'Energia Atòmica (AIEA) que va tenir lloc a Viena (Àustria) el 2 d'octubre.

Squicciarini digué que «en el camp de l'energia nuclear s'han d'aplicar tots els experiments per assegurar el màxim benefici de l'home. El treball amb éssers vius no hauria d'utilitzar-se mai contra la vida; al contrari, ha de ser utilitzat per fer la vida veritablement humana. Això significa que en l'ús de la tecnologia científica, l'home és el factor determinant fonamental».

I afegí: «La Santa Seu espera que l'AIEA tingui un gran èxit en el seu esforç per servir la humanitat en l'aplicació pacífica de l'energia nuclear per a la salut, l'agricultura i la indústria i en la promoció de projectes d'investigació i desenvolupament per a la irradiació d'aliments i l'abastiment de l'aigua segura». (APIC)

Drets i llibertats de l'home

Monsenyor Alain Lebeaupin, cap de la delegació de la Santa Seu a la reunió que va tenir lloc del 27 de setembre al 15 d'octubre a Varsòvia (Polònia), dels països membres de la CSCE sobre l'actuació de la dimensió humana, va parlar sobre: *El respecte als drets i llibertats de l'home: una conquesta diària*.

Monsenyor Lebeaupin va assenyalar que el fi d'aquesta reunió és «mantenir la CSCE alerta sobre la seva missió d'expressar la consciència de les nacions que la componen». «Es tracta de cridar l'atenció sobre les situacions i molt especialment les mentalitats que, si continuen així, representen un gran risc al procés d'Helsinki (...)».

«La comunitat dels Estats de la CSCE —continua—, ha de respondre a la missió de garantir, allà on trontollin els drets i llibertats fonamentals, com la llibertat de consciència i de religió, d'expressió, d'associació, de reunió, d'ensenyament, el dret a la propietat, el dret perquè les persones i les idees puguin circular lliurement i el dret de cooperar amb altres pobles».

Monsenyor Lebeaupin assenyalà que «en aquest context la Santa Seu desitja recordar un cop més que la llibertat de religió és el test de les altres llibertats perquè les engloba totes». (APIC)

Reunió sobre la vida consagrada

Del 28 al 30 de setembre, el VIII Consell de la Secretaria General del Sínode dels Bisbes va celebrar la seva setena reunió a la seu de la Secretaria General, i va estar dedicada a *La vida consagrada, i la seva missió en l'Església i en el món*.

La reunió, fou presidida per l'arquebisbe Jan P. Schotte, Secretari General del Sínode i hi van participar 17 membres.

«En el curs del debat es va subratllar el fet eclesialment significatiu que les Conferències episcopals i les altres instàncies directament implicades en el Sínode, han donat les seves respostes després d'una llarga consulta amb els Instituts de vida consagrada, amb els instituts seculars i amb les societats de vida apostòlica». (APIC)

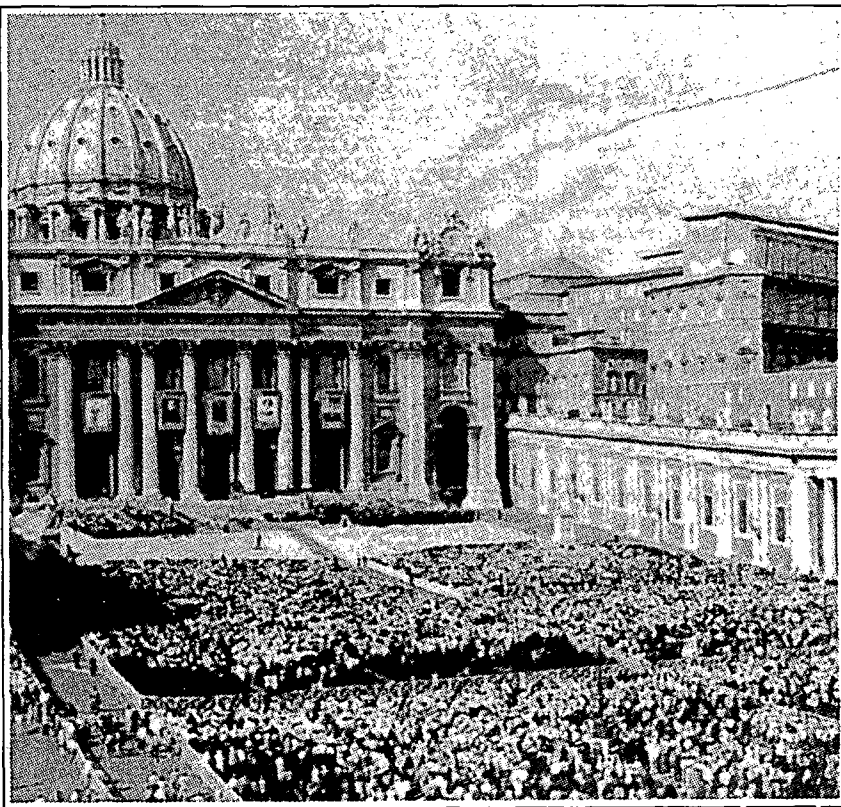
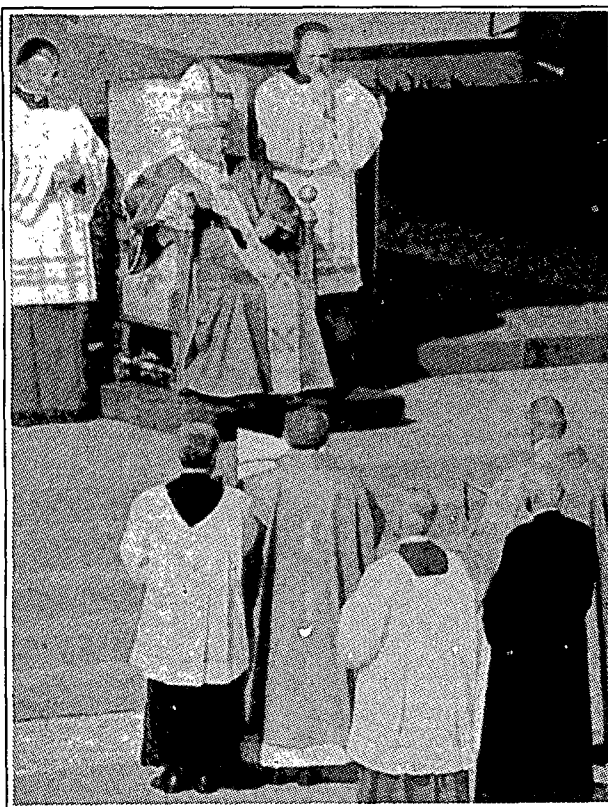
En la beatificació dels màrtirs de la fe en la guerra civil espanyola

«L'amor és més fort que la mort»

El papa Joan Pau II en la beatificació dels onze màrtirs de la fe durant la guerra civil espanyola digué entre altres coses: «L'amor és més fort que la mort; els màrtirs de l'Església espanyola tots ells fidels servidors del Senyor, foren sobretot la imatge viva del Bon Pastor, que estima les seves ovelles, que no les abandona en el moment del perill i que, finalment, dóna la vida per elles».

Més de quinze mil pelegrins espanyols assistiren a la beatificació. Entre els quals hi eren presents parents dels màrtirs, entre els quals un nebot net del pare Pobeda i una cosina de Victòria Díez.

A les fotografies a la dreta, el cardenal Àngel Suquía, arquebisbe de Madrid, i el bisbe d'Almeria, monsenyor Rosendo Álvarez, llegint un breu resum de les vides i morts heroiques dels nous beats. I a l'esquerra, la façana de la basílica de Sant Pere del Vaticà, amb els retrats de Pedro Pobeda, Victòria Díez i els nous germans de la Salle.

ESPANYA

Tema de les «Jornades Nacionals de Pastoral de la Salut»

Sagraments dels malalts

MADRID.— Els delegats de Pastoral de la Salut i els membres de l'equip nacional, sota la presidència del bisbe d'Osca, monsenyor Osés, es reuniren a mitjan octubre per analitzar la celebració dels sagraments en la malaltia.

Els objectius prioritaris de la trobada han estat, redescobrir la dimensió terapèutica dels sagraments, i elaborar les orientacions i activitats per renovar la celebració litúrgica dels sagraments de malalts. Hi va haver diverses ponències i comunicacions sobre això, analitzant el sagrament específic de la malaltia: la unció. També la recepció de l'Eucaristia i de la reconciliació. Finalment es donaren a conèixer les diferents experiències i els materials de treball del Congrés Nacional «Església i Salut», que se celebrarà l'any vinent. (SIC)

Comença el curs de formació de missioners de l'OCSHA

20 sacerdots de diferents diòcesis es preparen per a anar a missions

MADRID.— El passat 4 d'octubre va començar el curs de formació de missioners de l'Obra de Cooperació Sacerdotal Hispanoamericana en el col·legi Vasco de Quiroga a Madrid, que durarà fins al 16 de

desembre. Vint sacerdots diocesans d'Almeria, Guadalajara, Madrid, Alacant, València, Terol i Saragossa es preparen per ser missioners a Argentina, Xile, Brasil, Equador, Perú, Florida (EE.UU.), treballant amb els hispans, i a Burundi (Àfrica).

Alguns d'ells davant la necessitat urgent de la seva presència en les zones més pobres partiran el mes de novembre, no

podent acabar el curs, encara que els tres primers mesos de la seva estada a Amèrica continuaran la resta de la seva formació en una casa de l'OCSHA a Amèrica.

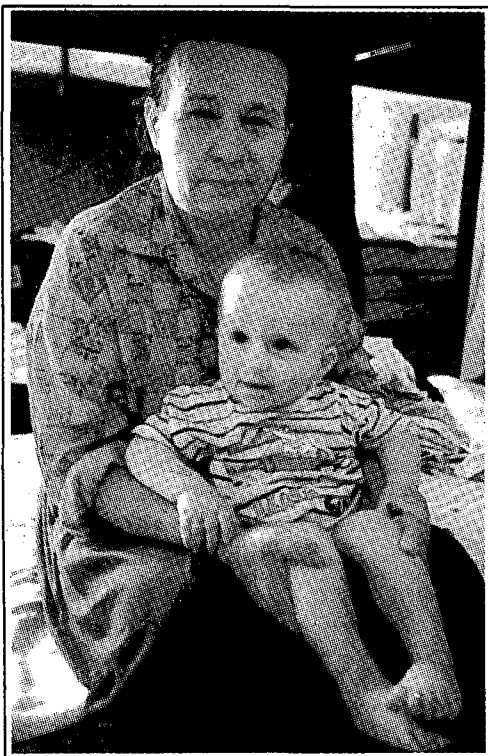
Tres són els objectius fonamentals en aquest curs. El primer consisteix en l'estudi dels temes centrals del significat de la missió en l'Església i l'Evangelitització avui. La segona tasca

és preparar els missioners en les diferències que pressuposa l'encarnació en els ambients diversos per poder portar a terme la inculturació. Per últim, crear una comunitat de germans i amics de la missió, que units als més de 800 missioners a Amèrica i Àfrica que pertanyen a l'Obra de Cooperació Sacerdotal Hispanoamericana visquin l'esperit de família. (SIC)

Conclusions de la 48a. Assemblea General de Càritas espanyola

«Exigim l'austeritat dels grups socials més afavorits»

MADRID.— «Declarem la nostra ferma exigència perquè es promoguin els nous models socio-econòmics basats en l'austeritat dels grups socials més afavorits, abans que en el sacrifici dels més desprotegits», va assenyalar el secretari general de Càritas espanyola, Pablo Martín, en una roda de premsa celebrada a la seu d'aquesta organització.

Càritas espanyola posa l'accent en els problemes de la dona emigrada. En la fotografia una àvia i nét de Bòsnia que han vingut a Catalunya

De l'1 al 3 d'octubre, 250 representants de Càritas espanyola es reuniren a El Escorial per establir les prioritats i anàlisi de la realitat espanyola i el balanç de l'any anterior. Una de les preocupacions que constataren fou «la gravetat de la crisi econòmica, la galopant destrucció de llocs de treball, el desmesurat creixement del dèficit públic, la posada en marxa d'una agressiva política de contenció de la despesa basada en la congelació, quan no en la reducció de les prestacions als grups socials més vulnerables».

Un altre de les dades que han observat durant aquest curs és que la demanda s'està estenent a altres sectors que abans no reclamaven aquests serveis socials. Sobretot pel que fa a la població activa, destaca la franja d'edat jove sense feina i el sector no tan jove de més de 45 anys on la dificultat de reocupació i la càrrega de la família cada vegada és més gran. Quant a problemes específics de la dona, ha augmentat el nombre de les immigrants, amb el problema de la reagrupació familiar.

La recerca de nous models de desenvolupament més solidaris amb la conseqüent reinserció social dels exclosos, és el camí que proposa Càritas espanyola des del seu compromís evangèlic. «Manca una política molt més decidida en el camp social perquè es pugui establir un diàleg que es troba molt a faltar», va concloure el secretari general de Càritas. (SIC)

A favor del Projecte «Hombre», patrocinat pel bisbat

Més de mil persones acudeixen a un recital benèfic de Montserrat Caballé

GUADALAJARA.— Més de mil persones ompliren el teatre de la capital de l'Alcària per escoltar la soprano internacional Montserrat Caballé, la qual va actuar altruïstament a favor de Projecte «Hombre» de Guadalajara, patrocinat pel bisbat diocesà.

Durant una hora i mitja, i acompanyada al piano pel músic argentí Manuel Burgueras, la genial intèrpret catalana delectà el nombrós públic amb àries de Vivaldi, Rossini, Granados, Mompou i Obradors. Especialment emotiu i significatiu va resultar el moment en què un infant li va oferir, al final del recital, un ram de roses.

Sorgit per la iniciativa de l'anterior bisbe de Sigüenza-Guadalajara, Jesús Pla Gandía, Projecte «Hombre» de Guadalajara-Solidaridad va assolir especial notorietat en els passats mesos de juny i juliol després de la negativa, primer, d'un poble de l'Alcarria a admetre que s'allotgessin en el seu terme municipal joves acollits en la segona fase del Projecte, i, després, en ubicar-se aquesta Fase Terapèutica en els baixos del Palau Episcopal de Sigüenza, per decisió expressa de l'actual bisbe de la diòcesi, José Sánchez González.

Ara Projecte «Hombre» de Guadalajara busca fons per arranjat el lloc definitiu d'aquest programa. L'ajuntament de la capital provincial va cedir una finca extramurs, que necessita uns 50 milions de ptes. per a la seva utilització. (SIC)

«El meu interlocutor principal és el ministre de Justícia»

Elías Yanes: «Ara és més fluida la comunicació entre Església i Govern»

El president de la Conferència Episcopal, Elías Yanes assegurà a Ràdio Nacional d'Espanya sobre les relacions Església-Estat, que «s'ha iniciat una etapa en què hi ha més fluïdesa en la comunicació, i això és nou: poder plantejar els problemes amb claredat i poder intentar tractar-los en una reflexió comuna». «La possibilitat de diàleg és oberta amb tothom però per raó d'eficàcia el canal directe és amb el Ministeri de Justícia.»

Va assegurar, també, sobre el mateix afer que no es trencà mai totalment el diàleg, però han crescut les possibilitats d'aquesta comunicació a tots els nivells. Hi ha una possibilitat de diàleg. No és que abans no n'hi hagués, però era molt més restringida. «Crec que és un pas important».

«No és un diàleg de cortesia —va continuar el president de la Conferència Episcopal— sinó un diàleg que tendeix a prosar en marxa tipus de treball per buscar solucions als diversos problemes que estan plantejats».

El prelat revelà —en aquestes declaracions que el seu interlocutor principal és el ministre de Justícia, però «el telèfon és obert per trucar a qualsevol altre interlocutor. La possibilitat de diàleg és

oberta a tothom, però per raons d'eficàcia la idea és que el canal sigui la comunicació directa amb el Ministeri de Justícia.

Monsenyor Yanes exposà la posició de l'Església davant l'actual moment de crisi socio-econòmica que està vivint: «Ens preocupa molt el sofriment de tanta gent, però no tenim receptes per oferir. Propugnem en aquests moments la necessitat de la solidaritat, cosa que exigeix sacrificis per part de tothom».

«El gran repte que avui tenim i tindrem en els propers anys a Espanya i arreu d'Europa —assegurà el president de la Conferència Episcopal—, és el de l'acolliment als estrangers i als immigrants.

(AP)

Ofrena d'una biografia de santa Tereseta a Joan Pau II

Només falta la decisió formal de Roma

Doctorat de Sta. Tereseta

Revistes i periòdics d'arreu del món s'estan fent ressò d'aquest futur esdeveniment. El P. Philipon l'any 1947 deia: «El Carmel ha donat a l'Església no dos, sinó tres doctors de primera magnitud: Teresa de Jesús, Joan de la Creu i Teresa del Nen Jesús».

Desig acaronat poc després de la seva canonització (1925) quan Pius XI deia: «Tereseta és Paraula de Déu en el món».

Veus autoritzades ja s'han pronunciat: el Capítol General de l'Orde a Ariccia (Roma 1991), conferències episcopals tant d'Europa com d'Hispanoamèrica, teòlegs insignes, Yves Congar, Urs von Balthasar, etc.

Per ser declarat «doctor» de l'Església calen dues condicions: santedat reconeguda i doctrina eminent. La santedat de Tereseta és palesa: «la santa més gran dels temps moderns». La seva doctrina eminent, és divulgada arreu del món. A principis de segle es publiquen els seus escrits, en concret *Història d'una ànima*, que ha passat a ser un clàssic de l'espiritualitat.

Només manca la decisió formal de Roma. Es confia en l'amor i devoció que Joan Pau II professa als sants del Carmel.

S'especula que amb motiu de la celebració del I centenari de la mort de la Santeta, es veuen realitzats els desitjos i anhels dels devots de l'Estrella de Lisieux, la llum de la qual arriba fins als límits de la terra. (Ll. de R.)

«Donar una orientació, no respostes fetes»

És missió de l'Església aportar el seu consol

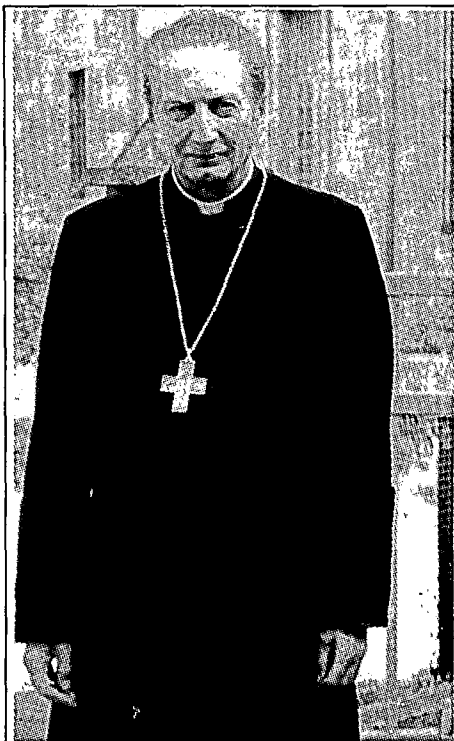
—¿Penseu que amb la nova encíclica sobre la moral, l'Església ha trobat el to just per adreçar-se al món en aquests temps difícils?

Cardenal Martini: L'Església existeix per al món el qual li exigeix una actitud fonamental de servei, de servei a l'home, de preocupació per l'home. L'Església no és un fi en si mateixa, però està al servei de la humanitat i dels seus sofriments. Sempre és difícil per al Magisteri de l'Església trobar el to just perquè les situacions són diverses i complexes. Penso, amb el gran papa Joan XXIII que el to de l'Església al final d'aquest segon mil·lenni ha de ser el del consol.

Aquest any he estudiat molt el profeta Jeremies i he pregat partint de les seves paraules. Enfront les conseqüències del pecat, ell anuncia el consol de Déu. Jeremies plora sobre la ciutat com Jesús plorava sobre Jerusalem. Proposo examinar les dificultats de les grans ciutats actuals per aportar-hi millor el consol diví.

—¿Què diríeu avui a un jove que, no coneixent els manaments de Déu, cerca la felicitat?

—Pastors, successors dels Apòstols, nosaltres no hem de presentar el cristianisme com una moral que ve de dalt sinó sobretot com la invitació a conèixer i

estimar el Crist, invitació a rebre la seva presència en la nostra vida. Aquesta és la joia de l'Evangeli que canvia la vida!

Com diu l'encíclica, Jesús mostra que els manaments no han de ser entesos com un límit mínim que no es pot passar, sinó sobretot com una via oberta per avançar moral i espiritualment vers la perfecció que té el seu centre en l'amor. Déu és el cor de la llei. I Ell és amor!

En el laberint de la societat actual, per l'Església —en el seguiment de Jesús— es tracta de donar una orientació i no respostes fetes. Cal tenir confiança en les persones i en allò de bo

que hi ha en elles. Escoltar la veu del cor i de la consciència, és començar a comprometre's sobre el camí de la felicitat on l'Esperit vol guiar-nos per, a poc a poc, conduir-nos a veure la faç del Crist...

—Hom us presenta a vegades com el successor probable de Joan Pau II...

—Aquests rumors em provoquen malestar. No té cap sentit parlar d'això ja que tenim un gran Papa i, donem-ne gràcies a Déu, gaudeix de bona salut. El meu deure de bisbe és ajudar-lo en la seva missió. El futur és de Déu. És l'esperit qui decidirà, no el contristern!

—¿Quin és el vostre model pastoral?

—La meua divisa episcopal, *Pro veritate adversa diligere*, significa: «Per la veritat, estimar les dificultats...» És de sant Gregori el Gran, model de pastor que va viure situacions difícils evitant tots els excessos. Especialment va escriure que Jesús s'havia presentat espontàniament a aquells que volien agafar-lo, però que va fugir quan volien fer-lo rei... Cerco romandre tranquil i alegre en l'adversitat, tot guardant l'equilibri i el sentit de matis per ser de tots i per tots.

Recollit per **FRANÇOIS VAYNE** (Lourdes)
(De «la Croix»)

ITÀLIA

Roma: Programa bíblic a la televisió

La televisió italiana difondrà cada dia, a partir d'aquest mes d'octubre fins al juliol de 1994, un programa titulat «Conèixer la Bíblia». Aquesta emissió, d'uns cinc minuts de durada, vol afavorir una trobada directa amb el text bíblic, segons explica el pastor de l'Església reformada del Vaud, Giorgio Girardet, un dels iniciadors del projecte. Es recorrerà a especialistes catòlics, protestants i jueus. El camí ecumènic és important, i serà possible veure les convergències i també les divergències, creu Giorgio Girardet. La iniciativa se cenyirà a la Bíblia jueva, és a dir a l'Antic Testament i es-

pecialment el Gènesi i l'Èxode. (APIC)

BÈLGICA

Lieja: Celebració del 60 aniversari de les aparicions de la Mare de Déu

Unes 4.000 persones vingudes de Bèlgica, Alemanya, França i els Països Baixos han celebrat al santuari maria de Bannwus, Bèlgica, el 60è aniversari de les aparicions de la Mare de Déu a Bariette Béco. La missa pontifical, retransmesa per la televisió, fou presidida pel cardenal Godfried Danneels, president de la Conferència episcopal de Bèlgica i arquebisbe de Malines-Brussel·les, acompanyat de Mons. Albert Houssiau, bisbe de Lieja. (MP)

FILTRANT LA NOTÍCIA

Gorbachov desitja un redreçament moral

L'antic president soviètic, Mikhaïl Gorbachov desitja que un redreçament moral triomfi de la crisi que sofreix la civilització occidental. Això va expressar en l'acte d'obertura de la VIII Trobada Religiosa de la Pau que tingué lloc a Milà el 20 de setembre. Més de 300 representants de grans religions hi participaren sota el tema: *Religió, pau i justícia en el nou ordre mundial*.

«La secularització és responsable de l'afebliment de la consciència de masses i en part danya la base ètnica de la vida humana en comú», digué l'ex-dirigent de la Unió Soviètica. I afegí: «Cal lluitar ràpidament contra el relativisme moral en les relacions entre els pobles».

En el seu discurs, Mikhaïl Gorbachov també posà en relleu la necessària referència a la creació i el seu entorn. «El respecte a la naturalesa cal que sigui un dels criteris fonamentals per l'avaluació moral de l'home. La humanitat es troba davant de problemes urgents que no ha tingut en compte, preocupada només per la cursa d'armaments atòmics i la guerra freda».

Quatre dies després, l'ex-mandatari rus era rebut pel papa Joan Pau II a Castel Gandolfo.

Segons fonts properes al Vaticà, les qüestions culturals i filosòfiques foren el centre de la conversa distesa i col·loquial. Mikhaïl Gorbachov, acompanyat de la seva esposa Raïssa, es va entretenir amb el Sant Pare durant una hora. Ha estat la tercera trobada entre tots dos. La més espectacular fou la primera, l'1 de desembre de 1989. Aleshores fou rebut calorosament al Vaticà. Segons declarava posteriorment el mateix Gorbachov, Joan Pau II ha jugat un lloc important en els canvis sobrevinguts a Polònia i en l'ex-bloc comunista.

Segons l'agència APIC, a la catedral de Milà es féu un servei religiós ecumènic després de la susdita trobada, que fou presidida pel cardenal Martini, el patriarca siri-copte, Zakka i els altres representants de les confessions cristianes. En el mateix moment i davant la catedral, els adeptes del difunt arquebisbe tradicionalista, Marcel Lefebvre, organitzaven una manifestació de protesta, desaprovant el servei religiós ecumènic i tota la VIII Trobada de la Pau.

■ Francesc Gamissans

CURS DE CREIXEMENT PERSONAL

És un procés de recerca interior per descobrir quins mecanismes, quines defenses, quines manipulacions, conscients o inconscients, utilitzem en la relació amb nosaltres mateixos i amb els altres. En descobrir-ho podem desenvolupar noves actituds i noves formes de relació que ens ajudaran a viure una vida més autèntica, més plena en sentit, més feliç.

Dirigit per Ana M. Pujol, A.T.S., formada en l'àrea del Comportament Humà i Relacions Interpersonals. Estudis de Teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya.

DIES: Una sessió setmanal, d'octubre a juny.

CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL
Gran Via, 690, pral. 2a. 08010 BARCELONA
Tel. 265 02 47 de 10 a 1

Acabades les Jornades «Església i País»

Una Església al servei d'aquest país

A la dreta, el P. Ramon M. Nogués, escolapi, durant la seva intervenció. Al centre, el Dr. Jaume Roigé, moderador de la taula rodona «Església i Ciència»

Inauguració. D'esquerra a dreta Sr. Ramon Llumà, Mn. Climent Forner i Mn. Enric Bartrina, Mn. Climent Forner fou l'ànima d'aquestes jornades

SOLSONA

Durant els dies 11 i 12 d'aquest mes s'han celebrat a Solsona les Jornades «Església i país» organitzades per Òmnium Cultural i els Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi solsonina en ocasió de commemorar la nostra diòcesi els seus 400 anys d'existència. Presidí la inauguració el bisbe Antoni Deig acompanyat del vice-president d'Òmnium Cultural, senyor Jordi Bonet, de l'alcalde de Solsona senyor Ramon Llumà i de mossèn Climent Forner director de les Jornades. Hi han participat unes

dues-centes persones, durant els dos dies de sessions. Entre les personalitats assistents, cal esmentar la del bisbe de Girona, Mons. Jaume Camprodon i la de l'abat Cassià M. Just.

L'arxiver de Solsona, mossèn Enric Bartrina va justificar històricament, en el seu parlament d'obertura, la creació d'una Conferència Episcopal Catalana, argumentant que «les vuit diòcesis catalanes han de sortir més reforçades i unides per al bé del nostre país, després del projectat Concili de l'Església catalana».

En el seu parlament d'inau-

guració, Mons. Deig va referir-se també al tema—cal recordar que va ser ell qui va començar a remoure aquesta idea ja fa uns mesos—i ho va fer aclarint per endavant «que no es tracta d'un tema d'autodeterminació política, sinó d'estructura eclesiàstica» i que si ell ho creia necessari era perquè creia que era una millor manera de servir el país per part de l'Església de casa nostra; afegí, encara, que «ningú no ens pot prendre l'amor que tenim a Catalunya, l'amor que devem al país, ja que l'amor a Déu i l'amor a la pàtria no són incompatibles sinó

ben al contrari». Insistí, també, en la necessitat que l'Església té «d'enfortir l'esperit de servei i de fidelitat a Catalunya, la seva llengua i la seva cultura, l'ànima del país».

Una utopia que és pot fer realitat

Mossèn Climent Forner manifestà que la Conferència Episcopal Catalana pot ser avui considerada com una utopia però que «també ho eren altres coses que avui s'han fet realitat» i, doncs, que és un tema sobre el qual s'ha d'insistir i pel qual s'ha de treballar.

Van intervenir també l'alcalde de Solsona i el vice-president d'Òmnium Cultural.

Durant els dos dies de les Jornades i en vuit taules rodones, s'han tractat qüestions com l'Església i la ciència, els moviments socials, l'Església i l'ensenyament, la relació amb els mitjans de comunicació social, els problemes de la joventut d'avui i d'altres. Les ponències i conclusions parcials s'editaran oportunament. Hi han pres part el doctor Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, Josep Cuní de Catalunya Ràdio, Felix Martí del Centre UNESCO de Catalunya, Joan Triadó, escriptor i pedagog i d'altres personalitats del món eclesial i de la cultura de Catalunya.

A la clausura del dimarts va intervenir-hi l'abat de Montserrat dom Sebastià Bardolet, glossant les conclusions generals de les Jornades, afirmant «que són un repte» i que cal que no es quedin com tantes que es redacten i després no tenen cap incidència sinó que convé impulsar-les per tal d'apropar l'Església a la realitat del nostre país i del nostre temps, especialment en relació amb la joventut i el paper de la dona en els àmbits eclesials.

Quant al tan debatut tema de la Conferència Episcopal Catalana, dom Sebastià Bardolet va manifestar que creia que «la convocatòria del Concili Provincial Tarraconense és una ocasió im-

il·lusions del nostre poble» i que estava segur que «els nostres bisbes sabran la manera d'aconseguir (la Conferència) de les més altes instàncies».

La fidelitat a la llengua, a la cultura i a la història

Mossèn Climent Forner, director de les Jornades, féu la lectura de les conclusions que insisteixen que «l'Església catalana ha de continuar pronunciand-se obertament per la seva fidelitat a la llengua, la cultura, la història i la voluntat de ser de Catalunya» i que «cal donar prioritat a l'acció dels laics en qualsevol camp d'activitat eclesial». Igualment va remarcar la petició que la nostra Església tingui «una organització estructural pròpia en comunió amb l'Església universal». Va cloure el seu parlament referint-se a «l'escàndol que produeix en el poble fidel de Catalunya la utilització de certs mitjans de comunicació propers a la jerarquia eclesiàstica (en una clara al·lusió a la campanya anticatalana de la cadena COPE, si bé sense anomenar-la) que permeten la mentida i fomenten l'odi contra la causa de la nostra nació».

En conjunt, creiem que aquestes jornades han estat un nou encert a l'entorn de la commemoració dels 400 anys de la diòcesi de Solsona. Aquest nostre bisbat ha fet, una vegada més, honor a la seva joventut ardida i agosarada. Malgrat tots els «augurs de calamitats», el cristianisme a casa nostra és ben viu i capaç de renovar-se sense perdre les essències. La causa de Déu i la de la pàtria catalana n'han de sortir, sense dubte, molt beneficiades si, com demanava l'abat Sebastià, les conclusions (el nom no m'agrada perquè en realitat haurien de ser «iniciacions») no queden en lletra morta sinó que tenen en endavant una forta incidència en la nostra vida eclesial, en bé de l'Església catalana al servei d'aquest nostre país.

■ Lluís Badià i Torras

Es demana la creació d'un Consell dels laics de Catalunya

Algunes de les conclusions de les jornades «Església i País»

Són conclusions provisionals. Després de reafirmar la necessitat de mantenir la fidelitat al país, el document manifesta, entre d'altres coses, el següent:

—La importància de la convocatòria del Concili Provincial Tarraconense del qual esperem que respongui a les expectatives que ha despertat entre el Poble de Déu que fa camí a Catalunya.

—La necessitat que la nostra Església continuï arrelada en l'ànima profunda del nostre poble, pronunciand-se obertament per la seva fidelitat a Catalunya, a favor especialment de la seva llengua, la seva cultura, la seva història i la seva voluntat de ser. L'amor a Catalunya forma part del nostre amor al proïsme.

—El Concili Provincial ha de representar una fita en el camí de bastir una Església íntimament connectada amb la realitat catalana. Si fa uns anys calia demanar bisbes catalans, avui necessitem una Església que se senti i actuï com a expressió real dels cristians d'aquest país, solidària de les seves legítimes i nobles aspiracions col·lectives.

—En el Concili Provincial, han de tenir-hi cabuda tots els temes que preocupen els cristians catalans, més enllà dels resultats d'una enquesta no prou ben formulada. Per això demanem, amb la correcció fraterna que ens recomanava sant Pau, que no s'exclouï el debat sobre cap possible forma d'organització estructural de la nostra Església que sigui contemplada per l'ordenament canònic vigent. Sempre en comunió, naturalment, amb l'Església universal.

—En el si de l'Església cal que siguem amatents a prioritzar l'acció dels laics, de manera que aquests puguin descobrir-hi i exercir-hi la vocació a la qual Déu els crida. Així com cal que els laics cristians facin ben presents els valors de l'Evangeli en qualsevol camp d'activitat social. Voldríem posar a la consideració del Concili Provincial la creació del Consell Nacional dels Laics de Catalunya.

—Cal que l'Església contribueixi encara més en la reconstrucció nacional de nostre poble. En concret, fomentant un major esperit cívic i donant un suport decidit al procés de normalització lingüística, especialment en els sectors de la cultura, l'ensenyament i la joventut.

—Cal una acció més decidida en el món de l'assistència i dels moviments socials a fi d'aconseguir una societat més justa i cohesionada. Cal avançar, per tant, en la formació social dels cristians i en la recerca del progrés integral de la persona humana.

—Cal acceptar amb esperit evangèlic tots els germans, de qualsevol procedència que siguin, en el si de la nostra comunitat humana i cristiana. És un deure pastoral ajudar-los a comprendre i acceptar el nostre fet nacional. Denunciem l'escàndol que produeix en el poble fidel de Catalunya la utilització de certs mitjans de comunicació propers a la jerarquia eclesiàstica que permeten la mentida, atempten contra la convivència fraterna i fomenten l'odi contra la causa de la nostra nació.

Solsona, 12 d'octubre de 1993.

Ara fa 25 anys que va prendre possessió de la diòcesi de Lleida

«Els canvis en l'estructuració civil de la societat demanen certes adaptacions de l'acció pastoral»

Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida, és un home auster en els costums i ritme de vida. Habita en l'espai destinat a residència del bisbe, en el Palau Episcopal, edificació feta per Regions Devastades en els anys 50. Ni a les habitacions ni en el despatx hi ha cap mostra de luxe, tampoc aire condicionat. Pels àpats va a la Casa Sacerdotal, per raó d'horari pren els menjars ordinàriament, en un menjador privat acompanyat de Mn. Vicenç Ros, secretari personal, i també d'hostes que acull. Comença la jornada a les 6.30 del matí, dedica una estona llarga a la pregària, cele-

bració de la missa, estudi, lectura de la premsa diària, també un temps per desdijunar i preparar l'agenda del dia. A les 11 del matí comença la feina més oficial: rep visites, atén assumptes de la diòcesi i despatxa amb els seus col·laboradors de cúria i capellans. Visites pastorals, confirmacions i altres el tenen ocupat preferentment les tardes i vespre. La jornada del Sr. bisbe acaba sobre la mitjanit, que es retira a descansar, fins un altre dia. Enmig de tot ha trobat una estona i respon a aquestes qüestions per als lectors de Catalunya Cristiana.

—25 anys d'episcopat fan història. Les coses han anat segons vostè pensava o el ser i fer de bisbe queda lluny de les il·lusions d'un primer moment?

—Com passa sempre, algunes coses han anat millor del que semblava, i altres no s'han pogut realitzar com es voldria. Però no he perdut la il·lusió que la diòcesi avanci d'acord amb les directrius del Vaticà II, encara que sóc realista pel que fa a les dificultats per aconseguir-ho plenament.

—Vostè quan fou nomenat bisbe tenia 46 anys, el més jove de tots els bisbes espanyols d'aleshores, ha passat de bisbe de Franco a bisbe en la democràcia, ¿ha hagut de fer algun procés d'adaptació a la nova situació del país? ¿Què és més fàcil fer de bisbe en la dictadura o en democràcia?

—La norma pastoral que he

procurat seguir és la de ser un bisbe que realitza la missió de l'Església de servir també la comunitat civil en la diòcesi que li ha estat confiada.

Els canvis forts en l'estructuració civil de la societat demanen també certes adaptacions de l'acció pastoral, però sempre en la línia d'actuació, independent però no desinteressada que li correspon al bisbe.

En la democràcia per ser més respectuosa amb els drets de la persona i en la llibertat d'actuació de les entitats que treballen pel bé comú, s'hi poden trobar més facilitats. Però no hi falten pas

tampoc dificultats, que provenen potser més de les persones que del sistema.

—¿De la diòcesi de Lleida què és el que més li agrada?

—En els diversos estaments del poble de Déu que integren la diòcesi hi ha coses que m'agraden molt. Per subratllar-ne alguna, consigno: la senzillesa i el bon esperit dels sacerdots, diocesans i religiosos; l'esperit de servei de les religioses; la disponibilitat per col·laborar en la pastoral per part d'un bon nombre de seglars, dones i homes.

—¿Què és el que més l'ha fet o el fa sofrir?

—Cada comportament i cada cosa que no es realitza com voldria, em provoca el sofriment de la meua incapacitat o de la meua impotència per ajudar a millorar-ho.

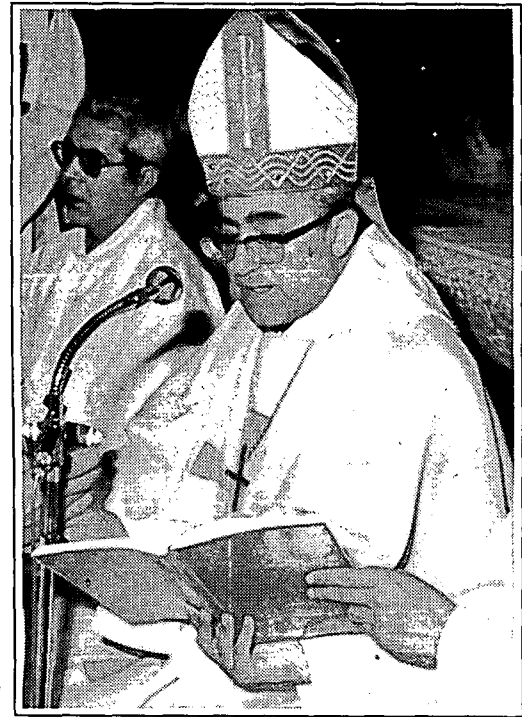
—Si fos avui que li oferissin ser bisbe, ¿diria sí o no?

—Actuaria com vaig actuar: presentaria les meves dificultats, i acceptaria el que la Santa Seu decidís amb tot esperit de fe, pregant tot seguit per la diòcesi, pels diocesans, els qui em correspondrà servir en la caritat.

—Vostè va començar el seu pontificat a Lleida havent de posar el bisbat en línia amb les disposicions del Concili Vaticà II. Ara, 25 anys després, es troba amb un altre Concili, el de la Tarraconense, ¿què en pensa d'aquest Concili de casa nostra?

—L'he vist sempre amb molta confiança no exempta de preocupació i de certa temença que no assolís el seu objectiu. Crec que pot ser un fet eclesial molt vàlid per reforçar la consciència de comunitat que hi ha d'haver entre les nostres diòcesis, respectant les peculiaritats de cada una, i que ha de repercutir en una millor acció pastoral.

Penso que pot impulsar la vivència de l'Esperit en l'interior de cada una de les esglésies particulars i el seu dinamisme evangelitzador, en particular de cara als allunyats. Espero que pugui ajudar a un millorament de la nostra societat, sobretot en el que es refereix a l'atenció als marginats, i d'algunes de les estructures fonamentals com és, per exemple, la

Mons. Ramon Malla durant una celebració d'ordenació sacerdotal

família. Seria una pena que un afany de perfeccionisme o de particulars visions pastorals afeblissin l'interès per l'èxit de la resposta al que estic d'acord que és una alenada de l'Esperit per les nostres esglésies.

—La temptació fàcil seria demanar-li una valoració sobre aquests anys de bisbe a Lleida. Però no. Una última qüestió amb l'experiència d'aquests 25 anys ¿com veu el futur de la diòcesi de Lleida?, ¿quins són els seus projectes?

—No puc dir que sigui optimista de cara al futur, si això vol dir que no em preocupen les dificultats que hi ha i es preveuen de cara a la missió evangelitzadora de l'Església. Però tinc fe i per tant crec en l'acció real de l'Esperit. I tinc molta confiança en els nostres diocesans, sacerdots, religiosos, religiosos i laics perquè han donat proves de responsabilitat pastoral i de bon esperit.

Pròpiament no tinc projectes meus. Els projectes els hem de tro-

bar i assumir entre tots, especialment amb els Consells Diocesans de Presbiteri i de Pastoral, sense que amb això eludeixi les meves responsabilitats d'iniciativa, d'impuls i de decisió. El que voldria és intensificar la confiança de tot-hom en l'Esperit i l'exigència, pel que fa a nosaltres, de col·laborar amb tot interès al seu impuls, descobrint les accions que ens demana i posant per la nostra part, amb molta il·lusió, tot l'esforç necessari per dur-les a terme en la pràctica.

Sr. Bisbe, gràcies per la franquesa i sinceritat de les seves respostes.

De bon conversador el diàleg amb Mons. Ramon Malla ha estat engrescador i fàcil. Preparar aquestes ratlles més que un treball ha estat una satisfacció, també per tot el que resta en el silenci però que també és història viscuda aquests 25 anys.

Mons. Ramon Malla Call, bisbe de Lleida, Felicitats!

■ Jaume Montaña

El bisbe Ramon Malla poc després de la seva consagració episcopal

Dades biogràfiques

Nascut a la Seu d'Urgell el 4 de setembre de 1922, cursà estudis en el Seminari de la Seu d'Urgell i en el de Barcelona. És llicenciat en Teologia per la Pontificia Universitat de Salamanca, i en Dret Canònic per la Pontificia Universitat Gregoriana de Roma.

Coadjutor a parròquies de Barcelona, va treballar a la cúria de Barcelona: Oficial de la Secretaria de Cambra, defensor del Vicle, secretari de Visites Pastorals, exercint el temps de capellà de l'Hospital Municipal de Ntra. Sra. de l'Esperança, capellà del Col·legi Major Universitari Fray Junípero Serra. De Barcelona retorna a la diòcesi d'Urgell, on el bisbe Iglesias el nomenà vicari general del bisbat i delegat permanent de la Mitra per Andorra.

Nomenat bisbe de Lleida el 24 de juliol de 1968 prengué possessió de la diòcesi el 26 d'octubre del mateix any i rebé l'ordenació episcopal l'endemà dia 27 a la catedral de Lleida.

De maig de 1969 fins el gener de 1971 fou administrador apostòlic de la diòcesi d'Urgell, per tant també Co-Príncep d'Andorra.

Per a les comunitats cristianes de Catalunya
IMPORTANT NOVETAT EDITORIAL

PREGUEM EL SENYOR

PREGÀRIES DELS FIDELS

Formularis preparats per Mn. Pere Farnés

Moltes de les pregàries d'aquest llibre provenen de formularis emprats per cristians que ens han precedit en una mateixa fe i en un idèntic amor a Jesucrist. Resulta expressiu que també hi figurin altres compostes de bell nou, perquè la tradició orant de l'Església abasta tots els temps. Tant de bo que aquestes pregàries constitueixin un instrument eficaç perquè les comunitats cristianes de Catalunya puguin acomplir cada dia millor el seu ofici del poble sacerdotal i no cessin de pregar pel nostre món.

(De la presentació de Mons. Ricard Me Carles, Arquebisbe de Barcelona)

De venda a llibreries

Format: 17 x 24 cms. 479 pàgines - Impres a dues tintes.
Preu: 3.500 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.

Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

ESGLÉSIA I ESCOLA

¿Laics? Sí, ¿per què no?

La qüestió dels laics fou ben plantejada en el concili Vaticà II, però encara no hem acabat de resoldre-la satisfactòriament. Talment, sembla que preveres i religiosos tinguem una mena de por als laics. I els bisbes, també. ¿Per què?

Ala Constitució dogmàtica sobre l'Església, del Vaticà II, podem llegir-hi això: «Ara, els pastors sagrats reconguin i promocionin la dignitat i la responsabilitat dels laics dintre de l'Església; agradi's de servir-se dels seus prudents consells, fiin-se d'ells responsabilitzant-los en serveis eclesials, deixin-los llibertat i marge d'autonomia, i oimés, mirin d'encoratjar-los a fer les coses pel seu compte. Els pastors sospesin amb atenció davant del Crist i amb amor de pares les obres, els disegs i anhels que proposen els seglars i respectin amb deferència aquella llibertat santa que a tothom es deu en les societats civilitzades.

El tracte familiar entre laics i pastors obre un resquill a l'esperança d'un abundosíssim profit eclesial, un envigorament de la seva consciència de laics amb responsabilitat, un abrandament de llur entusiasme, un reforç més espontani a l'obra pastoral. I els pastors, amb aquesta experiència dels laics, es podran formar l'opinió més precisa i ajustada en les coses de l'esperit i en les temporals, i així l'Església amb l'embranchida de tots els membres podrà dur a terme millor la seva missió de vitalitzar la terra».

I penso en la preparació del Concili de les Esglésies de Catalunya, per exemple. ¿Quin marge d'actuació s'ha donat als laics? Hem de reconèixer que han tingut una presència ben minsa en la comissió preparatòria —dós membres entre quinze—, i que les propostes que hi feren han tingut un èxit més aviat escàs. ¿Que potser els bisbes i preveres tenen l'exclusiva de les idees «conciliars»?

I penso en les reaccions que el nomenament de dues laiques i una religiosa per a càrrecs de responsabilitat en la diòcesi de Barcelona ha provocat en alguns sectors del clergat. ¿Desconfiança?

¿I penso en els nostres consells pastorals? ¿Hi creiem de veritat? ¿Quin pes tenen en l'acció pastoral diocesana?

I penso en la presència de l'Església en el camp de l'educació. Aquests darrers anys hem estat testimonis d'un canvi significatiu en el reconeixement de les possibilitats dels laics en el govern de les escoles cristianes, fins no fa gaire patrimoni de preveres i religiosos. Però, renoi, malgrat totes les prediques hi ha recels i pors que encara suren. ¿Fins quan?

No fa gaire Joan Pau II va tenir una trobada amb els bisbes de la Conferència Episcopal Lituana (6-9-93). En el seu discurs va lligar la posada al dia del clergat amb la formació dels laics. D'aquests, va dir: «La tasca extraordinàriament urgent de la nova evangelització requereix que es doni un nou impuls a l'apostolat dels laics. La responsabilitat dels laics, cridats a una activa participació en la vida eclesial i a un específic i insubstituïble testimoni en la societat, està arrelada en el Baptisme».

¿No hauria de dir-nos, a nosaltres, quelcom de semblant? ¿A què reduïm aquesta «activa participació dels nostres laics en la vida eclesial?».

Tant de bo que el proper concili provincial sigui un bon revulsiu en el reconeixement eficaç del paper dels laics en les nostres diòcesis.

Però... ¿estem convençuts que en tenim necessitat?

■ Francesc Riu

Per primera vegada des de la seva existència

S'inaugurà conjuntament el curs de les escoles parroquials

BARCELONA

El propassat 15 d'octubre va tenir lloc l'inauguració del curs acadèmic 93-94 d'un dels col·lectius escolars d'iniciativa social més grans de Catalunya: les escoles parroquials de l'arquebisbat de Barcelona. La jornada va esser presidida per l'arquebisbe de Barcelona Mons. Ricard Maria Carles, que va adreçar la paraula als assistents i va concelebrar l'Eucaristia amb els rectors de les escoles parroquials. La Conselleria d'Ensenyament hi era representada pel director general de Promoció Educativa Sr. Marnel Rius i Causadias.

El col·lectiu està coordinat per la Fundació d'Escoles Parroquials de l'arquebisbat de Barcelona que va ser erigida l'any 1986. L'article 2 dels seus estatuts diu: «La Fundació és proposa aplegar les escoles parroquials de l'arquebisbat de Barcelona i fer-ne un servei educatiu eficient amb fesomia pedagògica i pastoral pròpia dins el conjunt de l'escola cristiana. Per aconseguir aquesta finalitat la fundació podrà adquirir, gestionar i assessorar escoles de titularitat parroquial...»

Una xarxa de 40 escoles

El col·lectiu escolar que va sorgir en torn de les parròquies de la nostra diòcesi, constitueix una xarxa de considerables dimensions: més de 40 escoles, al voltant dels 15.000 alumnes i un col·lectiu de més de 1.000 professionals. La Fundació que aplega aquest

col·lectiu està presidida per Mn. Carles Sauró i Calzada. Té la seva seu al Pstg. Rivadeneyra, 6, 2a planta, de Barcelona, telèfon 317 42 85.

Les escoles parroquials —dins el conjunt més ampli d'escoles cristianes— s'han fet presents en els llocs més populars —rurals o industrials—, molts cops per pal·liar necessitats urgents d'escolarització.

oferta de qualitat pedagògica i de clara identitat evangèlica.

Una educació integral de qualitat

La finalitat pròpia de l'escola parroquial és oferir a les famílies una educació integral de qualitat per llurs fills i, conseqüentment, en el món de l'acció eclesial parroquial i

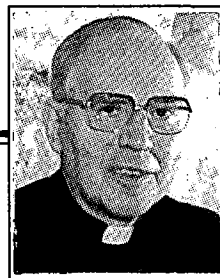
L'acte fou presidit per l'arquebisbe Ricard M. Carles. A l'esquerra Mn. Carles Sauró, president de la Fundació d'Escoles Parroquials

El zel apostòlic de tants rectors ha cristal·litzat en una ampla i rica xarxa escolar, com és la que actualment hi ha sota el patrocini de la Fundació d'Escoles Parroquials de l'Arquebisbat de Barcelona. Aquesta xarxa escolar va sorgir al voltant de l'inquietud, de mots rectors i laics de les nostres parròquies, per la formació humana i espiritual de tantes i tantes famílies d'immigrants que van arribar a Catalunya fa ara un vint, trenta o cinquanta anys. Avui aquesta xarxa ha superat en molts aspectes aquest principi subsidiari i és una realitat escolar de considerable magnitud que té una

diocesana la formació de laics, com a seglars responsables.

La Fundació d'Escoles és una manifestació més de l'avantguardisme català en l'àmbit educatiu. Des de el seu inici es va preveure no sols l'atenció a les escoles parroquials sinó també assumir la titularitat de les escoles religioses que no poguéssim ésser ateses per la congregació que les va erigir, i així s'ha fet en diverses ocasions. Aquesta lògica preocupació per el futur de l'escola cristiana va ésser intuïda ja fa més de 7 anys a casa nostra.

● C.C.

FETS I CRITERIS

Les missions i els seglars

La celebració del DOMUND, diumenge mundial de les missions, ens estimula cada any a reflexionar sobre la importància de l'evangelització en el món d'avui.

El Decret sobre les missions, del Concili Vaticà II, afirma que l'Església entera és missionera i que l'obra d'evangelització és un deure fonamental del poble de Déu.

Aquesta afirmació diu ben clar que també els laics són agents d'evangelització. Pau VI ja ho va escriure: «els laics, que llur vocació específica col·loca al cor del món i al davant de les tasques temporals més variades, han d'exercir, per això mateix, una forma singular d'evangelització» (E.N., n. 70).

El mateix Pau VI va explicar que el camp propi de llur activitat evangelitzadora és el món vast i complicat de la política, de la dimensió social i de l'economia, però igualment de la cultura, de les ciències i de les arts, de la vida internacional, dels mitjans de comunicació social, així com també d'algunes de les realitats obertes a l'evangelització, com són l'amor, la família, l'educació dels infants i dels adolescents, el treball professional i el sofriment.

Els països anomenats de missions tenen molta necessitat de seglars que siguin competents en l'àmbit de l'agricultura, en la promoció d'escoles professionals i de formació sanitària, en el servei d'hospitals i d'infermeries i en l'organització de tallers per a la formació de la dona.

Val la pena estimular la vocació missionera de matrimonis joves, de mestres, de metges o d'altres professions, els quals, vivint personalment l'Evangelí,

estaran al servei del Regne de Déu.

Avui dia, que hi ha una tendència a la creació del voluntariat, ¿no es podria orientar l'ajuda dels voluntaris cap a les missions? Potser valdria la pena estudiar una possible coordinació entre algunes diòcesis i potenciar d'aquesta manera l'ajuda missionera.

El DOMUND ha de fer possible «que els catòlics s'uneixin estretament als missioners i els manifestin la seva simpatia i la seva col·laboració per mitjà d'una solidaritat concreta» (Joan Pau II).

D'una manera ben precisa, enguany el Papa ens exhorta a incrementar el «fons de solidaritat»: «Que s'obrin a la generositat el cor i les mans dels creients, sobretot d'aquells que disposen de majors possibilitats econòmiques, per incrementar sensiblement el fons de solidaritat amb el qual el DOMUND intenta ajudar els missioners».

Les circumstàncies actuals ens han de moure a pensar especialment en els joves. Ells tenen actualment una gran sensibilitat davant de problemes tan urgents com són la fam, l'analfabetisme, les violacions dels drets humans, les aspiracions d'una major justícia i els esforços per afavorir la pau entre els pobles.

«La col·laboració dels joves en la tasca de l'evangelització és més necessària que mai, i l'Església té posades grans esperances en la seva capacitat de canviar el món» (Joan Pau II, missatge DOMUND, 1993).

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

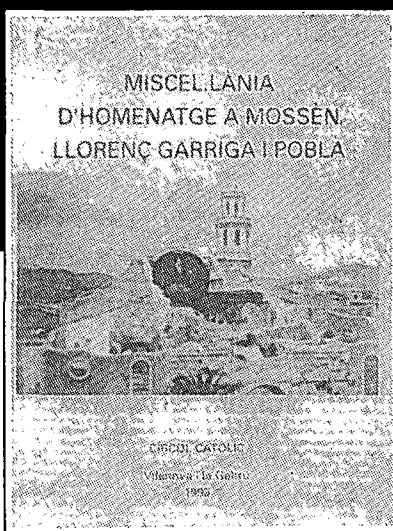
Un llibre sobre Mn. Llorenç Garriga

VILANOVA I LA GELTRÚ.— Aquest llibre que porta per títol «Miscel·lània d'homenatge a Mossèn Llorenç Garriga i Pobla», editat pel Cercle Catòlic de Vilanova i la Geltrú, va ser presentat el propassat 10 de setembre a la sala de teatre d'aquella entitat pel

rector de Torrelavit Mn. Josep Maria Aragonès. Compren un preàmbul a càrrec de Bonaventura Orriols i els escrits de 25 col·laboradors que aporten una àmplia visió de l'home i el sacerdot i de l'obra que portà a terme a Vilanova i la Geltrú ara fa mig segle.

La gran assistència de públic a l'acte de presentació i l'interès en que fou seguida la magistral dissertació de Mn. Aragonès, van fer ben palès que Vilanova i la Geltrú recorda amb amor i veneració el que fou el seu arxiprest en uns anys molt difícils de la nostra història.

● C.C.

El martirologi de la FJC a Roma

El Papa parlant als assistents a l'audiència

Una quarantena de persones, pertanyents o simpatitzants de la Federació de Cristians de Catalunya, van anar a Roma per tal de lliurar al Papa el Martirologi de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, editat l'any passat.

L'audiència papal que en principi havia de tenir lloc en la mateixa sala especial on normalment es fan, en aquest cas, tenint en compte la multitud de grups d'arreu del món que l'havien sol·licitada, s'hagué de celebrar a la mateixa plaça de Sant Pere on el diumenge anterior havien solemnitat la beatificació d'onze nous màrtirs de la persecució religiosa espanyola de 1936-1939, entre ells els dos primers bisbes que varen ser assassinats junts: el de Guadix-Baza i el d'Almeria.

Aquesta circumstància va fer que ningú no pogués entregar allà les ofrenes sinó que havien d'haver estat lliurades anteriorment. Per la FCC, el Martirologi havia estat lliurat pel Dr. Malaquies Zayas, consiliari de la Federació i pel Sr. Josep Bagunyà, secretari general. A canvi, la trobada va revestir una solemnitat i un marc incomparables i no acostumats en aquestes audiències.

En la presentació dels grups espanyols s'havia fet referència específica del grup de la Federació de Cristians de Catalunya i el mateix Papa també va esmentar el nom, agraint la seva presència. Naturalment que el grup es va identificar, com feien tots, amb els seus aplaudiments a peu dret.

Al final, entre altres col·lectius que entonaven els seus cants, també va ressonar a la plaça de Sant Pere del Vaticà l'himne de la Federació de Joves Cristians de Catalunya. Va ser realment emocionant entonar els versos tan estimats a prop del Papa i enmig d'aquella gernació tan universal: «Refem el món ingrat i trist, som cavallers fidels del Crist».

Seria de desitjar que ben aviat, el feiocista Francesc Castelló (que és el que té el procés de beatificació més avançat) pogués ser enlairat a la glòria en aquella plaça de Sant Pere, on ha ressonat el seu himne tan estimat i on antics companys seus d'apostolat hi han deixat el Martirologi de la FJC que és també el seu, Déu ho faci!

■ Lluís Badia i Torras

La primera comunitat es va establir a Sant Feliu de Guíxols

Fa 75 anys que els claretians van arribar al Bisbat de Girona

GIRONA

Aquesta tardor s'han complert 75 anys de l'arribada a la diòcesi de Girona de la primera comunitat de Missioners del Cor de Maria (Claretians) que es van instal·lar a la parròquia de Sant Feliu de Guíxols en una casa

cedida per un benefactor. Amb tot, com que la casa no reunia les condicions adequades al cap de sis anys la comunitat es va traslladar a Girona on continua actualment.

Durant els 75 anys de presència a Girona els Claretians han desenvolupat una intensa

activitat apostòlica basada essencialment en la predicació popular per tot el bisbat: missions, novenaris, recessos, exercicis i altres formes d'ensenyament religiós, com la catequesi. En la seva església del Cor de Maria de Girona s'ha creat una autèntica comunitat cristiana i s'ha facilitat la recepció dels sacraments, especialment la Penitència. Segons el superior actual de la comunitat, el pare Jordi Pijoan, els Claretians volen continuar la mateixa tasca i eixamplar-la amb la catequesi d'adults, els grups de pregària, de renovació carismàtica, de curssets de cristianitat i altres. Des de fa uns anys la comunitat del Cor de Maria de Girona també ha assumit una tasca en l'àmbit de la pastoral de la salut o de la malaltia.

■ M. Caballé

Nota de la delegació per als mitjans de comunicació social de l'Arquebisbat de Barcelona

Diverses persones i institucions s'han dirigit a aquest Arquebisbat preguntant si l'associació «Nous Camins», constituïda a Barcelona amb una finalitat d'ajuda al tercer món, depèn o té l'aprovació de l'Arquebisbat de Barcelona.

Aquest Arquebisbat vol informar públicament que l'esmentada associació «Nous Camins» no és una associació canònica aprovada per l'Arquebisbat de Barcelona, ni depèn d'aquest en cap de les seves activitats.

CARTA DOMINICAL

La «Veritatis Splendor» i la preocupació per l'home

A la seva primera obra, escrita després de la conversió al catolicisme, Chesterton es refereix a un error profund dels grecs: «La idea que, si els homes caminaven rectament... res no havien de tèmper; sobretot si eren, com els grecs, eminentment cultes i intel·ligents.» I afegeix amb la seva ironia habitual: «Arribaren a la impertinència de dir que els homes només calia que seguissin el seu nas, amb la condició que fos un nas grec.» Això pot portar l'home a estimar-se. De fet, els portà a «una depravació que s'estengué com la pesta».

En el nostre temps, un home intel·ligent, però que portat pel seu positivisme lògic no s'ocupà d'allò que interessa realment, Alfred J. Ayer, en intentar de tractar del sentit de la vida, arriba a afirmacions tan curioses com aquesta: «...Una mania semblant és que l'assassinat sigui considerat el més atroz dels crims... Em sembla que un tret característic de l'actitud general envers l'assassinat... és el supòsit universal que, en posar fi a la vida d'un home, hom li està prenent una cosa que ell posseiria tant de temps com voldria. El que estem fent és escurçar-li la vida. I, quin mal li faria, si li fes cap mal?»

És un exemple, dels innombrables que es poden aportar, que si en l'àmbit de la moral no hi ha cap certesa compartida, cadascú ha de veure com s'ho fa, i la cultura i el comportament humans s'aboquen a situacions absurdes.

Per això, la publicació de l'encíclica no expressa només una preocupació merament moral —que ja seria prou noble—, sinó que és també l'expressió d'una preocupació seriosa per l'home. El Papa invita a vigilar sobre unes tendències determinades de la teologia moral actual: aquelles que posen en discussió l'existència de normes objectives de moralitat, vàlides per a tots els homes de qualsevol època. I denuncia el relativisme ètic com una veritable crisi del nostre temps, en què «assistim no pas poques vegades a la precipitació paorosa de la persona humana a situacions d'autodestrucció progressiva. Si féssim cas de certes veus, sembla que ja no caldria reconèixer l'indestructible caràcter absolut de cap valor moral».

«El que encara és més greu: l'home ja no està convençut que només podrà trobar la salvació en la veritat. La força salvífica de la veritat és contestada, i es confia només a la llibertat, desarrelada de qualsevol forma d'objectivitat, la tasca de decidir autònomament el que és bo i el que és dolent.»

És greu també la dicotomia que es produeix en alguns creients entre la fe i la moral. Això afecta «les actituds i els comportaments dels cristians mateixos, la fe dels quals es debilita i perd la pròpia originalitat de ser un criteri nou d'interpretació i d'actuació per a l'existència personal, familiar i social». L'encíclica invita a recuperar el rostre veritable de la fe cristiana, que no consisteix senzillament en un conjunt de proposicions per acollir i ratificar amb la ment, sinó en un coneixement del Crist viscut personalment, una veritat que es torna vida. És urgent que la «crisi moral» no es converteixi també en «crisi de la moral».

■ † Ricard M. Carles

Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Prepotència

Des de la prepotència en la qual hom pot sentir-se immersit, es poden fer i es poden dir tota mena de disbarats. Des de la prepotència no es coneixen els problemes dels altres, ni que els hagin sofert o gaudit. La prepotència és un únic punt de vista: el d'aquell que proclama i creu que els altres punts de vista no existeixen.

Els prepotents no es paren en res per tal d'imposar-se sigui com sigui. I si algun element que els és proper no està prou d'acord amb allò que volen imposar, encara que només sigui divergència d'opinió, o respecti l'opinió d'uns altres, serà víctima de les seves ires, el vexaran i insultaran, només per això: que no els és prou submis...

Aquest és l'espectacle que donen aquests dies des d'un prestigiós rotatiu de la capital d'Espanya, sobre el tema de l'ensenyament en català a Catalunya. Una trista campanya. No té altre qualificatiu, ja que només fa que distanciar els ciutadans d'una i altra riba.

Aquest és el fruit de la cega prepotència.

■ Oriol Camps

**Joan Triadú,
escriptor i
pedagog**

Joan Triadú és un home d'actualitat. Fa poc ha sortit a la venda una miscel·lània sobre la seva obra, publicada per l'Abadia de Montserrat, i el periodista Agustí Pons treballa en una biografia titulada *L'impuls obstinat*. A més, durant el mes d'octubre ha estat l'escriptor del mes, per iniciativa de la Institució de les Lletres Catalanes. La seva agenda, per aquest motiu, estava més atapeïda que de costum i no ens va ser fàcil trobar un forat per parlar amb aquest home, símbol de

la resistència intel·lectual nacionalista. Li agrada que el defineixin com a escriptor i pedagog, ja que treballa al món de l'ensenyament des dels 16 anys. Va néixer a Ribes de Freser (Ripollès) fa 72 anys i va ser distingit l'any 1992 amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. Actualment és director de la Institució Cultural del CIC. Des de fa molts anys, passa els estius i molts caps de setmana en un racó idíl·lic del Cabrerès (Osona), conegut amb el nom de Cantonigròs.

«Només amb la llengua sobreviurem»

—Sr. Triadú, ¿quin ha estat el programa d'activitats d'aquest mes?

—Ha estat la primera vegada que la Institució de les Lletres Catalanes tria un crític literari com a escriptor del mes. Les activitats són diverses: conferències, rodes de premsa, intervencions a ràdio i TV, visites culturals per tot Catalunya. Un dia vaig anar a la presó de Quatre Camins de la Roca, també a la universitat per la gent gran, a col·legis i instituts, etc. El programa d'activitats és molt atapeït, però al mateix temps és una forma bonica d'apropar l'escriptor al públic i també ofereix la possibilitat de conèixer diversos ambients.

—La lectura ha estat una de les grans passions de la seva vida. ¿Com es va iniciar en el món dels llibres?

—A partir dels 13 o 14 anys vaig començar a llegir molt. Primer els llibres de l'època: Josep M. Folch i Torres, Juli Verne... Sempre estava llegint malgrat ser fill d'una família treballadora on gairebé no hi havia llibres. Aquest ha estat un dels motius que em va dur a escriure.

—¿Quins gèneres prefereix?

—Tots, començant per la poesia, sobretot la moderna i contemporània. Jo sóc llicenciat en llengües clàssiques i he treballat molt amb autors grecs. També m'interessen molt els nous escriptors, dels quals faig crítiques literàries a

l'Avui i a *Serra d'Or*, que és on escric habitualment.

—Vostè està considerat com un paradigma de crític de la literatura catalana de postguerra. ¿Aquest és el període que més ha treballat?

—Sí, és una època que he estudiat a fons. A base d'articles publicats al diari *Avui*, he escrit tres llibres d'història sobre la postguerra: *Una cultura sense llibertat* (1978), *La novel·la catalana de postguerra* (1982) i *La poesia catalana de postguerra* (1985). El darrer llibre que acabo de publicar es titula *Per comprendre Carles Riba*, a qui sempre he admirat i estudiat. Per la meua formació també he fet diverses traduccions com *Les Olimpíques* de Píndar o els *40 sonets de Shakespeare* del qual n'acaba de sortir la quarta edició.

—Ja és a la venda una miscel·lània sobre la seva obra publicada per l'Abadia de Montserrat i també li estan fent una biografia. ¿D'aquesta forma ho podrem saber tot sobre els seus treballs?

—La biografia que m'estan fent, és titulada *L'impuls obstinat* d'Agustí Pons que sortirà publicada abans de Nadal. La Susanna Álvarez ha elaborat una relació força completa de la meua feina com articulista, s'ha fet un estudi a fons sobre tot el que he publicat, hi haurà més de 100 fotografies sobre diverses èpoques, un índex onomàstic, etc.

«Gairebé no tinc temps per escriure, només les nits i els caps de setmana»

La biografia de Joan Triadú sortirà publicada abans de Nadal

Impulsor del català

—Vostè va rebre tota l'ensenyança en castellà i en canvi sempre ha escrit en català. ¿Quin va ser el procés d'aprenentatge?

—Vaig començar els meus estudis durant la República. Des de petit vaig anar a una escola de monges castellanes i després a un institut on donaven algunes classes de català, però no s'ensenyava com una assignatura. Quan va esclatar la guerra, la Generalitat es quedava sense professors perquè se n'anaven al front i va convocar un concurs on només exigien el batxillerat i unes proves. Vaig aconseguir una plaça amb només 16 anys i vaig estar un any de mestre a Granollers on vaig aconseguir un certificat de català, requisit imprescindible

«L'ensenyament ha estat per mi la feina principal»

El Concili Català

La fidelitat, l'estimació, la fe, la família i Catalunya són els valors més importants per Joan Triadú. Com a cristià li preocupa el que succeeix dins l'Església i té posades força expectatives en el Concili Català de la Tarraconense.

—Espero que es defineixi de forma més clara el tema de l'Església catalana. Ara vinc de Solsona on he parlat sobre un aspecte que em preocupa: els ordes religiosos femenins. Com a conseqüència de la manca de vocacions, tracten Catalunya com si fos una colònia. Van a cercar gent d'altres bandes que no saben res sobre la nostra cultura i tampoc no els interessa. Tractant-se de l'ensenyament crec que és un tema molt preocupant. M'agradaria que el Concili també parlés sobre la Conferència Episcopal Catalana. Seria un gran estimul i ajudaria l'Església en el tema de la Pastoral.

—¿Quins punts creu que hauria d'abordar el Concili?

—La renovació de la litúrgia que des de fa un temps ha caigut en la rutina i s'arrosega una mica. La catequesi és un altre tema interessant ja que a vegades s'hi barregen qüestions socials i polítiques.

—¿Quins aspectes li preocupen més dins el si de l'Església?

—Crec que l'Església només pot tirar endavant si està molt unida. Les dissensions fan molt de mal i s'han de mirar de resoldre entre els membres de l'Església. Els problemes no s'han de tractar de forma sensacionalista i esbandir-los al carrer. Ara s'accepten molt més les crítiques que abans però crec que darrerament se n'ha fet un excés i moltes vegades s'exposen massa públicament.

Afirma que l'Església només tirarà endavant si està molt unida

■ G.C.

olies donar classe. Un cop finalitzada la
rra, vaig anar a la facultat per estudiar
gües clàssiques. Allà totes les classes
n en castellà, però vaig conèixer molts
ics que em van introduir en el món de la
tura catalana: Josep Romeu, Miquel
radell... amb els quals vaig fer una
sta clandestina durant el franquisme.
de molt jovenet allò més normal ha
t escriure en català perquè era la llen-
que havia escoltat sempre a casa.

**-Vostè ha dit «només amb la llen-
a ens sobreviurem». ¿Com s'ho va
per viure l'època del franquisme?**
-Vaig decidir donar classes de català
ara que fos d'una forma clandestina.
questa sala on ara com, en van sortir
lts professors. Durant els anys 40 vaig
plicar articles a la revista Ariel. Més tard
fer uns cursos organitzats de català a
la Institució Cultural del CIC.

**—¿Què en pensa de la polè-
mica que s'ha originat ara
entre el català i el castellà?**

—Fa poc he estat a les comar-
ques de Tarragona on hi ha una
normalitat absoluta. Em sembla
una polèmica minoritària i oportu-
nista. La possible intervenció
dels nacionalistes en el govern
central ha fet que s'originés un
problema que no és real.

**—¿Per què es defineix com
un escriptor-oral?**

—Haig de reconèixer que Déu
m'ha donat una certa facilitat de paraula,
i no m'he quedat en blanc. Des de molt
jovenet he donat classes, conferències,
rades. Després d'acabar la carrera vaig
ir a Liverpool dos anys com a professor
de català. Més tard vaig entrar a la
Institució Cultural del CIC i enguany en sóc
el director des que es va jubilar la seva
dadora M. Rosa Farré. La meua feina
principal sempre ha estat l'ensenyament i
escriure gairebé no tinc temps, només
nits o el cap de setmana. Hi ha dies que
no de casa a les vuit del matí i arribo a les
del vespre.

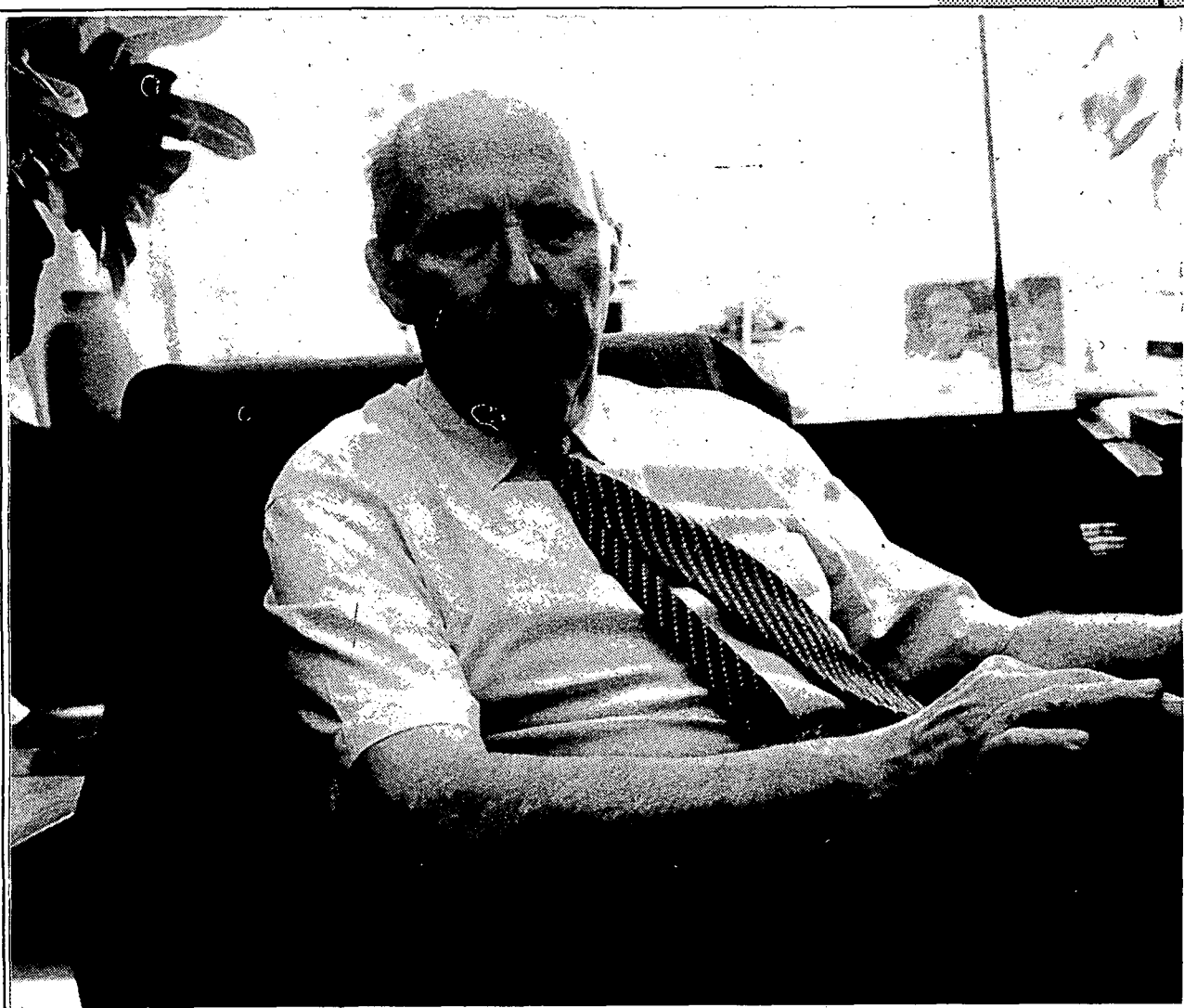
—¿Encara dóna classes?

—Sí, literatura catalana a noies de tercer
secretariat del CIC. Ho faig des de fa 40
s i aquest any em sap molt greu co-
nçar el curs amb retard perquè mai no
ia faltat.

**—Vostè ha tractat amb molta
gent jove. ¿Creu que són
tan passotes com diuen?**

—Ni de bon tros, abans ho eren
més que no pas ara. De vegades
no sabem arribar fins al seu fons
i llavors es mostren indiferents.

**«Durant el franquisme
vaig donar classes de
català de forma
clandestina»**

Joan Triadú és una de les
personalitats catalanes més
destacades del nostre temps

Crec que mereixen tot el nostre respecte,
que se'ls atengui, que es parli amb ells, que
se'ls inciti i també que se'ls exigeixi.
D'aquesta forma crec que es pot aconse-
guir un gran resultat perquè són molt
sensibles.

Escriure les memòries

**—Tothom es queixa de la forta crisi
econòmica. ¿Què és el que més li pre-
ocupa de la societat en què vivim?**

—La manca de valors religiosos i cris-
tians. La preocupació és guanyar diners al
preu que sigui. També aquest procés de
prescindir de la gent a base de màquines i
la desocupació que és un problema que no
s'atura. No vull ser pessimista, però és una
situació angoixant per als fills i els néts. I el
tema de la droga perquè els que estem en
contacte amb els joves, sempre tenim la
por al cor.

**—¿I el fet que la gent llegeixi tan
poc?**

—Sí, també em preocupa, però és un
mal del nostre temps. La veritat és que la
gent mai no havia llegit gaire en el nostre
país. S'ha de combatre, és possible que la
cultura audiovisual hagi influït negativa-
ment perquè ocupa moltes hores al jovent,
fins i tot els més menuts tenen totes les
hores del dia plenes.

—¿Què farà quan es jubili?

—De moment penso continuar amb to-
tes les meves activitats, però també és
veritat que quan tingui temps lliure,
m'agradaria viatjar als països nòrdics, a
Nova York... ja que generalment tots els
llocs que conec, sempre els he hagut de
visitar molt ràpidament per qüestions de
feina. Això en segon terme perquè quan
em jubili, el que més m'agradaria seria
escriure les meves memòries, els records
personals del poble i la família i de tota la
gent que he conegut al llarg de la meua
vida.

■ Glòria Carrizosa

Fotos: Albert Blanchart.

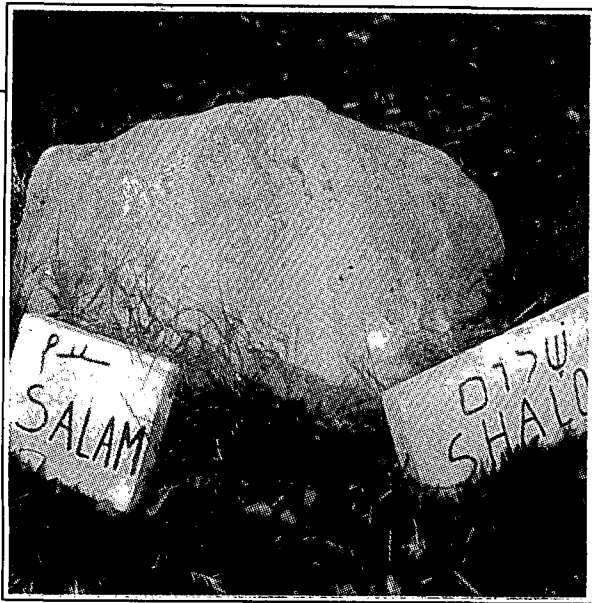
Símbol de la resistència catalana

Joan Triadú va néixer a Ribes de Freser el 30 de
juliol de 1921. A setze anys obtingué el títol de
professor de català i l'any 1938 començava la seva
dedicació a la pedagogia. Un any després va ingre-
sar a la Universitat de Barcelona on es va llicenciar en
llengües clàssiques. Impulsor dels concursos de poe-
sia de Cantonigrós (1944-1968) i la *Festa Literària de
Collsacabra*, convertits actualment en les *Festes Po-
pulars de Cultura Pompeu Fabra*, va ser un dels fun-
dadors de la revista clandestina *Ariel* durant el fran-
quisme. Durant dos anys va ser lector a la universitat
anglesa de Liverpool. Ha estat un dels fundadors de
l'Agrupació Dramàtica de Barcelona. Secretari Tècnic
d'Omnium Cultural (1961-84), actualment dirigeix la
Institució Cultural del CIC. Va ser fundador del
Consell Català d'Ensenyament (1975) i des de 1978
és membre adjunt de l'Institut d'Estudis Catalans.
També és membre del Consell Escolar de Catalunya,
del Consell Social de la Llengua Catalana, de la
Comissió Assessora per al Diàleg entre les cultures
existents a l'Estat espanyol del Departament de Cultura
de la Generalitat de Catalunya, del Consell Social de
la Universitat de Barcelona i president de la Junta
Permanent de Català.

Joan Triadú ha treballat especialment l'assaig, la
prosa i la crítica literària. Alguns dels llibres més
destacats són: *Antologia de la poesia catalana* que
abraça del 1900 al 1950, *La poesia segons Carles
Riba* del 1954 i *Per comprendre Carles Riba*, la darrera
obra que ha publicat i una trilogia sobre la literatura
catalana de postguerra. A més a més, Joan Triadú ha
publicat gairebé mil cinc-cents articles a les pàgines
de *Serra d'Or* i el diari *Avui* on treballa com a crític
literari des dels seus inicis.

La seva llarga trajectòria ha estat reconeguda amb
la Creu de Sant Jordi (1982), el Premi d'Honor Jaume
I (1982) i el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes
(1992).

■ G.C.

La paraula «Pau», expresada en hebreu i en àrab, al jardí de l'arquebisbe llatí de Palestina, a la seva residència de Cafarnaüm

Frederik De Klerk i Nelson Mandela en una forta estreta de mà en saber-se guanyadors del premi Nobel de la Pau

Nelson Mandela, flamant premi Nobel, en una recent visita al papa Joan Pau II

12, dimarts

Moscou: el viatge de Ieltsin al Japó

Ieltsin va emprendre viatge al Japó, on, segons les seves declaracions espera consolidar la cooperació econòmica entre els dos països; però també va dir que esperava que la delegació japonesa «no espatllés la seva visita, obstaculitzant amb disputes territorials el camí de la cooperació econòmica». Abans d'emprendre el viatge, Ieltsin ha volgut deixar clars alguns punts: ha renunciat a la seva idea inicial d'un Consell de la Federació no sotmès a sufragi universal, i ha anunciat que en els comicis del 12 de desembre, a més d'elegir els membres del Parlament, també s'elegiran els membres de la Cambra Alta, a la qual cadascuna de les 88 entitats territorials del país hi enviarà dos representants...

Atenes: després de les eleccions al Parlament

Després de la seva clara victòria electoral, Papandreu perfila ràpidament el nou govern de Grècia, preparant-se pel moment en què el conservador Konstantinos Mitsotakis hagi complert el formalisme de presentar la seva dimissió al cap d'Estat. Tot i la majoria absoluta al Parlament, Papandreu no disposa de prou nombre de diputats per poder elegir un president de la República a la «seua mida». Una de les primeres i més delicades tasques que li esperen al nou govern socialista és la presidència de la Comunitat Europea, que, per tot, li correspon exercir a partir del primer de gener del 1994...

Rabat: execució d'integristes islàmics a Algèria

Un total de tretze integristes islàmics algerians condemnats a mort per terrorisme, foren executats ahir al matí, segons comunicat del ministeri de Justícia. Amb aquestes execucions ja són 28 els islamistes que han mort afusellats aquest any a Algèria.

13, dimecres

Berlín: llum verda al Tractat de Maastricht

El Tribunal Constitucional alemany, reunit a Karlsruhe, després de rebutjar una vintena de demandes per inconstitucionalitat presentades contra el Tractat de Maastricht, va emetre sentència declarant que el Tractat està en perfecta sintonia amb la Constitució de la RFA i que garanteix els drets democràtics dels seus ciutadans. Alemanya era l'últim país que encara no havia ratificat el discutit Tractat de Maastricht que, segons sembla, entrarà en vigor el dia 1 de novembre vinent, deu mesos després del que estava previst. Com a conseqüència d'aquesta ratificació, la presidència belga de la Comunitat Europea ha convocat oficialment una cimera extraordinària de caps d'Estat i de govern per al vinent 29 d'octubre.

Tòquio: la visita del president rus

Ieltsin, el primer dia de la seva visita al Japó, va expressar el desig d'obrir una «nova pàgina» en les relacions entre ambdós països. Per contribuir a desenrair l'atmosfera, Ieltsin va presentar excuses i el seu condol pel mal tracte rebut pels 600.000 presoners de guerra japonesos que foren internats en camps de concentració. Els dirigents nipons elogiaven el missatge del president rus, però el primer ministre nipó, Hosokawa, no s'ha abstingut de reclamar la devolució de les Kurils.

El Caire: la lluita contra l'integrisme islàmic

El president d'Egipte, Hosni Mubàrak, va prestar ahir jurament pel seu tercer mandat consecutiu com a cap d'Estat, i va assegurar que la lluita contra el terrorisme integrista serà la «prioritat absoluta» del seu govern.

14, dijous

Tòquio: la visita del president Boris Ieltsin

El president rus va donar ahir per acabat el seu viatge de dos dies al Japó, i sembla que ha posat les bases per al relançament del contenciós de les illes Kurils, que Rússia va ocupar després de la Segona Guerra Mundial. El líder rus i el primer ministre japonès Hosokawa, en la seva declaració final es comprometen a continuar negociant «regularment i continuadament» per acabar amb les discussions territorials i firmar el tractat de pau encara pendent. Ieltsin s'ha compromès a prosseguir la retirada militar russa de les Kurils, però no s'endú de Tòquio cap ajut econòmic important.

Roma: desarticulat un possible cop d'Estat

El general Franco Monticone, cap de la força d'intervenció ràpida (FIR) ha estat destituït del seu càrrec, de resultes d'acusacions fetes per la seva ex-amant de preparar un cop d'Estat. Amb aquesta destitució semblen confirmar-se els rumors que des de fa un temps circulaven sobre la possibilitat que es produís. De totes maneres, el ministre de Defensa, Fabbio Fabbri ha declarat que la suspensió és només una mesura cautelar. Però també va dir que l'exèrcit no ha de fer política.

Washington: problemes del president Clinton

Els nord-americans no estan d'acord amb la política exterior del seu president. Un dia Somàlia, l'altre Haití, el cas és que si no canvia de fer, passarà tal com deia en el seu discurs sobre el país africà: «els terroristes i gàngsters de tot el món arribaran a la conclusió que matar la nostra gent és la millor manera de fer-nos canviar de política... Ara és el general colpista haitià Raoul Cedrés que planta cara als Estats Units, i s'oposa, una vegada més, al retorn del president legítim Jean-Bertrand Aristide...

15, divendres

Moscou: eleccions i referèndum constitucional alhora

La convocatòria per al 12 de desembre vinent d'eleccions per a les Cambres de la nova Assemblea Federal, inclouran, també el referèndum sobre la nova Constitució russa. Es veu que el president Ieltsin va per feina... i també sembla, segons el ministre de Defensa, que s'anul·laran les presidencials...

Taba (Egipte): vers l'aplicació dels acords de Washington

L'OAP va obtenir ahir la creació d'una comissió encarregada d'estudiar el procediment per a l'alliberament dels 12.000 palestins empresonats a Israel. L'exèrcit israelià posarà en llibertat, en una primera fase els detinguts per delictes comuns...

Rabat: més condemnes a mort d'integristes a Algèria

El règim algerià continua endurint la seva campanya de repressió contra l'islamisme. Els tribunals creats el mes de febrer passat va pronunciar dimecres dotze condemnes més a mort contra militants integristes acusats de «temptativa d'assassinat i d'incitació a actes terroristes»...

Washington: alliberament del pilot USA capturat a Somàlia

El líder rebel somali, el senyor de la guerra Muhammad Farah Aidid va alliberar ahir, lliurant-lo a la Creu Roja internacional de Mogadiscio, el pilot americà capturat quan va ser abatut el seu helicòpter... El president americà, Clinton, ha negat que s'hagi fet cap negociació amb el líder rebel...

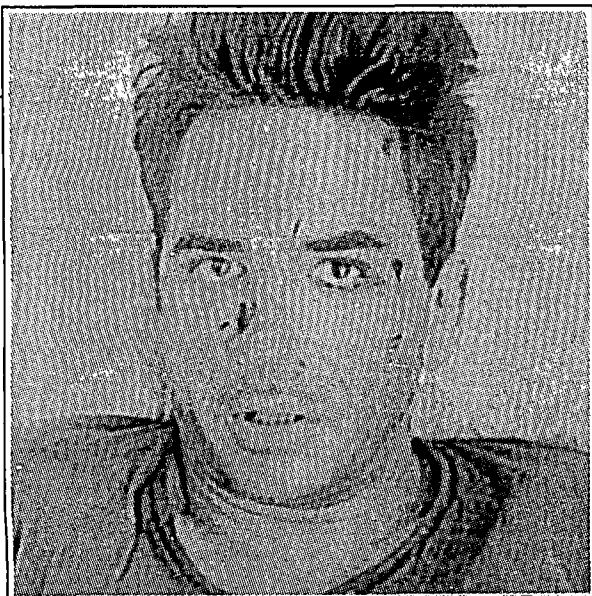
BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA

➤ L'acord de pau palestino-israelià signat a Washington ha salvat un altre escull en ser ratificat per Consell Central de l'OAP aquesta matinada a Tunis on s'havia reunit per aquest fi.

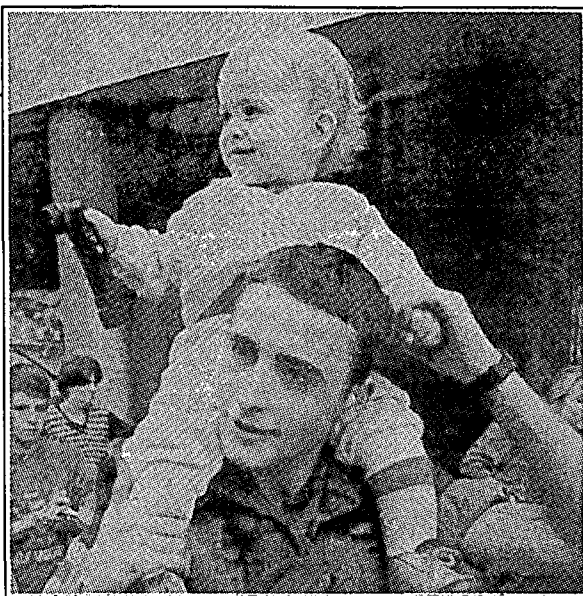
➤ Després de la ratificació per part del Consell Central de l'Organització per a l'Alliberament de Palestina, dels acords de Washington, l'àsser Arafat ha estat designat per dirigir l'autogovern dels territoris de Gaza i Jericó.

➤ Els palestins i israelians continuen fomentant bones notícies: ahir va entrar en vigor l'acord d'autonomia per a Gaza i Jericó. Shimon Peres, ministre d'A.E. d'Israel i Mahmud Abbasw, del Comitè Central de l'OAP es van reunir al Caire per estudiar els detalls d'aplicació.

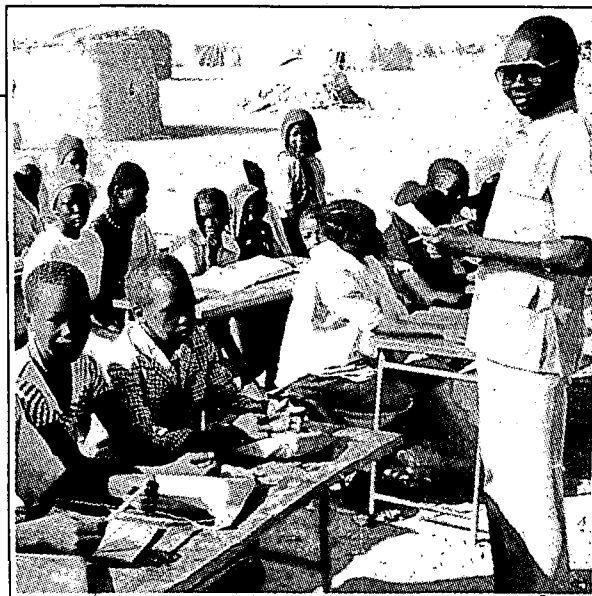
➤ El president de Sèrbia, Slobodan Milosevic i el líder dels serbis bosnians, Radovan Karadzic, varen declarar-se ahir partidaris de reprendre les negociacions de pau per a Bòsnia-Hercegovina, i han fet una crida a musulmans i croats per tal que es dugui a terme...

El pilot nord-americà Mike Durand que fou capturat pels lleials al general somali Aidid, ha estat alliberat després de dues setmanes de captiveri

Un casc blau espanyol juga amb un nen musulmà de Mostar, potser desitjant fer-li oblidar els horrors de la guerra...

A Kartum (Sudan), un missioner compleix la seva missió evangelitzadora en una improvisada classe sota el sol

16, dissabte

Washington: bloqueig marítim d'Haití

En una roda de premsa a la Casa Blanca, Clinton va anunciar que ha disposat que un destructor, dues fragates i tres creuers amb missils, prenguin posicions davant les costes d'Haití, per tal de fer complir el bloqueig disposat per les Nacions Unides contra el govern del general colpista Raoul Cédras que es nega a complir els acords firmats pel restabliment del president legítim Jean Bertrand Aristide. Per altra banda els Estats Units han de protegir els ciutadans nord-americans que hi ha a Haití, a més del personal destacat per l'ONU per controlar el compliment dels acords, amenaçats per l'actitud del general Cédras.

Moscou: preparació de la campanya electoral

Comença a respirar-se arreu de Rússia ambient electoral amb motiu dels comicis que se celebraran el 12 de desembre vinent. Els diferents partits polítics van perfilant els seus programes i campanya, i el president Boris Ieltsin ha presentat la formació que representarà la seva política, que porta el nom de «Opció per Rússia». A més, ahir es va publicar el decret convocant el referèndum sobre la Constitució, pel mateix 12 de desembre...

Buenos Aires: el president Menem, operat d'urgència

El president argentí, Carlos Menem, va ser operat ahir d'urgència a causa d'una obstrucció parcial a l'artèria caròtida que va bloqueja-li el reg sanguini al cap. L'operació va durar unes dues hores (introducció d'un catèter desobstructor), és poc cruenta, i permet la ràpida recuperació del pacient. El comunicat mèdic és francament optimista. Encara que no hi ha hagut transferència temporal de poder.

17, diumenge

Nova York: aproven el bloqueig d'Haití, demanat pels Estats Units

El Consell de Seguretat de les Nacions Unides va aprovar ahir el bloqueig naval d'Haití, demanat pels Estats Units, i quan ja el president Clinton havia anunciat l'enviament de sis vaixells de guerra a les costes haitianes. Per la seva banda el general colpista Raoul Cédras, va assegurar que permetria el retorn del president Aristide, quan el Parlament haitià amnistia els militars. Finalment han estat evacuats del país caribeny els observadors militars i la missió humanitària de les Nacions Unides.

Moscou: primer congrés de «Opció de Rússia»

Ahir va començar el primer congrés de «Opció de Rússia», la nova formació política auspiciada pel president Ieltsin i alguns ministres del seu govern. Tot i haver anunciat la seva presència al congrés, Ieltsin no hi era present, tot justificant la seva absència assegurant que «el meu únic partit és Rússia».

Nicòsia: el camí de la pau al Pròxim Orient

El ministre d'Afers Estrangers sirí, Faruq al-Xarah, en unes manifestacions a la premsa va dir que creu que el recent acord palestino-israelià obre el camí per negociar amb l'Estat jueu. Però Síria demana garanties per seguir negociant, i, una vegada més, la retirada dels alts del Golan.

Tòquio: Corea del Nord s'enfronta amb l'ONU

El portaveu del ministeri d'Afers Estrangers de Corea del Nord va dir que el seu país actuarà en «defensa pròpia» si la comunitat internacional intenta imposar sancions per la negativa coreana a permetre que siguin inspeccionades les seves centrals nuclears.

18, dilluns

Nova York: ¿canvi d'actitud USA?

Les forces nord-americanes destinades a Somàlia han aturat la recerca i captura del senyor de la guerra, general Muhammad Farah Aidid, el cap del qual era fins ara posata preu. L'anunci l'ha fet l'ambaixadora nord-americana a l'ONU, Madeleine Albright en una entrevista a la televisió. «Hem posat fi al procés de recerca del general Aidid», va dir. Però la violència continua a Somàlia, on els partidaris del general es varen manifestar ahir a Mogadiscio, contra l'anunciada visita del secretari general de l'ONU, Butros Gali.

Moscou: es va perfilant la campanya electoral

Opció de Rússia i Rússia Democràtica són les dues formacions polítiques favorables al president Boris Ieltsin. Els dos partits, procurant llimar les diferències que els separen, han decidit formar coalició i presentar-se junts a les eleccions del 12 de desembre. El seu cavall de batalla és la reforma econòmica. L'oposició «conservadora» ha quedat molt limitada a causa de les sancions contra els seus dirigents que van prendre part en la rebel·lió del Parlament, però s'espera que els pròxims dies es concreti.

Tiblissi: la guerra civil de Geòrgia

L'atenció mundial també s'interessa per la guerra civil que va assolant Geòrgia. Les tropes rebels lleials a l'ex-president Gamsakhurdia han pres la ciutat de Smbredia, a l'oest del país, després de sotmetre-la a intens bombardeig, i a continuació es dirigeixen a Kutaisi, on es creu que hi ha el president de Geòrgia Zevardnadze...

El nom d'una nació plural

Els socialistes grecs han recuperat el poder amb el triomf electoral aconseguit el propassat 10 d'octubre. Els temes cabdals de la campanya foren la situació econòmica que viu el país i el contenciós internacional sobre Macedònia. El nou primer ministre grec, Andreas Papandreu, ha anunciat recentment que Grècia no participarà més en les negociacions mantingudes a Nova York, sota el vist-i-plau de les Nacions Unides, per arranjar el problema del nom de l'ex-república iugoslava de Macedònia.

El setembre de 1991 va proclamar la seva independència el nou Estat macedoni que, durant més de quaranta anys, havia format part de la República Federal de Iugoslàvia. La polèmica esclatà tot seguit atès que sota el nom de Macedònia roman latent un llegat històric que es disputen també grecs i búlgars, països on viu una minoria de població macedònia. Per a Grècia, Macedònia és la seva província nord i no accepta que un altre país faci seva la mateixa denominació perquè considera que pertany exclusivament a la cultura històrica hel·lènica. L'actitud intransigent grega ha obstaculitzat que la Comunitat Europea reconegui, de manera oficial, el nou Estat.

Després de segles de sagnants enfrontaments entre les diferents ètnies de la regió, el tractat de Bucarest (1913) va dividir la Macedònia històrica entre grecs (51%), serbis (40%) i búlgars (9%). La primera ocupa, en l'actualitat, la regió nord-est de Grècia mentre que la segona fou annexionada el 1947, segons el tractat de París, a la nova Iugoslàvia. El mariscal Tito, a la recerca d'un impossible equilibri nacional, va convertir-la en una república de la seva federació. Búlgars i grecs mai no ho van acceptar. Ara, la independència de l'Estat macedoni ex-iugoslau ha tornat a desempolsar vells reguards i reivindicacions que semblaven soterrats però que sempre han estat actius. Un altre conflicte a afegir als Balcanes: Macedònia. Una autèntica amanida, no de fruites, sinó de nacionalismes a la vora de l'erupció.

■ Miquel Àngel Codina

NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA

➤ El premi Nobel de la Pau 1993 ha estat atorgat conjuntament al dirigent negre antiapartheid Nelson Mandela, i al president sud-africà Frederik De Klerk, per haver encarrilat Sud-àfrica pel camí de la democràcia multi-racial el 27 d'abril de 1994. Nelson Mandela té 75 anys i va ser elegit president del Congrés Nacional Africà (CNA) el 27 de juliol de 1991, després d'haver estat 27 anys empresonat «per

organitzar una conspiració per enderrocar el govern»... L'altre guardonat, Frederik William De Klerk, té 57 anys, i va ser elegit l'any 1989 en substitució de Pieter Botha, i des del primer moment va començar el desmantellament del sistema racista. Nelson Mandela és el cinquè negre que ha obtingut un Nobel, després de Desmond Tutu, Martin Luther King, Albert Luthuli i el professor nord-americà Rudolph Bunche.

Vida Creixent

MOVIMENT CRISTIÀ

«Els homes, girats totalment cap a la matèria i sobre d'ells mateixos, es mutilen. No fan créixer la seva dimensió espiritual ni s'eixamplen a les dimensions de tota la humanitat».

(J. Lebre, a *Per una civilització solidària*)

L'apostolat, un pilar bàsic del nostre moviment

L'apostolat, juntament amb l'amistat i l'espiritualitat, constitueix un dels tres pilars bàsics del nostre moviment. És, a més, la forn on hem de forjar la nova evangelització, a través no tan sols de paraules sinó amb obres que reflecteixin la voluntat de salvació que té Crist envers tothom.

El cristià d'avui s'ha adonat, gràcies a Déu!, que no és suficient la seva pròpia salvació. De cap de les maneres no es pot viure el do de la fe, ni la virtut de l'esperança, amb una visió estreta i egoista. Ens cal ser, i mostrar-nos, oberts i sensibles a totes les realitats que ens envolten, projectant en tot i en tothom el tresor íntim i sagrat que Déu ens ha confiat.

Donant una ullada entorn nostre, potser hi observarem persones d'edat avançada que viuen amargades per contratemps, manca de salut, pobresa... O d'altres que viuen centrades en si mateixes, evadint-se de les realitats i fugint de

qualsevol compromís... persones que són conflictives en el seu tracte, o que intenten imposar-se amb una mena de protagonisme que ja ha caducat... I, el que és més deplorable, hi ha persones que no han pogut encara descobrir què és i què representa ser cristià.

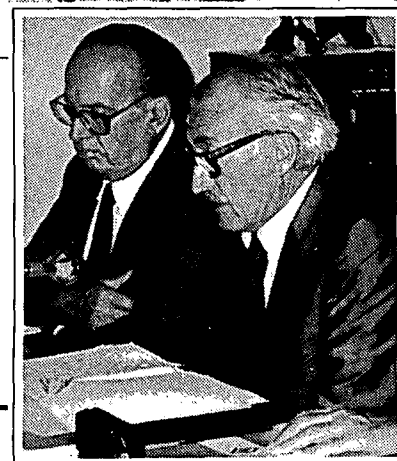
¿Què es pot fer davant de tot això? Abans que tot, fer l'esforç que calgui per estimar tothom, acollir-los, comprendre'ls. Sense que això hagi de significar cap mena d'abdicació en el seguiment del Crist. Ell, sense deixar de ser el que era, feia mans i mànigues per arribar a tothom.

Ens cal, alhora, saber escoltar, saber dir el que cal dir... i saber callar a temps i oportunament. Obrar tothora amb discreció, amb delicadesa... Diuen que les ànimes «obren en carn viva»... En resum, hem de viure, i actuar, convençuts que l'amor, com la fe, també fa miracles!

■ Josep Riera i Güell

XV Trobada de delegats.— Els proppassats 15 i 16 de setembre va tenir lloc aquesta trobada dels bisbats de Catalunya i Balears, a la qual va assistir el president de la Comissió general de l'Estat, el senyor Francisco Díaz Mourino, que veiem a la foto dirigint la paraula als assistents.

Un objectiu per a la darrera hora

Corporalment afeblit, però amb una ment clara, hi ha qui necessita dels altres per a qualsevol acció corporal: n'és ben conscient d'això...! i no s'hi repenja...! Recorda les paraules de Jesús a Pere: *Quan eres jove tu mateix et cenyies i anaves on volies* (no necessitaves l'ajut dels altres). *Arribarà un dia que estendràs les teves mans i un altre et durà on no voldries*... (Jo 21,18). Jesús feia referència al martiri de Pere... Ben fàcilment podem apropiari-nos aquesta profecia: arribarà un dia que necessitem l'ajut dels altres que faran amb nosaltres el que feia, de petits la nostra mare...

La persona de 4a. edat, pot fer ben poc per mantenir la seva salut corporal; i, malgrat tot, la seva vida encara té un objectiu per viure que és l'expressat per sant Pau: *suplir en la meua carn els sofriments no aconseguits pel Crist, a favor del seu cos que és l'Església* (Col 1,24).

Què bé ho expressa aquella fórmula que volgué fer reviure el qui fou general de la Companyia de Jesús, Pedro Arrupe! La seva missió en la infermeria era de *pregar per l'Església i la Companyia*..., no la de *tenir cura de la seva salut*..., d'això, ja en tenia cura l'abnegat germà Rafael, l'infermer de la Cúria generalícia a Roma.

La vellesa no és una malaltia, però arriba un moment en què les malalties s'apoderen dels anys i els dominen.

Quan s'ha viscut de cara al servei dels altres, despreocupat d'un mateix, l'esperit de servei es manifesta d'una altra forma, la de donar glòria a Déu acceptant amb esperança joiosa els sofriments, units als de Crist en la seva Passió, pregant més per l'Església i per tots els germans que no pas per a ell mateix...

Arriba un moment en què els metges ja no poden guarir les xacres d'un cos massa afeblit i envellit, però el bon Déu l'allibera de l'afebliment corporal, enfortint-li l'esperit.

Sant Pau havia demanat repetidament al Senyor veure's apartat del mal que l'angoixava... Jesús li digué: *Amb la meua gràcia en tens prou. La meua força es desplega plenament en la teua debilitat* (2C 12,8-9).

L'angoixa es mitiga, el dolor es fa suportable i el cor s'obre a l'amor... La pau l'embolcalla, tot esperant la plenitud en l'amor...!

■ Lluís Antoni

Del llibre «Dominar el pas dels anys»

ESPAI DE L'ANIMADOR

Un temps per a cada cosa

Hi hagué una època, segons diuen, en la qual algú, amb una llanterna a la mà, anava pel món cercant un home... Avui, aquest home, amb l'ajuda d'una agenda, va a la recerca del temps... D'un temps que, ai las!, com més vol allargar-lo més curt li resulta!

Sovint, podem sentir algú lamentar-se —potser entre ells també nosaltres— queixant-se de ser «víctimes del temps». ¿No és una llàstima haver de pensar això, i som prou justos en fer-ho? Perquè, es miri com es miri, el temps no ha pas deixat de ser, juntament amb la llibertat, una de les riqueses que tots plegats tenim més al nostre abast.

El que cal és vetllar perquè ni una cosa ni l'altra no ens sigui arrabassada. Si ho volem, podem fruit d'una llibertat interior que res ni ningú no ens podrà prendre. També podem «fer nostre» el temps, pensant que, com diu l'Escriptura *hi ha d'haver un temps per a cada cosa*. Un temps per a viure i un temps per a ajudar els altres a viure.

Els nostres animadors i animadores saben trobar el temps necessari per cultivar llurs valors —humans i evangèlics— i posar-los al servei dels components del seu grup... Sense oblidar, és clar!, els qui, fora del nostre cercle, poden també beneficiar-se'n.

■ J.N.C.

Festa d'inici de curs dels grups de Tarragona

El passat dia 30 de setembre tingué lloc al santuari de la Mare de Déu del Camí de Cambrils, la festa d'inici de curs de *Vida Creixent* dels grups de Tarragona, Reus i Cambrils, semblantment com es féu, a fi de curs, a l'ermita de la Verge de la Misericòrdia de Reus.

Hi hagueren unes breus paraules dels coordinadors de les localitats esmentades i del consiliari diocesà, celebració de la santa missa, visita a la magnífica exposició instal·lada a la cripta del santuari, dedicada al cardenal Vidal i Barraquer i un acte de germanor.

Nous grups al bisbat d'Urgell

Al bisbat d'Urgell *Vida Creixent* va arrelant. S'han constituït nous grups a la Seu d'Urgell, Puigcerdà, Andorra, Oliana, Agramunt, Balaguer, Bellcaire d'Urgell... ¿Qui diu que la gent no es mou? Endavant!

La joia de sentir-se útil

Potser algunes vegades ens hem preguntat ¿per què un moviment de gent gran? ¿per què *Vida Creixent*? El Sr. Josep Baiget ens respon espontàniament. *Per què la gent gran tenim tendència a l'aïllament i això no és gens convenient*.

Sí, cal que la gent gran ens apleguem i ens preocupem de com podem ajudar els altres, especialment a aquells que no troben estímuls per viure joiosament la vellesa. El Sr. Baiget ens diu que ell ha trobat a *Vida Creixent* l'alegria de saber que encara sóc útil i això produeix satisfacció de viure.

I, com diu el nostre himne: *aquesta alegria ningú no ens la prendrà*.

Per preparar la celebració (3)

Els cants

■ Pere Tena

Un element important entre els que formen una celebració litúrgica són els cants. De fet, en moltes ocasions es converteixen en l'element determinant de la «bondat» global d'una celebració, del punt de vista pedagògic. Per això la preparació dels cants és una part gens menor en la preparació d'una celebració.

És evident que un cant és un text amb una melodia. Com que la litúrgia és, tota ella, professió de fe de l'Església, el que més importa en els cants és el text, puix és allí on s'expressa la fe. Per això diu el Concili Vaticà II: «Els textos destinats al cant sagrat han d'estar d'acord amb la doctrina catòlica, més encara, han d'ésser trets sobretot de les sagrades Escripures i de les fonts litúrgiques» (Constitució sobre la litúrgia, n. 121).

Aquesta pauta és preciosa i fonamental, i és el ressò del que ha fet l'Església d'Orient i Occident en la seva tradició: inspirar-se directament en la sagrada Escripura per als textos dels cants. L'Església romana ha estat en això la més radical: difícilment —excepte els himnes— es troben textos per al cant que no siguin directament bíblics, sobretot trets del salteri.

Heus aquí, per tant, un primer i decisiu criteri per escollir els cants d'una celebració: convé privilegiar d'entrada els cants que tinguin un text bíblic, o

directament inspirat en l'Escripura, o en la litúrgia.

¿«Tots» els cants?

Les celebracions litúrgiques comporten, però, uns cants que no admeten canvis en el text; sobretot en el cas de la missa. Són els cants del que s'anomena «Ordinari de la Missa»: Kyrie eleison, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei. Ens trobem aquí davant d'uns textos que formen part de l'estructura mateixa de la celebració, i que no admeten la substitució per altres textos. Aquest és un punt que està prou clar en la legislació litúrgica. I és lògic que sigui així: per tractar-se de cants de l'estructura de la missa, han d'ésser fixos en ordre a permetre fàcilment la participació i el reconeixement de qualsevol participant. Aquesta condició és igualment la que motiva la forta recomanació, constantment repetida en tots els documents postconciliaris sobre el tema, que els fidels puguin dir i cantar plegats, en llengua llatina, les parts de l'Ordinari de la Missa que els pertocui (Constitució sobre la litúrgia, n. 54).

Preparar els cants de la celebració pot significar, preveure també quan es poden cantar en llatí els textos de l'Ordinari de la Missa; ningú no ha de pensar que això sigui menys conciliar ni menys

participatiu.

En altres celebracions no acostumen a haver-hi uns cants tant determinants, però sí uns cants que donen molt fortament el sentit d'aquell moment. Penso, p.e., en el Requiem d'entrada per a les misses de difunts, o In paradisum per al comiat. També en el Veni Creator per a les ordenacions, o el Pange lingua per l'exposició del Santíssim Sagrament; etc.

El pàrenostre

Entre els cants de l'Ordinari de la Missa, algú pot pensar que s'hi compta també el pàrenostre. No és així. El pàrenostre no és un cant, en aquest sentit, com tampoc no ho és el Prefaci, encara que en els dos casos, sigui el sacerdot, sigui tot el poble, utilitzin una melodia simplicitatíssima per recitar aquestes pregàries (una cantil·lació).

Malauradament per al sentit mateix de la recitació del pàrenostre, s'han introduït i s'introdueixen encara en la celebració melodies que converteixen el pàrenostre en un cant més, amb repeticions innecessàries o ajustaments del text a la melodia, quan no s'arriba fins a deformar tot el conjunt. Una preparació atenta de la celebració evitarà aquestes formes de recitació del pàrenostre. Aquesta, o bé pren les melodies oficials, o bé es deixa

a la recitació ritmada; el màxim que es pot acceptar és una recitació de tipus oriental, que ajuda a destacar el text.

Adequació al moment

Quan es preparen els cants, és important decidir el moment de cantar. Per a la missa la pauta és clara: els primers cants que cal assegurar són els de l'Ordinari —a excepció, algunes vegades, del Credo—. Això no sempre és tingut en compte, i d'aquesta manera es pot desequilibrar el ritme intern de la celebració. El cant, en efecte, dona relleu a un text; si en la celebració un text més important és resat, i un altre menys important és cantat, el valor educatiu de la celebració se'n ressent. Pensem, per exemple, si es recita el Sant i es canta, en canvi, un cant de pau, o de sortida.

La determinació del moment en què correspon cantar no ve pas de cadascú, sinó de la celebració mateixa. O el mateix cal dir sobre el contingut dels cants, la seva execució, la seva durada. L'Ordinament general del Missal Romà, que tothom pot tenir a la seva disposició en les primeres pàgines del Missal, és ben explícit i il·luminador en aquest punt. Només cal llegir-ho i fer-ne cas (vegeu nm. 19, 25-26, 30-31, 36-40, 56 i...).

■ Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge XXX durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Lectura del llibre de l'Èxode

El Senyor diu: «No maltractis ni oprimeixis els immigrants, que també vosaltres vau ser immigrants al país d'Egipte. No maltractis cap viuda ni cap orfe: Si els maltractes i alcen a mi el seu clam, jo l'escollaré i, encès d'indignació, us mataré amb l'espasa: les vostres dones quedaran viudes, i orfes els vostres fills.

Si prestes diners a algú del meu poble, als pobres que viuen amb tu, no facis com els usurers: no li exigeixis els interessos. Si et quedes com a penyora el mantell d'algú, torna-li abans no es pongui el sol. És tot el que té per abrigar-se, el mantell que l'embolcalla. ¿Amb què dormiria? Si ell alçava a mi el seu clam, jo l'escoltaria, perquè sóc compassiu».

Salm responsorial 17 (R.: 2)

Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu, roca i muralla que em deslliura.

R. Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu.

Déu meu, penyal on m'emparo, escut i força que em salva. Rodejat d'adversaris delirants, clamo al Senyor, crido auxili d'entre els enemics. R.

Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal. Beneïxo el Senyor que em salva. «Ha donat grans victòries al seu rei, ha mostrat l'amor que té al seu Ungit». R.

Lectura segona 1Te 1:5c-10

Comença la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica

Germans, ja sabeu el que fèiem per vosaltres mentre érem a la vostra ciutat. També vosaltres, heu imitat el nostre exemple i el del Senyor, acollint la paraula de Déu enmig de moltes adversitats, plens del goig de l'Esperit Sant. Així heu estat un model per a tots els creients de Macedònia i d'Acaia, perquè, des de la vostra ciutat, s'ha estès el ressò de la paraula del Senyor. I no solament a Macedònia i Acaia; pertot arreu parlen de la vostra conversió de manera que no ens cal afegir-hi res: ells mateixos contenen com va ser la nostra arribada

entre vosaltres i com abandonàreu els ídols i us convertíreu a Déu, per adorar només el Déu viu i veritable i esperar del cel Jesús, el seu fill, que ell ressuscità d'entre els morts, i que ens salvarà de la pena, en el judici que ha de venir.

Al·leluia Jo 14:23

Qui m'estima, farà cas de les meves paraules; el meu Pare l'estimarà, i vindrem a fer estada en ell.

Evangelí Mt 22:34-40

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, quan els fariseus s'assabentaren que Jesús havia fet callar els saduceus, es tomaren a reunir, i un d'ells, mestre de la Llei, per provar-lo, li va fer aquesta pregunta: «Mestre, ¿quin és el manament més gran de la Llei?». Jesús li contestà: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament. Aquest és el manament més gran i el primer de tots. El segon és molt semblant: Estima els altres com a tu mateix. Tots els manaments escrits en els llibres de la Llei i dels Profetes vénen d'aquests dos».

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: A; ferial: I)

SETMANA 30 DURANT L'ANY (salteri: setmana 2a)

OCTUBRE:

24. Diumenge 30 durant l'any: *verd*. Lectures: Ex 22:20-26 (Salm 17) / 1Te 1:5c-10 / Mt 22:34-40.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Antoni-Maria Claret, bisbe (de Cuba, fundador dels Missioners del Cor de Maria: CMF, i de les Religioses de Maria Immaculada: IRMI; nat a Sallent, Bages). Sant Martí, màrtir.
Festes majors: Banyoles, Colldejou i Miravet.

25. Dilluns. Del dia: *verd*. Lectures: Rm 8:12-17 (Salm 67) / Lc 13:10-17.

Bisbat de Vic i arquebisbat de Tarragona: memòria de sant Bernat Calbó, bisbe (de Vic, abans cistercenc a Santes Creus, nat prop de Reus) (*blanc*).
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Crisanti i Daria, màrtirs (esposos); sants Crispí i Crispinià, màrtirs.

26. Dimarts. Del dia: *verd*. Lectures: Rm 8:18-25 (Salm 125) / Lc 13:18-21.

Bisbat de Vic, només ciutat: memòria lliure dels sants Lluçia i Marcià, màrtirs (venerats a Vic) (*vermell*).
ALTRES CELEBRACIONS: Sant Rústic, bisbe (de Narbona); sant Viril, abat (de Leyre, Navarra); sant Evarist, papa (grec) i màrtir.
Festes majors: Bellví.

27. Dimecres. Del dia: *verd*. Lectures: Rm 8:26-30 (Salm 12) / Lc 13:22-30.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Florenci, màrtir; sant Gaudiós, bisbe.
Aniversari de l'ordenació episcopal (1968) del bisbe Ramon Malla, de Lleida.

28. Dijous. Festa de sant Simó (Cananeu) i sant Judes (o Tadeu), apòstols: *verd*. Lectures: Ef 2:19-22 (Salm 18) / Lc 6:12-19.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Silvi, ermità; santa Ciril·la, verge i màrtir.
Festes majors: Tivissa.

29. Divendres. Del dia: *verd*. Lectures: Rm 9:1-5 (Salm 147) / Lc 14:1-6.

Bisbat de Girona: festa (ciutat: solemnitat) de sant Narcís, bisbe i màrtir (patró de Girona) (*vermell*); lectures: Sir 51:1-8, o bé 1Jo 5:1-5 (Salm 33) / Jo 15:18-21.
ALTRES CELEBRACIONS: Santa Eusèbia, verge i màrtir; beat Miquel Rua, prevere (salesià).
Festes majors: Girona.

30. Dissabte. Del dia: *verd*. Lectures: Rm 11:1-2a.11-12.25-29 (Salm 93) / Lc 14:1.7-11. Vespres de demà.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Marcel (centurió romà) i els seus fills Claudi; Rupert i Victori, màrtirs; santa Eutròpia, màrtir; santa Zenòbia, màrtir.

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Ex 22:21-27, hebreu 20-26)

El repte dels desvalguts

■ Josep M. Aragonès

El poble que «ha vist» Déu

La tercera part del llibre de l'Èxode tal com el tenim avui; fa referència a l'esdeveniment més important que Israel havia viscut en aquella època: la teofania del Sinaí. Aquesta experiència trasbalsava tota la vida d'Israel i el marca definitivament. Israel ja no és únicament el poble que havia fet pujar el seu clam a Déu i amb qui Jahveh havia fet mercè d'escoltar-lo (Cf. Ex 2:23-24; 3:7-10) i l'havia alliberat de l'esclavatge d'Egipte, sinó el poble que ha experimentat històricament la revelació de Déu com a irrupció d'aquest en la seva pròpia vida. Allò que Israel va viure en el Sinaí constitueix el nucli principal de la seva teologia. És el que dona sentit a la seva organització com a poble. Israel és el poble que «ha vist» Déu i ha pactat amb ell el seu futur. És i serà sempre el poble de l'Èxode, que fa via amb Jahveh i és en aquest camí i amb aquesta companyia que anirà coneixent cada vegada més qui és Déu en relació a ell, el poble. L'Èxode i el Sinaí són com una «recreació» de la humanitat nova. Aquella iniciativa diabòlica que va portar els primers homes al fracàs en el paradís perdut —tenir el futur a les seves mans i disposar-ne al seu albir al marge de Déu—, ara, reconduïdes per Déu es converteix en el camí d'alliberament i de realització autèntics: amb Jahveh, el poble camina cap a la terra promesa. En l'Èxode és el poble que està en les mans de Déu. Privilegi gloriós, però al mateix temps també d'un compromís extraordinari, que més d'un cop esdevindrà tràgic.

Ens equivocariem si llegíssim aquests capítols (19-24) com la narració d'un únic fet puntual, una mena de crònica d'allò que va passar i prou. A l'experiència de Déu al Sinaí segueix la vivència d'aquesta realitat comprometedora al llarg i ample de generacions i generacions. Serà la reflexió constant sobre aquest fet principal, la celebració del seu memorial, la recerca incansable de la fidelitat al mateix fet, la lluita per sobreposar-se al desgast de les temptacions que intenten desviar-lo, el que anirà construint el mosaic teològic-legislatiu d'Israel —vivències concretes del poble— que aquests capítols del llibre ens exposen. El poble que ha experimentat la presència de Déu i n'ha rebut la seva llei —el decàleg— organitza la seva vida social a la llum d'aquestes realitats. És el que ens diran les pàgines del Codi o Llibre de l'Aliança (20:22-23,19), del qual és extreta la lectura d'avui, que ens parla dels drets i deures dels que integren la societat israelita. La simple lectura d'aquest text ens fa contemplar un poble sedentari, molt lluny de les angúnies i les incerteses dels nòmades. Israel, doncs, ja ha arribat a Canaan i s'hi ha instal·lat, organitzant-s'hi com a comunitat residencial. En el nervi més íntim, però, d'aquesta organització de la societat, més o menys inspirada en les organitzacions d'altres pobles, hi batega l'esperit viu i renovador del decàleg.

Jahveh s'identifica amb els desvalguts

¿Com s'ha de comportar Israel envers els desvalguts? La simple existència d'aquestes persones és un repte a la societat. Tothom hauria de poder valdre's per ell mateix. Seria la manifestació de

com el poble hauria arribat a la seva màxima maduresa: un poble de gent adulta i lliure. El pecat del món, però, que es manifesta de moltes maneres i en tots els individus, fa que dintre el poble hi hagi poderosos i febles, persones que tenen de tot i se'n valen amb més o menys justícia i amb més o menys pietat, i persones que no poden valdre's de res, perquè no tenen res ni ningú que els protegeixi i defensi. La nostra pericopa ens ofereix una mostra d'aquests desvalguts: els immigrants, les vídues i els orfes, els pobres i els qui passen una situació de destret tan anguniosa que els obliga a penyorar la roba que porten al damunt per a poder sobreviure. Són persones llançades a la temptació fàcil dels poderosos. Israel ha de saber que Jahveh en persona respon per elles i està al seu costat. Humanament són desvalguts. Realment, però, Jahveh és el seu valedor. Qui atempta contra elles, atempta contra Déu i se les haurà de veure amb ell (vv. 22, 23 i 26). Israel ha de saber que no pot invocar-se el nom de Déu i alhora menysprear el proïsme, imatge de Déu. Jahveh va manifestar-se a la muntanya, però va ser per a quedar-se enmig del poble i anar amb ell. És, doncs, en tots i cadascun dels integrants de la comunitat, siguin o no jueus, siguin o no poderosos, que cal anar a cercar-lo i descobrir-lo present. El desvalgut, el pobre, és el santuari vivent de Déu on els creients han d'anar a retre-li culte. A més, que recordi Israel que en altre temps també fou un desvalgut —*també vosaltres vau ser immigrants al país d'Egipte* (v. 20b)— a mercè de les arbitriarietats dels poderosos, i que pot tornar a ser-ho d'una manera o altra. La virtut, per tant, que el poble d'Israel ha de cultivar amb més delit és la de la misericòrdia. Així podrà acostar-se a Jahveh i així donarà testimoniatge de la seva fe. Atenció al desvalgut, sensibilitat al seu clam, donar-hi resposta pràctica semblant a la que dona Déu: *Si ell alçava a mi el seu clam, jo l'escoltaria, perquè sóc compassiu* (v. 26b).

Apèndix missioner

Enguany llegim aquesta pericopa en l'escaiença del DOMUND. Som convidats a dirigir la nostra mirada comprensiva als països anomenats de missió i a la tasca que els missioners hi fan. Aquests països coincideixen també en molts casos amb el Tercer Món o món subdesenvolupat. És una manera de dir —de pobres i de persones subdesenvolupades n'hi ha pertot arreu—, però és en aquests països on majoritàriament s'hi troben els pobres, els desvalguts, els maltractats pels poderosos, els que passen fam endèmica i hi moren. I a la pobresa —a la indefensió— material s'hi ajunta la ignorància, la desamparança espiritual. És veritat que Déu és al seu costat, més encara, és amb ells. Però molts d'ells ni ho saben, i en lloc de rebre un testimoniatge clar d'aquesta realitat per part dels països rics —posseïdors de la Bona Nova de la salvació— es veuen oprimits i maltractats, i si més no, ignorats, pels qui es diuen creients en Jesucrist. Cada vegada més el món esdevé el gran poble de la humanitat i tots som ciutadans d'aquesta comunitat universal. Avui hauríem de fer una lectura d'aquesta pericopa de l'Èxode en clau missionera. Sense deixar de pensar i de socórrer els desvalguts que hi ha al costat nostre, interessem-nos existencialment dels desvalguts del Tercer Món, i fem possible que els arribi clar i net l'anunci de la salvació de Jesucrist, i, amb aquest anunci, l'exemple compromès de la nostra solidaritat material.

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

Decàleg del bon lector del Catecisme de l'Església Catòlica

1. Mirar-lo com un do, i obrir-lo amb respecte i reverència.
2. Llegir-lo desapassionadament i amb afecte. Lliures de prejudicis.
3. No cercar-hi novetats, però no extranyar-se de trobar-hi coses que no sabies.
4. Recordar que no és un llibre de divulgació. És un compendi, autoritzat i posat al dia, de la fe i de la vida cristianes.
5. Saber distingir i valorar diferentment unes pàgines de les altres, pel seu diferent valor dogmàtic o literari.
6. No cercar-hi la confirmació dels propis criteris i preferències.
7. Tenir sempre present els objectius dels qui l'han redactat: «presentar la novetat del Concili Vaticà II situada en tradició sencera».

8. Anar-hi descobrint sempre la línia d'unitat de tota l'obra: el Misteri de Crist revelat, celebrat i viscut.
9. Admetre sense torbació que hi ha punts que potser a tu t'hauria agradat que fossin tractats d'una altra manera.
10. Saber i tenir sempre present que el text que tu llegeixes en català o en una altra llengua i en els teus ambient i circumstàncies personals, ha estat redactat per ser traduït en mil llengües diverses i destinat a persones de diferents cultures.

CATECISME DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA

COEDITORS CATALANS DEL CATECISME

Aquests deu manaments s'inclouen en dos:

I. *Saber que tot el que s'exposa en aquest Catecisme és orientat vers la maduració de la fe, el seu arrelament en la vida i la seva irradiació en el testimoni*, i II. *que sense renunciar al sentit crític, s'ha de llegir sempre amb esperit de pregària i d'amor a Jesucrist, centre i leit motiv de tota la doctrina cristiana*.

Mn. Francesc Vergés i Vives
Capellà del Monestir de Sant Pere de les Puel·les (Barcelona)

No n'hi ha prou amb denifir la missió universal com un intercanvi de béns entre les joves Esglésies del Tercer Món i les nostres. Cal baixar al detall i valorar la creativitat de les noves comunitats cristianes per concretar quin béns ens estan procurant.

La situació de les Esglésies varia d'un continent a un altre. Varia també el grau d'implantació de l'Església en els diversos pobles. Però hi ha també entre les Esglésies del Tercer Món unes determinades constants com un major compromís amb els pobres i una més gran responsabilitat dels seglars en la marxa de l'Església, fins al punt que, en molts llocs, són els laics els protagonistes de l'evangelització.

Aportació de les Esglésies llatinoamericanes

—Una manera nova de fer teologia; des de la vida diària i per a la vida concreta dels individus i de les comunitats. Les preguntes de la realitat són «jutjades» o discernides des de la Paraula de Déu. El creient assumeix individualment i comunitàriament els compromisos pertinents.

—Una actitud profètica que denuncia el que es jutja contrari al pla de Déu amb el món i que anuncia i proposa una nova manera de vida i de societat en què siguin honrats els valors del Regne de Déu.

—Aquest profetisme condueix a un compromís radical en defensa i promoció dels pobres, explotats i marginats. El compromís s'arrisca molt sovint fins al mateix martiri.

¿Què podem rebre de les noves Esglésies?

—La formació bíblica de les comunitats cristianes, sobretot en les anomenades comunitats eclesials de base. La responsabilitat dels laics en la marxa de l'Església i en la tasca de l'evangelització.

—Bisbes i sacerdots estan adoptant un estil de vida molt proper al poble senzill. L'Església, com a tal, està fent-se —veritable conversió— més pobre.

—Les celebracions litúrgiques són molt participades i creatives.

Aportació de les Esglésies africanes

—Un fort sentit de comunitat, inspirat en la tradició cultural africana i radicalitzat per l'Evangeli.

—Unes celebracions litúrgiques molt participades i creatives. Es preveu per un futur no molt llunyà la creació de nous ritus, diferents del romà.

—Un càlid sentit de la celebració de la vida com a do gratuït de Déu i una gran consciència de la solidaritat que uneix els homes d'avui amb els seus avantpassats.

—Un accentuat protagonisme dels laics en l'evangelització. Els catequistes, homes i dones, solters i casats, són peça clau en la difusió de l'Evangeli.

—Una Església que, encara molt jove i amb grans necessitats en les seves pròpies comunitats, comença a trencar fronteres i a passar de ser evangelitzada a evangelitzar.

Aportació de les Esglésies asiàtiques

—El diàleg interreligiós i intercultural com a exigència de l'evangelització i part component d'aquesta. Creativa valoració de les religions no cristianes i profunda reflexió teològica sobre l'acció de l'Esperit salvador de Déu.

—Teologia de la creació. Profund respecte i amor per la natura.

—Un estil de vida auster, aliè al consumisme. Estima del silenci per aprofundir en un mateix i facilitar la trobada amb Déu.

—Una Església que no posa la seva força en els suports estatals ni en privilegis.

(De Il·luminare)

Missioners sense Fronteres

Exhortació pastoral de Mons. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona

A finals de març va venir a veure'm la Montserrat, una noia barcelonina que el dia de Pasqua se'n va anar a treballar com a missionera a l'Uruguai. Acabo de rebre una carta seva en la qual em diu: «Estic molt bé i ja m'he adaptat força a les coses i costums d'aquest país. Des del primer moment la gent m'ha acollit molt bé i em fa sentir com si estigués a casa meua. Estic molt contenta amb la tasca que he començat a realitzar amb els joves de la zona, dintre de la pastoral juvenil, dono catequesi, estic dintre d'un grup de Càritas i en un projecte de treball amb els nens més pobres i marginats».

El testimoniatge d'aquesta noia laica és un exemple viu del lema escollit per al «DOMUND» d'enguany: «Fent camí vers un món sense fronteres».

Com la Montserrat, més de cinc-cents missioners de la nostra diòcesi i milers de tota l'Església, fan camí per evangelitzar i anar construint un món on les fronteres de raça, cultura, llengua o religió siguin un punt d'encontre i mai de separació o d'enfrontament.

Una Església sense fronteres

Aquests darrers anys hem vist caure el mur que aïllava els pobles de l'Est d'Europa. Amb dolor veiem com se n'estan construint d'altres que divideixen les nacions i va creixent l'abisme de separació dels pobles del «Sud» dels més rics del «Nord».

Els missioners, moguts per l'Esperit del Senyor ressuscitat, treballen arreu per agermanar els homes i dones del món, fills tots del mateix Pare i salvats per la Sang de Jesucrist. Això els suposa sovint la persecució, el segrest i la mort.

El papa Joan Pau II, a la seva encíclica *Redemptoris Missio* ens recorda que «cooperar amb les missions vol dir no sols donar, sinó també saber rebre: totes les Esglésies particulars, joves o antigues, són cridades a donar i a rebre a favor de la missió universal i cap no haurà de tancar-se en ella mateixa» (n. 85).

Hom s'obre als altres quan veu que pot ajudar-los però també quan s'adona que pot rebre d'ells allò que necessita. Com a persones i com a cristians hem d'aprendre molt de les Esglésies joves de missions: l'espontaneïtat, la senzillesa, la generositat, l'acolliment de l'altre, la capacitat de sacrifici... En una paraula, l'esperit il·lusionat de les Benaurances de Jesús.

En aquesta diada del «DOMUND» ens cal estar atents a la fresca alenada de l'Esperit que, gràcies als pobres, vol enriquir amb els seus dons les nostres antigues Esglésies.

La crisi del nostre món ric s'està convertint en una nova frontera que ens tanca en les nostres petites seguretats i ens fa desentendre del dolor i de

la injustícia de tantes persones i pobles del món. Els seguidors de Crist, Redemptor i Cap de tota la humanitat, hem de fer camí i enderrocar les noves fronteres que s'aixequen en el nostre cor i en la nostra societat.

Ens cal viure amb goig i responsabilitat la «catolicitat» de l'Església que significa creixement universal en el nombre dels seus membres i també retrobament de tots en la fe i l'amor del Senyor. Ser «catòlic» vol dir estar disposat a donar i a donar-se en bé dels altres d'aquí i dels països llunyans on va implantant-se l'única Església de Jesucrist. Ser catòlic vol dir també interessar-se pels dolors, les esperances i les alegries de les joves Esglésies del Tercer Món i aprendre d'elles.

Els catòlics xinesos que, en obert i arriscat desafiament al règim comunista del seu país, es neguen a trencar els seus vincles amb el Papa, estan contribuint a la realització d'un món sense fronteres.

Un Concili obert a la missió universal

Les diòcesis catalanes estem preparant amb il·lusió un Concili que donarà un nou alè a l'Església que pelegrina a la nostra terra. Caldrà deixar que l'Esperit de Jesús ens obri els ulls i el cor a les necessitats de tot tipus dels nostres germans d'aquí sense oblidar que formem part d'un món cada cop més interrelacionat i d'una

sola Església que junts hem de bastir amb esforç solidari.

El papa Joan Pau II ens ha recordat que «la Missió renova l'Església, reforça la fe i la identitat cristianes, dóna nou entusiasme i noves motivacions. La fe s'enforteix donant-la! La nova evangelització trobarà inspiració i suport en el compromís per a la Missió Universal» (R. Missio 2).

Estic segur que l'aprofundiment del lema del DOMUND ens ajudarà a tots a «fer camí vers un món sense fronteres». Demanem que el Senyor susciti molts missioners entre nosaltres. Escoltem el seu testimoniatge i el de les seves joves Esglésies. Ajudem generosament els qui treballen en l'anunci de l'Evangeli arreu de la terra. Preguem perquè hi hagi «un sol ramat guït per Crist, l'únic Pastor».

† Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

Per a professors, pares, antics alumnes, amics...

INVITACIÓ

l'acte d'obertura del XIV Curs de L'ESCOLA TERESIANA

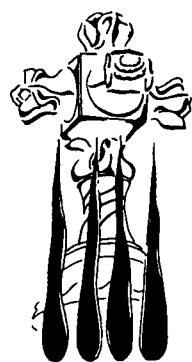
Lliçó inaugural que pronunciarà Mons. RICARD M. CARLES arquebisbe de Barcelona

Refrigeri

Dijous, 26 d'octubre de 1993, a les 20.30 del vespre

COL·LEGI SANTA TERESA DE JESÚS-GANDUXER 85-BARCELONA

ESCUELA TERESIANA

DE FORMACIÓ CONTINUADA

El proper diumenge 24 d'octubre se celebrarà el DOMUND 93, l'eslògan del qual d'enguany és força encoratjador: «En camí cap a un món sense fronteres». Els oferim una entrevista, que hem considerat de gran interès, amb el bisbe Josep Capmany, Director Nacional de les Obres Missionals Pontificies a Espanya i responsable cabdal de la jornada del DOMUND, realitzada per Agustín Ayerdi i que ha aparegut aquest mes a la revista de servei a la pastoral missional «Illuminare».

Vers l'obertura de fronteres

—De «camí» es parla a l'eslògan. I hom sospita que l'actual celebració de l'any Jacobeu ha pogut ser la seva font d'inspiració. O una de les seves fonts...

—Doncs sí, segurament. L'activitat missionera de l'Església es, en darrer terme, la cooperació dels seguidors de Jesús en l'obra que Ell va començar. Aquesta cooperació, realitzada en íntima comunicació amb Jesús, ha anat apropant l'Evangeli a tots els pobles. Un dia, ja fa selges, aquesta cooperació va portar a les nostres terres el Missatge evangèlic. L'any sant Jacobeu ens ho recorda; el Camí de Santiago suggereix d'entrada que l'Església sempre «en camí», en marxa perquè l'Evangeli arribi fins als límits de la terra. Acostumo a pensar tot sovint: el record de l'evangelització que rebem, ha de despertar la nostra cooperació a l'activitat missionera que avui es va estenent, magnífica, arreu del món. Pel do de la fe, que rebem gratuïtament, ¿què menys que cooperar que altres pobles puguin beneficiar-se d'aquest mateix do?

—Parla de donar; però és freqüent sentir els missioners i missioneres que és molt el que han rebut dels pobles —i de les Esglésies— els que han anat a donar...

—Crec que tenen raó aquests missioners i missioneres... si s'entén bé el que volen dir. L'Església, a través del seu ensenyament —sobretot dels darrers papes— insisteix que la missió comporta un dinamisme d'anada i tornada: donem i rebem. Donem, sens dubte, el bé més preuat, el bé màxim per a tot home: donem el mateix Crist en la seva paraula, pels seus sagraments, i pel servei generós i compromès a tota persona humana. Però al mateix temps, rebem. Comprehem millor l'Evangeli quan aquest és acollit i viscut per altres homes. Ho comprehension millor, també, quan en entrar en contacte amb els encara no-cristians, apreciem l'acció de l'Esperit salvador en ells, anterior a la mateixa arribada de l'Església. La humanitat, moguda per Déu, és nodrida de nobles ideals i dona llum a iniciatives de bé, de llibertat, de justícia, de fraternitat. I comprehension millor l'Evangeli quan toquem amb les mans els esplèndids testimonis de vida cristiana —moltes vegades fins i tot martirial— que ens ofereixen les Noies del Tercer Món. Hi ha en elles tanta creativitat, tanta joventut! Però cal saber-ho acollir...

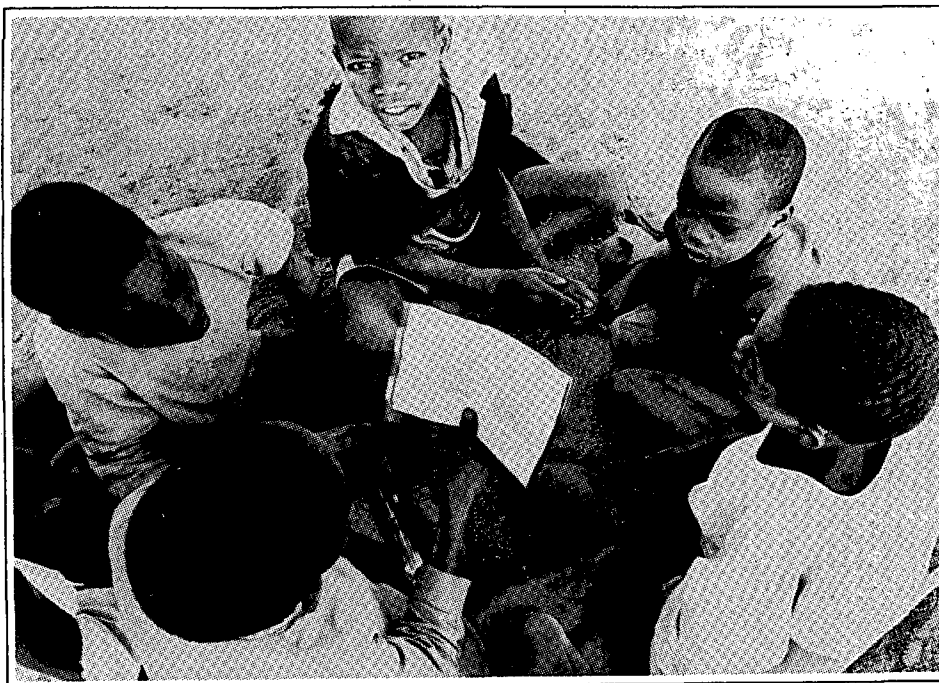
—¿Li sembla que és important l'acollida?

—Molt, certament. I per diverses raons. Per a l'Església, perquè enforteix això que anomenem la «comunió» entre les Esglésies, comunió afectiva i efectiva. Per a la humanitat, perquè du a trencar moltes fronteres conflictives, condició necessària per fer que regni una millor solidaritat entre els pobles.

—¿A quina frontera aludeix?

—A múltiples fronteres, per desgràcia. A les fronteres d'un racisme, exprés o soterrat, que privilegia desordenadament la nostra raça per damunt de les altres. A les fronteres dels egoismes individuals i col·lectius, sobre tot dels egoismes econòmics, que miren a la defensa del bé propi o del bé del meu grup sense atendre les urgències necessitats dels altres i a la visió total del bé comú. En un món amb milions de famolencs, destruïm menjar per mers imperatius econòmics europeus!, ¿com justificar aquesta barbaritat, humanament i cristianament? I, naturalment i tristament, a les fronteres dels enfrontaments violents entre els pobles, amb tot el seu seguici de ruïnes, de dolor, de mort...

—¿No peca la seva visió de pessimisme?

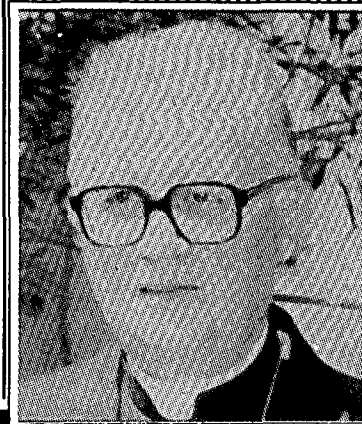

Per aula escolar, aquests nens de Camerun compten amb una esplanada de sorra. A la pobresa habitual als pobles del Tercer Món, s'hi afegeix en els últims deu anys la incrementada pel pagament del deute extern. El món continua injustament dividit per les fronteres entre pobles rics i pobles pobres. Sovint aquesta divisió respon a una altra que la provoca: pobles explotadors i pobles explotats. Els missioners denuncien amb força —i amb risc de les seves vides, moltes vegades— la injustícia d'aquesta divisió.

—No pretenc veure la realitat massa negra. No m'ho permet ni la fe ni el bon sentit. Joan Pau II ha afirmat en moltes ocasions que el món actual avança en l'obertura de fronteres. Entre els homes d'avui hi ha un fort desig que es camini vers una trobada universal de tots els pobles. I hi ha els mitjans de comunicació social que poden portar-nos a un món més unit. També hi ha la caiguda de les ideologies i la caiguda dels sistemes polítics opressors que mantenien al món molt dividit, enfrontat. Però romanen, subjacents, unes altres ideologies en els ordenaments socials, laborals, econòmics i polític que no són el millor camí per a una trobada fraterna de tots ni per a la solidaritat desitjada.

—¿Aleshores?

—L'Evangeli és invitació i compromís a trencar amb les fronteres injustes i estímul i força per caminar vers una solidaritat autèntica i ferma. Afegiré: Jesús mateix és el camí vers aquest horitzó, avui tan desitjat. Ho és pel seu Evangeli i pel testimoni de la seva vida; però ho és, sobretot, per la seva condició de ressuscitat. Crist continua obrant en el món: sobre tots els homes vessa gràcies de solidaritat per aconseguir aquesta gran empresa humana. Ell es relaciona amb tots i cada un dels homes, no solament amb els qui creuen en ell. Crist és Cap de tota la humanitat. Per tota la família humana morí i ressuscità i això crea un vincle entre Crist i tots els homes. Per als creients hi ha en això una raó de més per sentir-nos solidaris amb tot el món. I una gran confiança: Crist és realment amb nosaltres.

Mons. Josep Capmany,
Director Nacional de les Obres
Missionals Pontificies a
Espanya

sagrament, això és, instrument i signe no solament de la unió íntima amb Déu, sinó també de la trobada dels homes i dels pobles. Tot això és fruit de la redempció de Crist. L'Església és un testimoni de solidaritat. I és, unida a Crist, un motor actiu i eficaç de fraternitat: és un sagrament significat i operant de solidaritat fraterna.

—¿Pot comentar una mica més aquest extrem?

—Quantes vegades parlem de la catolicitat de l'Església! Fins i tot en el Credo s'afirma aquesta condició. Però, ¿què significa la catolicitat? Significa només la seva expansió per tota la terra o, almenys, la seva tendència a fer-se present en totes elles? Significa això, sens dubte; però molt més. Significa que, en la unitat de l'Església, totes les comunitats cristianes donen i rebem a un mateix temps per a la construcció més total de l'única Església. Totes les comunitats som pobres i riques. Riques pels dons rebuts de Déu; pobres per les nostres limitacions i la nostra necessitat de la misericòrdia divina i del testimoni i ajuda de les altres comunitats. Ambdues realitats ens situen a tots en igualtat de condicions. Cap altra comunitat és més que una altra. No hi cap eixordiment. La humilitat i la fraternitat han de regir les relacions entre les comunitats eclesials.

—¿Amb referència als encara no-cristians?

—L'Església missionera reconeix els gran dons —tan bé!— que cal en les diferents cultures i en cada un dels homes. Per això s'obre a totes les cultures i a tots els pobles en un diàleg sincer. I aquesta actitud dialogal que respon a l'esperit de mansuetud amb què hem de donar el testimoni de la nostra fe, és també font de solidaritat.

—Una darrera pregunta: ¿gosaria afirmar que l'Església és exemple de solidaritat?

—Sí m'hi atreveixo, encara que prèviament he de reconèixer que la solidaritat entre les comunitats cristianes és molt lluny de ser perfecte. De totes maneres quin respecte i estima entre unes comunitats —antigues i joves— i les altres! Quin intercanvi de testimonis i d'informació! Quina força la de la pregària d'unes per les altres! Quins impulsos de renovació els que ens vénen de tantes comunitats! Crec que la visió real de l'Església és un estímul per a tota la família humana. Per a l'Església les fronteres són lloc de trobada i de mutu enriquiment; no de divisió. Aquest és el missatge del DOMUND 93.

—Però, aleshores, ¿per què les missions?

—El dinamisme del Senyor Ressuscitat és present i actuant en la història humana, amb la intenció de la seva transformació en una família solidària. L'Església —que som tots nosaltres— coopera amb aquest dinamisme, després de reconèixer-la agraïda. Amb l'evangelització col·laborem a l'alliberament de tots els homes de tot mal que, en les formes més diverses, els manté esclavitzats. ¿No trobem en el pecat, el personal i l'estructural, en l'arrel de tots els esclavatges? L'acció missionera de l'Església és instrumental i significativa d'aquest protagonisme.

—És el que digué el Vaticà II...

—Sí, l'Església missionera és com un

Programa de cursos de l'Escola de l'Esplai

L'animador socio-cultural ocupa un lloc privilegiat en la cruïlla dels camins de la cultura..., així comença el llibre *L'animador socio-cultural* de Pierre Besnard. Amb aquesta afirmació s'entreu la importància actual de les persones dedicades al món del lleure i de l'educació socio-cultural i de la seva necessitat de formació. En el cas català hi ha una dada més concreta que ho afirma: els 3.600 alumnes que han passat per les aules de l'Escola de l'Esplai durant el curs passat, incloent-hi els que van estrenar la diplomatura en Educació Social, de la Facultat de Psicologia i Pedagogia Blanquerna.

Es constata, doncs, que ha augmentat el nombre de persones interessades a formar part del moviment de voluntariat o bé es fan professionals de l'Educació Social, passant a engruixir les files dels que pensen que en la nostra societat encara hi ha valors.

Formació 93-94

Des que l'Escola de l'Esplai va oferir el primer curs per a monitors l'any 1960, el col·lectiu de monitors i la societat han anat canviant. L'Escola de l'Esplai, seguint aquest ritme, ha passat de ser una escola reconeguda pel Ministeri de Cultura i homologada per la Generalitat, a col·laborar amb la Facultat de Psicologia i Pedagogia Blanquerna de la Universitat Ramon Llull.

En el programa FORMACIÓ 93-94 que acaba d'aparèixer, l'Escola de l'Esplai continua oferint, dins el seu àmbit de lleure, els cursos destinats a la formació del monitor: el d'Instrucció, el curs de Monitors i el curs de Directors, adreçats als joves que estan en centres d'esplai, escoles, colònies o moviments educatius. Per ampliar aspectes d'aquests cursos i

En l'àmbit del lleure es pot portar a terme una acció educativa de gran valor.

Més de 200 propostes de formació per a educadors, animadors i agents de la pastoral

perquè el monitor pugui perfeccionar-se en matèries específiques, l'Escola prepara diversos monogràfics. Teatre, jocs i animació, natura, administració i finançament de centres, dinamitzar la fe en temps de lleure o festes populars, són algunes opcions de les més de 200 que s'ofereixen.

Dins el programa de formació de l'Escola de l'Esplai també s'inclou l'apartat d'Animació Socio-cultural i Comunicació, amb què es vol donar resposta a les necessitats de formació de persones que

desitgen seguir un procés de formació permanent o que volen conèixer les possibilitats de les noves tecnologies de la comunicació en l'educació. Amb aquests cursos es pot obtenir el Diploma de Pedagogia del Lleure i Animació Socio-cultural de l'Institut Català de Noves Professions de la Generalitat.

L'Escola de l'Esplai no deixa de banda, però, els aspectes econòmics i de gestió que recull en els estudis d'Economia Social, on es pretén donar resposta a la necessitat de formular nous models de

gestió per a les entitats no lucratives. Existeix el Postgrau de direcció d'Organitzacions no lucratives i d'Economia Social, dirigit a llicenciats i diplomats universitaris.

Solidaritat i fe

L'Escola de l'Esplai és un centre educatiu que combat la marginació i totes les formes d'intolerància i que educa per tal que les disminucions físiques o psíquiques no siguin motiu de discriminació, guiats sempre per la seva identitat cristiana. Per tant, dedica una part del seu programa a l'educació especialitzada en marginació que inclou infància en risc, integració de disminuïts a l'esplai o treball educatiu amb minories ètniques i immigrants.

Interessats per tot el que fa referència a la persona humana i el seu entorn, l'Educació Ambiental i l'Excursionisme també són eixos fonamentals del programa de curs que s'ofereix de lleure i animació socio-cultural. D'igual rellevància és l'apartat de formació destinat a la gent gran, on es fan cursos per als qui treballen amb la tercera edat en el camp de l'animació socio-cultural, però també destinats a les persones de la tercera edat que volen arribar preparats a la jubilació.

D'altra banda, són molts els joves als quals l'experiència en aquests àmbits educatius els ha menat a assumir la responsabilitat de desvetllar i fer madurar la vivència de la fe cristiana. Hem trobat el lloc més idoni en el Curs per a animadors en la Pastoral juvenil i en el de Dinamitzar la Fe en el temps lliure, dins l'apartat de Pedagogia i Animació en la Fe.

■ Gemma Aragall i Trepal

Al demana que es respectin els principis humanitaris al Sudan

Els atacs deliberats als civils són l'origen de la devastació i de la fam que flagel·len les zones en guerra del Sudan, segons denuncia Amnistia Internacional en un informe.

Gairebé tres milions de persones són desplaçades de casa seva. Això no és una conseqüència indirecta de la guerra sinó de les tàctiques que s'hi estan utilitzant. Les forces del govern i totes les faccions del grup armat d'oposició Exèrcit Popular d'Alliberament del Sudan (EPAS) han estat despietats en les seves agressions als civils.

L'actual govern militar va assumir el poder el juny de 1989 i va intensificar la guerra de sis anys amb l'EPAS. Desenes de milers de persones han perdut la vida, ja que les parts en conflicte la menystenien de manera flagrant. Totes les parts han explotat els vincles ètnics i han abrivat unes comunitats contra unes altres.

A les muntanyes de Nuba, el govern sudanès ha fet una política d'expulsió forçosa de les persones de casa seva i de reinstal·lació dels anomenats «poblats de la pau», sota el control de l'exèrcit i de les Forces Populares de Defensa, una milícia creada pel govern. Les expulsions han significat milers d'execucions extrajudicials i la violació i el segrest de dones i nens. Han estat detinguts o segrestats o han «desaparegut» dirigents i persones cultes, de qui el govern sospitava que s'oposaven a ell.

Amnistia Internacional fa un crida al govern sudanès i a totes les faccions de l'EPAS perquè acabin la guerra contra els civils i respectin els principis humanitaris consagrats en els *Convenis de Ginebra*.

L'estació seca, que començarà d'aquí unes setmanes, serà un moment crític per als drets humans —ha dit Amnistia Internacional—. Aquest any, el govern ha llançat l'ofensiva especialment aviat: els combats han forçat ja desenes de milers de persones a fugir al nord d'Uganda.

La situació dels drets humans es ja catastròfica. Però, llevat que el govern i l'EPAS afrontin les seves responsabilitats ara, per prevenir els nous abusos contra els drets humans, hi ha el perill que empitjori encara més.

Les violacions de drets humans són l'arrel de la fam que assola el Sudan. Amnistia Internacional insta la comunitat internacional que estudiï les causes d'aquesta catàstrofe causada per la fam tractant les qüestions de drets humans del país.

● C.C.

Els infants prefereixen programes de televisió per a adults

Els programes infantils no són els que tenen més audiència entre els infants. El consum televisiu dels més petits va dirigit, especialment, cap a programes d'adults, amb un percentatge del 75 per cent d'infants entre tres i vuit anys i del 80 per cent entre nou i catorze anys que veuen programes no especialment dirigits a ells, segons es recull en l'estudi «Televisión y programas infantiles», publicat pel Ministeri d'Afers Socials.

Els infants veuen la televisió, fonamentalment, en quatre moments: a primera hora del matí els dies feiners, al migdia, a la tarda, i els matins i les tardes dels caps de setmana. A primera hora del matí, un 90 per cent de l'audiència està formada per infants.

Al migdia, entre 13.30 i 15.00, es produeix una altra important presència d'infants davant el televisor. Aquesta presència entra en conflicte amb un altre públic que aquesta hora té un alt grau de control sobre el televisor: les mestresses de casa.

La tarda entre les 17.30 i les 20.00 es considera com l'horari estrella de la programació infantil. La major part de les cadenes es disputen, en aquest bloc, els més importants patrocinis infantils, especialment en la campanya de Nadal. Els matins i les tardes del cap de setmana i els festius acostumen a considerar-se dies en què la presència del públic infantil és també predominant.

Compartir programes

El fet que els infants vegin tanta programació no dirigida especialment a ells es deu al que els grans espais televisius de totes les cadenes poques vegades busquen públics concrets, i el seu èxit es basa a difondre programes que poden ser vistos simultàniament per tots els membres de la família. No obstant, el dibuixos animats continuen essent els que acaparen la major part de l'atenció infantil.

Dins d'aquest tipus d'espais que busquen a tots els espectadors hi ha els concursos, que «poques vegades obliden la presència d'infants davant el receptor». Les regles de funcionament, les qüestions escollides i els presentadors acostumen a seleccionar-se tenint en compte l'interès del públic infantil per aquest tipus d'espais.

Quant a sèries i pel·lícules, l'estudi assenyala «el recent fenomen de l'aparició de sèries nord-americanes dirigides a públics adolescents», que ha constituït un dels més grans esdeveniments televisius dels darrers anys. Entre les quals destaquen «Sensación de vivir», «Salvados por la campana» o «Parker Lewis».

Un estudi realitzat a Noruega (1989) assenyala, no obstant, que els nens demanen més dibuixos animats a la televisió, més programes especials i més pel·lícules relacionades amb la natura. Els pares, d'altra banda, demanaven menys violència, menys programes per a adults a hores en què els infants estan mirant la televisió i que posin les notícies a hores més tardanes.

● A.P.

Signatura del titular del compte/líbreta

LA SARDANA I LA DANSA

Festa Major de la Sardana a Banyoles

Banyoles està preparant la celebració dels actes per les festes de Sant Martí, patró de la vila. Els banyolins senten una gran devoció pel sant. Una dita molt popular que proclama el poble diu: «Sant Martí, el millor sant que hi ha». Les festes tenen un aire molt marcat de moments sardanistes, amb el concurs de colles, concerts i ballades, actes que per la qualitat de les cobles que hi participen i també per la tradició que han aconseguit entre el món sardanista, han merescut ser reconeguts com la Festa Major de la Sardana.

Els actes anunciats presenten ballades al matí i a la tarda, a la Plaça Major, una de les places històriques en el món de la sardana, per la presència continuada de la dansa catalana a la ciutat del llac. Les ballades començaran el divendres, dia 22, amb una cobla; les del dissabte tindran dues cobles; la ballada del diumenge es farà a la tarda, amb dues cobles, ja que el matí es farà el concurs de colles; i la del dilluns, la ballada final, serà també a la tarda, perquè al matí es farà el concert.

El concurs de colles, el matí del diumenge, al camp d'esports, limita la participació de colles, ja que si no es fes així quedaria bloquejada la seva realització. És una reunió molt esperada pels grups participants, tot i ser un dels concursos a les acaballes de la temporada.

La festa més transcendent, la que és també punt de reunió de moltíssims visitans vinguts d'arreu de Catalunya, és el concert amb tres cobles del matí del dilluns, la Festa de la Música per a Cobla, on hi ha oportunitat de conèixer sardanes i obres presentades als concursos musicals Ceret-Banyoles, festa que d'uns anys ençà és gravada pels equips de l'emissora de Catalunya Música.

Les cobles que tindran al seu càrrec les programacions són quatre, totes elles ben prestigioses. Podrem aplaudir les cobles Sant Jordi, La Selvatana, La Principal de La Bisbal i La Principal de Banyoles.

■ Josep Ventura

CINEMA

Stalingrado

Director: Joseph Vilsmaier. **Intèrprets:** Dominique Horwitz, Thomas Kretschmann, Jochen Nickel.

Stalingrado és una de les millors superproduccions alemanyes. Es tracta d'un magne al·legat antibel·licista i autocrític, recorda en el seu 50è aniversari una de les batalles més sagnants de la història. Màxim responsable de la pel·lícula és Joseph Vilsmaier, que dirigeix, produeix i firma el guió i la fotografia. En el seu treball s'aprecia un elogiabla afany —no del tot aconseguit— de fer cin espectacle sense abandonar les difícils coordinades que caracteritzen el cinema dramàtic europeu.

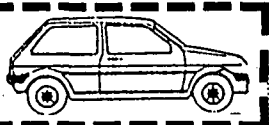
El guió s'apropa a la gran història a través d'aquests *petits* personatges que la protagonitzen. En aquesta ocasió són quatre xicots alemanys, un oficial i tres soldats —tots ells herois a El Alamein—, als quals espera un tràgic destí en les gelides estepes russes. Els seus ensorrats ideals, els seus drames i egoïsmes, la seva companyonia, la seva lluita desesperada per sobreviure donen alè humà a la successió de seqüències bèl·liques.

Joseph Vilsmaier du a terme una posada en escena inicialment molt espectacular, en la línia del millor cinema bèl·lic, amb

tot el suport d'una intensa banda sonora de Norbert J. Schneider i per uns colpidors efectes de so. La seva càmera es mou amb gran força visual i tallant duresa entre runes, explosions i cossos desfets, intentant mostrar l'absurd de la guerra. Aquesta devastació física anirà afectant els personatges, tots ells molt ben interpretats. A poc a poc, hauran de sofrir en la pròpia carn els efectes de l'embrutiment, la bogeria, la por, el dolor, la mort, que els conduirà a una irremeiable devastació moral.

La coordinació d'aquests elements no és totalment satisfactòria: manca estructura, sobren reiteracions sense lògica, a vegades s'enfonsa el ritme narratiu i s'acaba caient en aquesta angoixosa manca de síntesi tan característica del cinema alemany. De totes maneres, hi ha seqüències molt ben resoltes, així com lleus tocs d'humanitat, que alleugereixen el progressiu to tràgic de la història.

■ J.J. Martín
(Aceptensa)

De viatge

Un dia vaig escriure unes notes que feien referència al monestir de les Huelgas, així doncs, a l'altra punta de la ciutat hi ha aquest priorat cartoixà, famós pel seu retaule de rica talla i el sepulcre de Joan II i Isabel de Portugal, la seva segona esposa, ambdós obra de Gil de Siloué. Una visita superficial pot proporcionar únicament un plaer estètic, i no cal negar-ho que se sent un gran plaer. Però per explicar els detalls ja hi ha els guies i les guies i no pretenc fer la competència ni a persones ni a publicacions. Assenyalaré només algun detall curiós. En el retaule de l'altar major, en la quadrícula que descriu el Sant Sopar, hi ha Sta. Maria de Magdala rentant els peus a Jesús. És un anacronisme diuen uns, pot ser una equivocació del tallista afirmen d'altres i ¿per què no? una intuïció. En el relat evangèlic no trobo que Jesús es posés a la porta dient: ¡Apa! les dones fora, que això només és apte per als homes. Sou els meus col·laboradors, m'assistiu amb els vostres béns (Luc 8,3), però ni la meua mare ni vosaltres podeu ara ser aquí. En una de les capelles hi ha una imatge de sant Brú tan realista que algú digué que només li mancava parlar, a la qual cosa se li va contestar que no calia, ja que era cartoixà.

Els cartoixans, aquest orde «mai no reformada, perquè, mai no fou deformada» com diuen plens d'honor, són una barreja d'eremites i cenobites. Allò que anomenen cel·la és una caseta amb un jardí o hort. La major part de la seva jornada la passen allí, els pocs aliments que mengen els arriba a través d'una finestreta i només surten per algun acte litúrgic i alguns, pocs, àpats i sortides comunitàries pel bosc. El diumenge, sí, fidels a l'esperit del Vaticà II, la missa és concelebrada.

¿De què viuen els cartoixans? De gairebé res, les seves despeses són ínfimes i potser tenen un hort d'on recullen

patates o alguna poca cosa més. ¿De què més viuen? Doncs de l'elaboració del licor Chartreuse, de l'elaboració artesanal, no de la seva comercialització. La història és curiosa. Fa molts anys el mariscal Garnier regalà a un prior de la Gran Cartoixa la fórmula d'un elixir vegetal que reunia les propietats medicinals de 120 plantes conservades en una solució alcohòlica de 72°; se

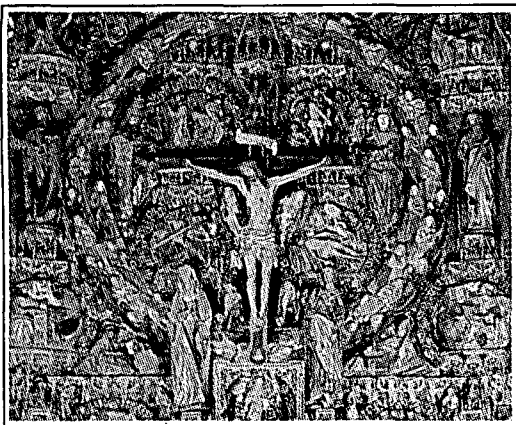
l'anomenava i se l'anomena «elixir vegetal», que com pot suposar-se serveix per guarir tots els mals (sic). Convenièment modificada i reduïda la seva graduació arribà a convertir-se en el Chartreuse verd o groc actual. Us ho puc assegurar, conserven, les seves propietats una mica analgèsiques i antiespasmòdiques i són excel·lents licors, potser els únics que s'elaboren amb absència d'elements sintètics i artesanalment, en dono fe, ja que ho he vist, sense que ho sabessin —ja que és secreta la fórmula— quan vaig visitar la fàbrica de

Voiron. Sembla quelcom d'acudit però en aquells dies la tasca estava encomanada a tres germans: un d'anglès, un de francès i un d'espanyol. Recordo que el germà Juan M^a, burgalès, em deia: jo tinc vocació de monjo, però els meus superiors m'han encomanat aquesta tasca i jo els obeeixo, quan acabo la feina i arribo cansat molgut al monestir no tinc forces més que per posar-me al costat d'un pare per acompanyar la seva oració. ¡Quina expressió més bonica de devoció i humilitat!

Cada vegada que paladejo una copa de Chartreuse, a més a més de gaudir-lo, sé que ajudo a la subsistència de cartoixans d'arreu del món, que resen per a tots nosaltres, i aquest aroma espiritual que llavors sento alegre encara més el meu esperit.

■ P-J Ynaraja, capellà de la Llobeta

Burgos-La Cartuja de Miraflores i el Chartreuse

Crònica televisiva

«Són els animals més grans del món, bèsties misterioses, amos d'un món fosc que gairebé mai no veuen els ulls humans». Amb aquestes paraules comença el magnífic documental *Les grans balenes* (The Great Whales), elaborat per la sèrie nord-americana *National Geographic*, que fou emès recentment per TVE-2. Aquest canal basa principalment la seva programació en dos grans blocs: els espais esportius i els reportatges documentals. *La ruta de las còrdobas*, *Alatul* o *Mar endins* són una mostra d'altres programes de «La 2» que tenen també la natura com a eix temàtic.

El reportatge exposa que, antigament, les balenes eren temudes per la població marinera. Creien que eren monstres. Era l'animal que s'havia empassat Jonàs. Temps després, també va influir negativament la imatge aterridora popularitzada en les pàgines d'una novel·la immortal: *Moby Dick* (1851), de Herman Melville. «Si Déu volgués fer-se peix, es faria balena» manifestava un dels seus personatges.

Els colossos del mar

Això assenyalava l'omnipotència i la majestuositat dels cetacis —la balena blava pot arribar als 30 metres de llargària i a pesar unes 196 tones, més gran que qualsevol mític dinosaure—. Aquesta impressió marcà milers de persones. No ha estat fins fa pocs anys que s'ha propagat una imatge més realista i captivadora d'aquests mamífers marins.

Les balenes ensinistrades poden fer quelcom més que acrobàcies en espectacles aquàtics. Són animals de gran intel·ligència que han après a trobar míssils i torpedes al fons del mar. Alguns científics afirmen que les balenes tenen una ordenació social i uns lligams emocionals que poden rivalitzar amb els nostres.

Les grans balenes és un documental escrit, produït i dirigit per Nicolas Noxon que no desmereix enfront dels realitzats pel oceanògraf Jacques Cousteau, tot un mestre en la matèria. Les balenes són animals en perill d'extinció a causa de la matança duta a terme pels baleners. El destí de l'animal més colossal del planeta és a les mans de l'ésser humà.

■ Miquel Àngel Codina
Periodista

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

Diumenge

11.00

La Missa: Amb la participació de la Coral Nou Horitzó, de la parròquia de Sant Ferran, de Barcelona (arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Núria Lavilla i Brau; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

12.00

Pueblo de Dios.

Dimarts

02.00

Testimonio: Meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte

11.30

Últimas preguntas. Quince años de papado. ¿Juicio a Juan Pablo II?

Diumenge

08.45

Espacio interreligioso.

CANAL 33

Divendres

17.15

Signes dels temps: Espai obert: Bíblia Catalana Interconfessional; Cal saber; Espai obert: Una petita flor; Signes dels 90; Diàlegs: Taula sobre «Domund 93»; 7 dies. Agenda; Aula; Evangeli avui, a càrrec d'Armand Puig (director: Xavier Martín).

Diumenge

Després de Gol a Gol Signes dels temps : (repetició)

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 22/10

Creure, avui: Grup de matrimonis, ¿per què?, amb Josep M. Camprobi, salesià. Pelegrinatges als santuaris amb Mn. Josep Ballarín. Informatiu. Agenda. (director: Ramon Safont-Tria).

DI 25/10

Creure, avui: (repetició)

Dv 29/10

Creure, avui: ¿Per què es fan les benediccions? amb el P. Frederic Bassó. Informatiu. Agenda. (director: Ramon Safont-Tria).

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 Informatiu religiós (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5):

Diumenge

10.00 La música religiosa: Missa «L'homme armé», de De la Rue; Missa pel Dissabte de Pasqua, de Charpentier.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 963)

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

10.00 Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la santa Seu.

RÀDIO 1 (RNE,OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 La Misa de España (des de Madrid).

13.05 Solidaris (coproducció amb Caritas Barcelona) sobre activitats de caràcter social, dutes a terme per persones i entitats sense afany de lucre de tot Catalunya (direcció: Montse Sintès, Àlex Masllorens i Domènec Subirà).

Dimarts

15.00 Frontera: programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualidad davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 4 (RNE/Catalunya, FM 100.8)

Diumenge

13.05 Solidaris (en simultani amb Ràdio 1)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 La Misa de España (des de Madrid).

14.00 Avui és el teu dia: informacions,comentaris i entrevistes.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 La veu de la parròquia: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 828)

Diumenge

21.05 Objectiu, l'home: el cas de la setmana; la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona i l'entrevista amb la Gna. vedruna, Maria Teresa Llac, secretària del SIC parlarà sobre la Germana Júlia Foraster en la diada de les Missions (Director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO BERGA (FM 95.7)

Diumenge

09.00 Missatge d'esperança: informació religiosa i conversa setmanal del bisbe Deig, de Solsona (director: Albert Obradors).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 Cristians: amb la "conversa setmanal del bisbe Deig, de Solsona

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 Obrim camins: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez)

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 Iglesia es noticia: entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 Església viva (producció de l'arquebisbat)

Dissabte

13.50 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella

Diumenge

09.45 Església viva (producció de l'arquebisbat)

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 Reflexió: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona

RÀDIO SABADELL (OM 882)

09.45 Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca. (director: Juanjo Yunqueira).

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 Església viva (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 Noticiero

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 Església viva: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 Cafè i pastes: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 Església viva (producció de l'arquebisbat)

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio, i també: Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també: Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÈ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: temes relacionats amb el món cristià i social; seccions: La paraula del bisbe (missatge setmanal), Rutes de la fe (santuaris, esglésies i ermites), Entrevista (tema actual), Els sants oblidats (sants de la setmana) La veu dels joves (destinat als joves), Noticiari i Comentari de l'evangeli: presentador: Angel Rodríguez). L'emeten: Cadena Cope: Figueres (OM 1269) diumenge 9.45 i 14.05h. Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) diumenge 12.15h. Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.30h. Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h. Ràdio Banyoles (FM 107.3) diumenge 10.00h. Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h. Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.30h. Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h. Ràdio Companyia de Cassà (FM 92.8) diumenge 9.30h. Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h Ràdio Grup (Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h. Ràdio Malgrat de Mar (FM 92.7) per confirmar Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h. Ràdio Pineda de Mar (FM 107.9) diumenge 08.30h. Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.0) diumenge 9.05h. Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h. Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h. Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h. Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.30h.

Ràdio la Vall de Mar (FM 107.6) per confirmar

LA PARAULA DEL BISBE: missatge setmanal del bisbe Camprodon (es publica al "Full Parroquial"). L'emeten: Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.05h. Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 8.55h. Ràdio Platja d'Aro (FM 106.6) dissabte 8.30h. Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.50h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també: Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FEI I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana"). L'emeten: Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. Ràdio La Cala (l'Armetlla de Mar, (FM 99) diumenge 12.00h. Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h. Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30 h. Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h. Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM107.9) dissabte 10.00h. Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h. Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h. Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05. Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00 Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h. Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8) dissabte 22.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten: Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h. Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h. Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

(pendent de recepció)

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

VARIS

S'OFEREIX Sr. culte de 54 anys per dur comptabilitat o administració a particulars. Do de gents per encarregat de comerç. També acompanyaria Sr. gràti. Ref. l'exp. Tel. 212 54 75 Sr. Alfonso de 14 a 17 h. o de 21 a 24 h.

ES VEN piano creuat de part. a part. Preu a convenir. Interessats truqueu al tel. 315 47 40 de 22 a 23 h.

PROFESSORA dona classes d'EGB, català, llatí, castellà i religió, de BUP i COU i de piano. Tel. 423 61 89.

INTERESSA Saber de la disponibilitat d'algun confessorari. Telefoneu si us plau al número 418 05 79

SRTA. RESPONSABLE l'educada per acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75

S'OFEREIX Sra. 44 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75

S'OFEREIX nola amb referències per companyia, nits, condicions a convenir. Zona Eixample central. Tel. 473 68 72, de 9'30 matí a 5 tarda.

PARTICULAR compra mobles antics i tot tipus d'objectes. Teresa. 447 07 59.

AUXILIAR de geriatria titulada treballa a domicili a Barcelona. Experiència i referències. Tel. (972) 82 28 99 nits.

ES VEN casa pulra s. XIX a 20 km. Barcelona. De particular a particular. Tel. 555 15 85 nits.

OPORTUNITAT rendibilitza el teu temps de lleure amb un negoci propi. Truqueu a la nit de 9 a 11, tel. (972) 51 07 79.

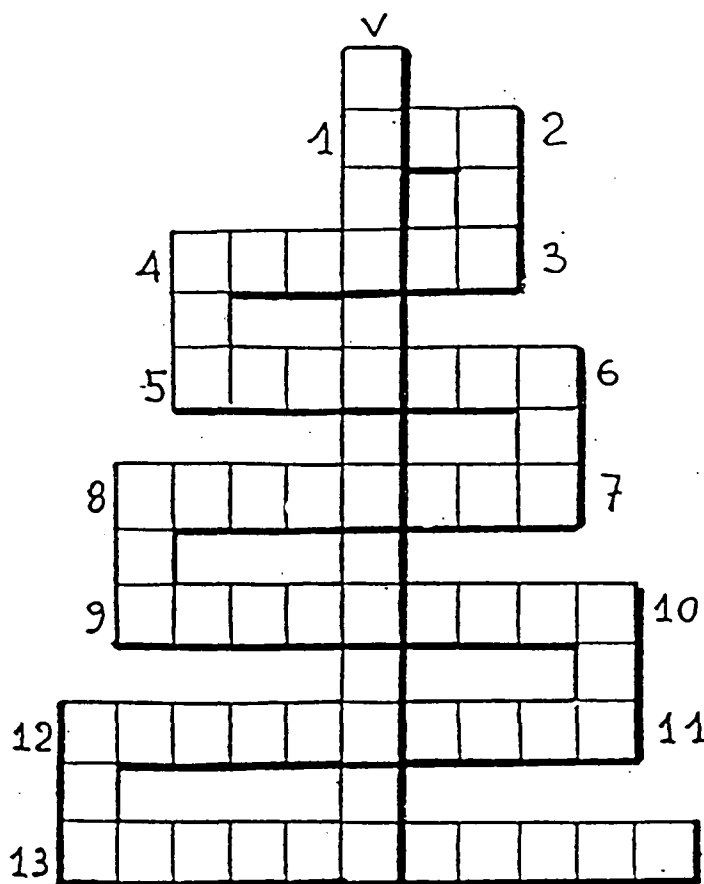
ENTRESOL lloguer 35.000 Ptes. 60 m² apte Consultori, Oficina, Perruqueria Sres. Tel 315 17 45.

ES FAN feines de: pintura, estucat, fusteria, lacat de mobles. Tel. 442 43 81- 226 78 47.

NOVA RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses, hab. indi i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Ref. Tel. 450 39 30.

ENCREUATS

per Rosa Collé

A LA VERTICAL: Art de representar en una pantalla mitjançant la fotografia, imatges en moviment.-

- 1- Embarcació per a recreació.-
- 2- Sencer, no n'hi falta ni un bocí.-
- 3- Parar les tremes per pescar.-
- 4- Rou, rosada.-
- 5- Glúcid.-
- 6- Prefix que significa «difícil».-
- 7- Nom donat per Bordet a la

- protrombina del sèrum sanguini.-
- 8- Indoeuropeu.-
- 9- Que no saben res o molt poc.-
- 10- Un dels tres fills de Noè.-
- 11- Que manifestasseja.-
- 12- Fem., culpable.-
- 13- Que aclapara.-

LA SERP

Cercar la paraula de la línia vertical, segons definició i en forma de serp enrotllada, anar fent els altres mots, segons la numeració i coincidir tots amb la lletra de la vertical.

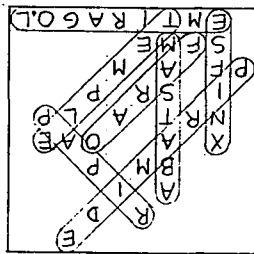
Solució

- A la vertical:
- 1- Tor.- 2- Tor.- 3- Tremar.-
 - 4- Ros.- 5- Sacarid.- 6- Dis.-
 - 7- Serotima.- 8- Ail.- 9- Ignorants.- 10- Sem.- 11- Manifestar.- 12- Rea.- 13- Aclaparador.-

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

CONTINUEM PER EGIPTE I
BUSQUEM 7 NOMS
RELACIONATS AMB AQUEST
PAÍS

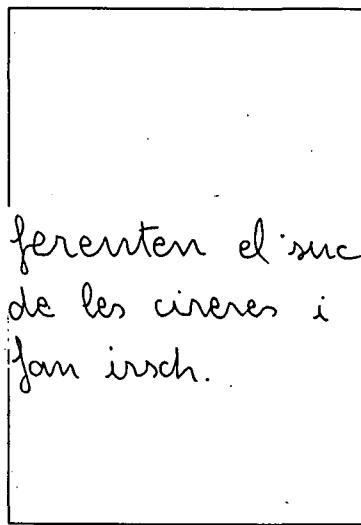

Papir - Faró - Temple - Piràmide - Estinx - Masaba - Logantime.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

¿ACABES AVIAT?

Solució al 734

rera T, U
rera teu

FILATÈLIA

per Enric Graupera

GEORGE BERKELEY,
bisbe protestant

Commemorant el III centenari del seu naixement, Irlanda li dedicà aquest segell. Berkeley nasqué a Killarney el 1685 i morí a Oxford el 1753. Es graduà doctor en teologia en el Trinity College de Dublín. Va viatjar per Europa durant quatre anys i en retornar, el virrei d'Irlanda, lord Grafton el nomenà capellà particular. Anà a Amèrica amb la il·lusió de fundar una universitat per als anglesos de les Bermudes, cosa que no pogué realitzar en no rebre una subvenció promesa pel govern. En retornar a Anglaterra fou nomenat bisbe de Cloyne, càrrec que conservà fins a la mort el 14 de gener del 1753.

AJUDEM EL POBLE DE BÒSNIA

Recollida de fons per comprar «paquets d'alimentació i medicines» per família; valor de cada paquet: 2.500 ptes.

c/c Ajudem el Poble de Bòsnia. 2100-3200-2201147436
Caixa de Pensions de Barcelona, «La Caixa»

Entitats coordinadores

CIEMEN
Pau Claris, 106, 1r la
08009 Barcelona
Tel. 302 01 44
Fax 412 08 90

Justícia i Pau
Rivadeneyra, 6, 10a
08002 Barcelona
Tel. 317 61 77
Fax 412 53 84

ESCACS

per Jaume Mora

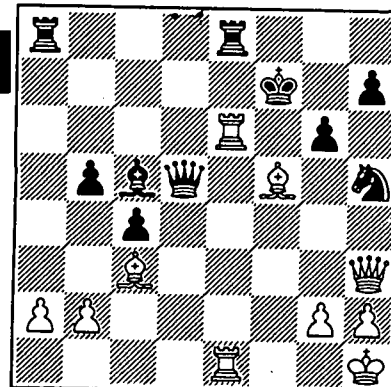
DIAGRAMA 504

Blanques juguen i guanyen

¿Esteu a punt de corejar allò de «un, dos, tres...»?

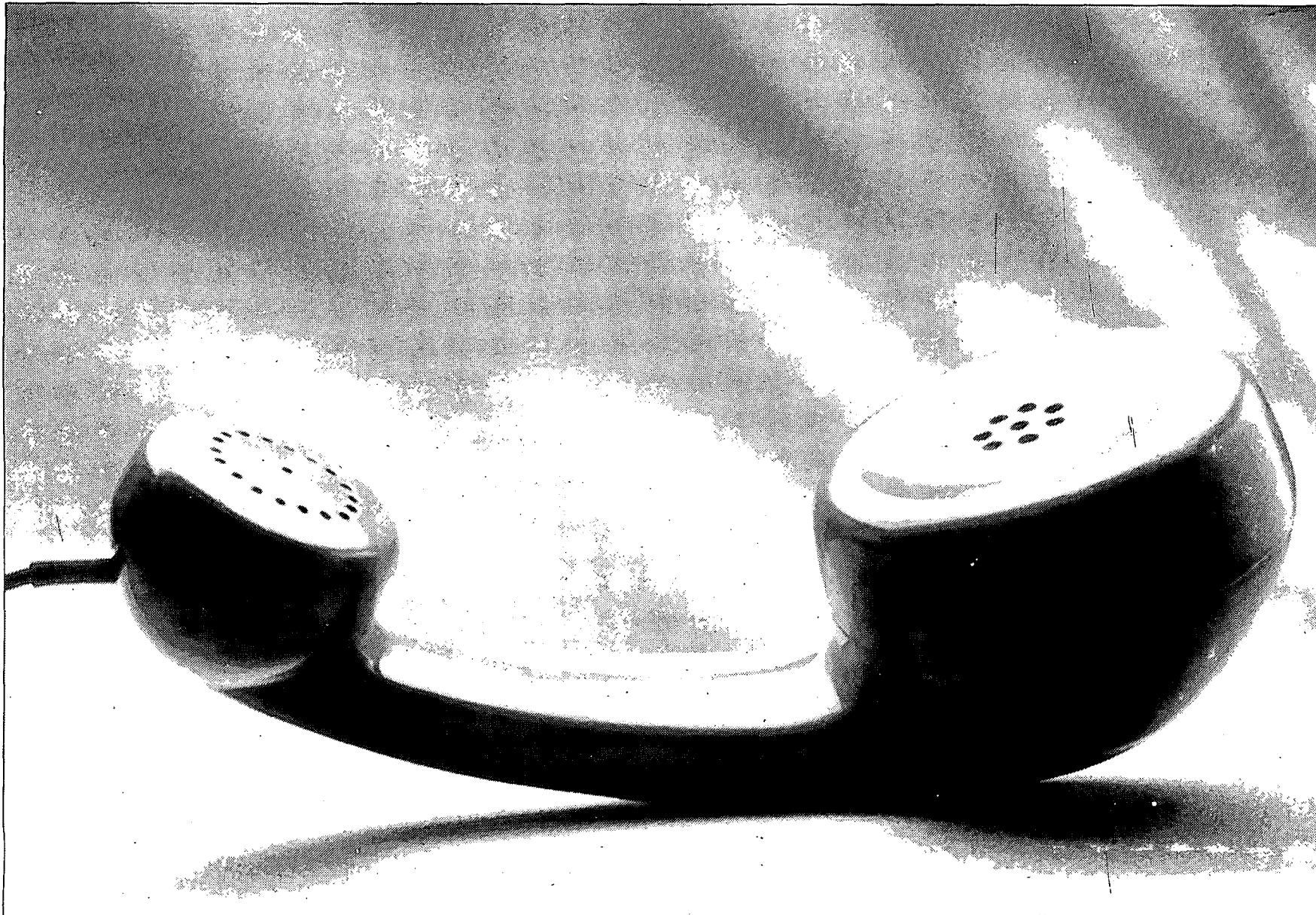
Solució al diagrama 503

1 A6T TxT, 2 DxC AxA, 3 C5A+ R1C, 4 CxA+ R2C, 5 C5A+ R1C, 6 D6T D1AR, 7 D5C+ R1T, 7 D6A+ 1-0

GENERALITAT DE CATALUNYA

AQUEST TELÈFON SAP ESCOLTAR

Qualsevol dubte, avís, idea o suggeriment sobre el món dels infants, serà escoltat.

Perquè el Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya posa a la seva disposició el **Telèfon de la Infància**.

Un telèfon important, per als nostres nens, que sabrà informar, atendre i ajudar a solucionar tots els temes

que afectin directament aquells qui seran el futur de Catalunya. Una sola trucada al **900 300 100** posarà en moviment tot un grup d'especialistes en saber escoltar i respondre.

Departament de Benestar Social

Amb la col·laboració de la Federació de Municipis de Catalunya
i l'Associació Catalana de Municipis.

PER AJUDAR

ELS NOSTRES NENS

SOM 6 MILIONS

Malaurada rutina

Ja fa dies que ha començat el nou curs. Les vacances han quedat enrera. Només en resta el record i, potser, algunes fotos a l'àlbum.

Ara ens toca acarar-nos amb els estudis, amb el treball... és a dir, el dia rera dia.

Al principi, tot va bé: retrobem els amics, amb qui tenim coses per explicar; coneixem noves cares... Sí, tot va bé, fins que passen els dies i ens adonem que sempre estem fent les mateixes coses. Llavors és quan sorgeix la rutina. El nostre ànim comença a defallir i la il·lusió es converteix de mica en mica en monotonia, en avorriment, en tristor.

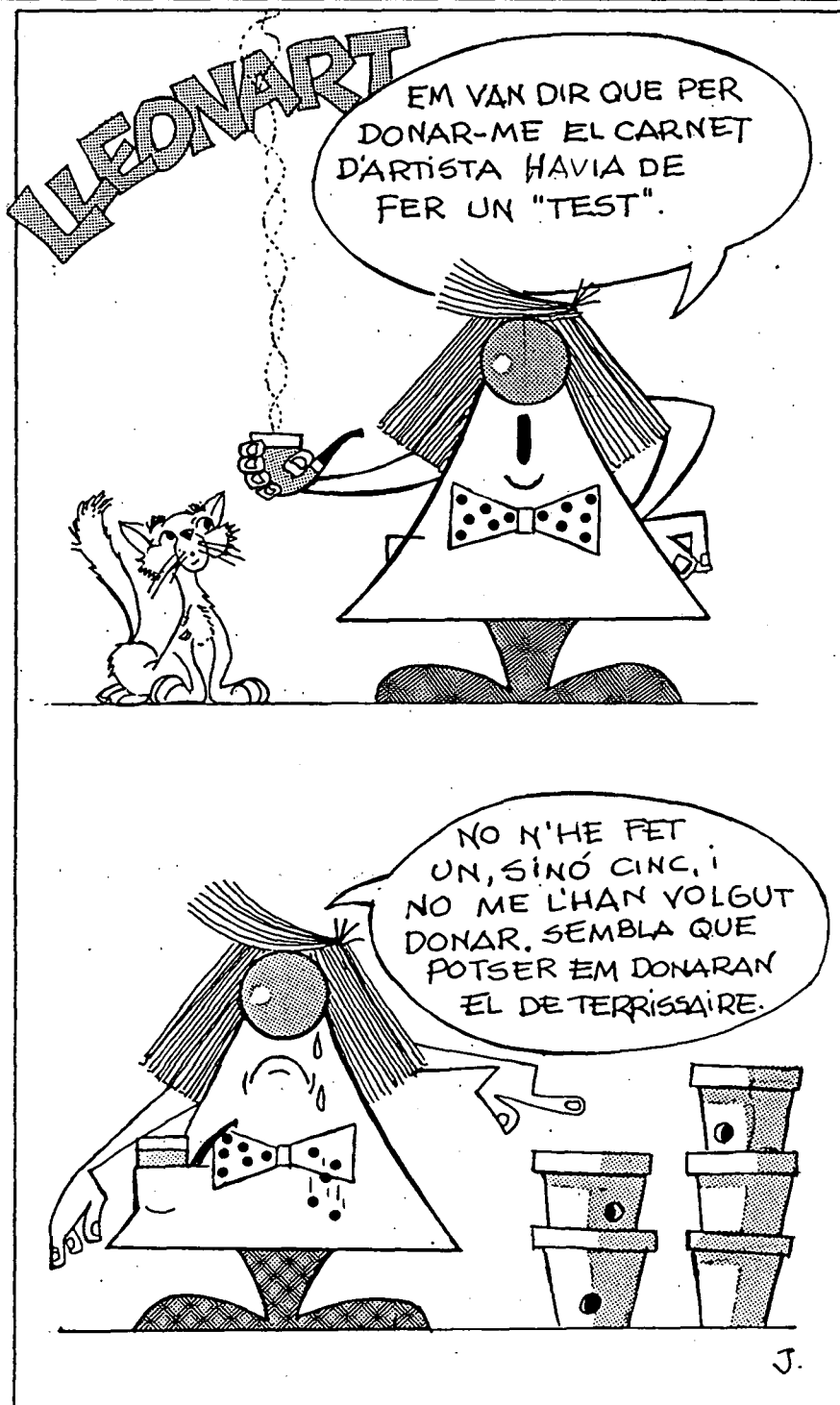
Aquest és un procés que ens ha passat segurament a tots més d'una vegada.

Jo us voldria convidar, abans no sigui massa tard, a fer un esforç per no caure en aquesta rutina irremediable. Siguem exigents amb nosaltres mateixos.

A més, el nostre cristianisme ens aboca a barrar el pas a aquesta actitud. L'Evangeli ens mostra que per Jesús no hi havia rutina que valgués. Per ell, cada dia renaixia tot de nou: el tracte amb els altres, la dedicació plena al seu treball, la relació constant amb Déu...

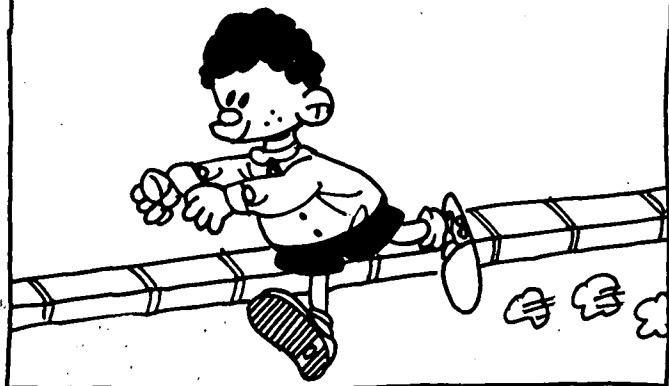
Aquesta actitud només exigeix un petit compromís personal de cada un de nosaltres: viure amb plenitud cada instant de la vida.

Víctor

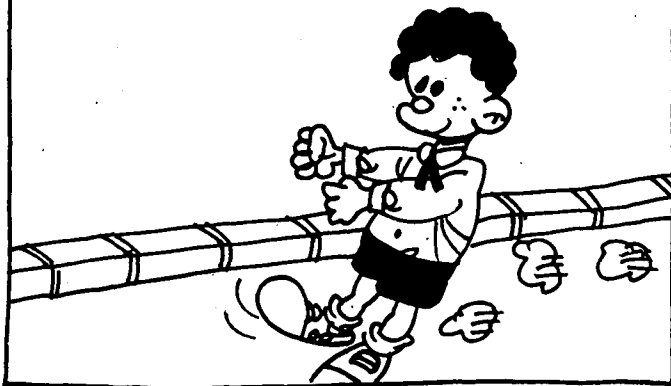

EN PITU CALSAPEU

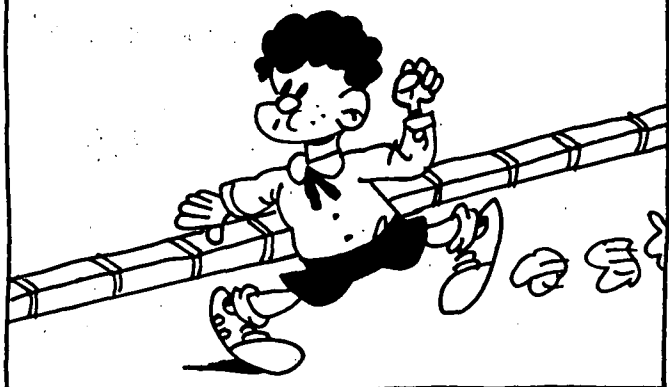
TORNANT D'ESCOLA EN PITU S'IMAGINA
QUE VA EN MOTO.

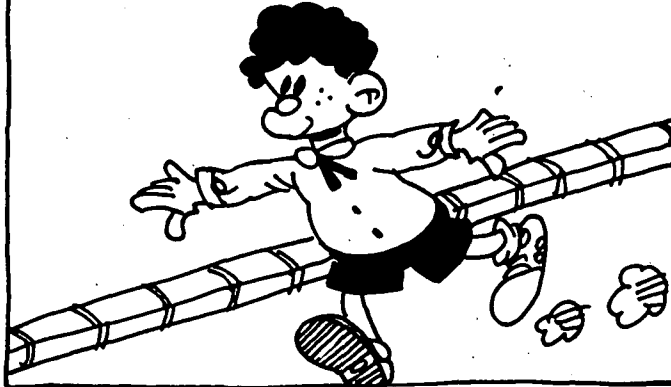
O EN UNA LLANXA FORA-BORDA.

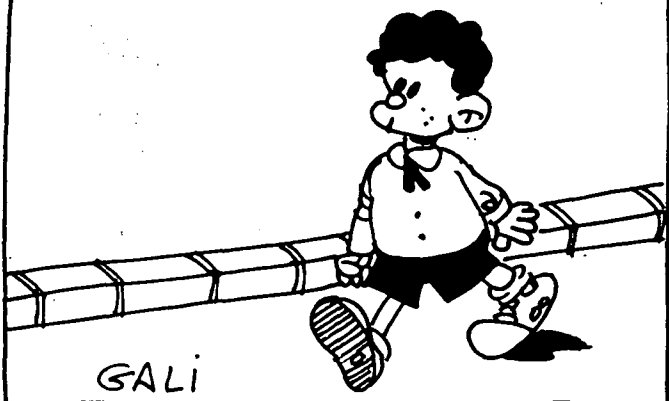
O EN UN TREN DE GRAN VELOCITAT.

O EN UN AVIO QUADRI MOTOR.

JA HA ARRIBAT A CASA.
DEIXARÀ DE SOMNIAR?

NO, QUE NO! A L'ASCENSOR
S'IMAGINA QUE VA AMUNT EN
UN COET ESPACIAL.

Busquem l'evangel·li de diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 22, versets del 34 al 40 (Mt 22:34-40).

Reflexionem: 1. Els que volen comprometre Jesús, siguin de la tendència que siguin, no s'estan de posar-li qüestions capcioses. Diumenge passat era un tema relacionat amb la societat civil: pagar el tribut al Cèsar; aquesta vegada, un de «religiós», que toca directament la Llei del poble jueu: «¿Quin és el manament més gran?»

2. La resposta de Jesús, de tan clara i directa, es pot reduir en un sol mot: estimar. El manament de l'amor, tal com ell l'exposa, contrasta certament amb l'actitud de voler comprometre, de denunciar, de fer-se espectador, si no provocador, de tota mena de situacions angoixants: d'impotència, de necessitat, d'abandó, de marginació...

3. Primer de tot, l'amor a Déu: «Estima el Senyor»; un amor que sigui sincer, no-interessat, sempre present, sempre creixent. I com un reflex, més que no pas un desdoblament, de l'amor a Déu, el segon manament: «Estima els altres com a tu mateix.» En aquests dos manaments radiquen tots els altres. És Jesús qui ens ho diu, i ell mateix n'és el millor exemple.

■ El catequista

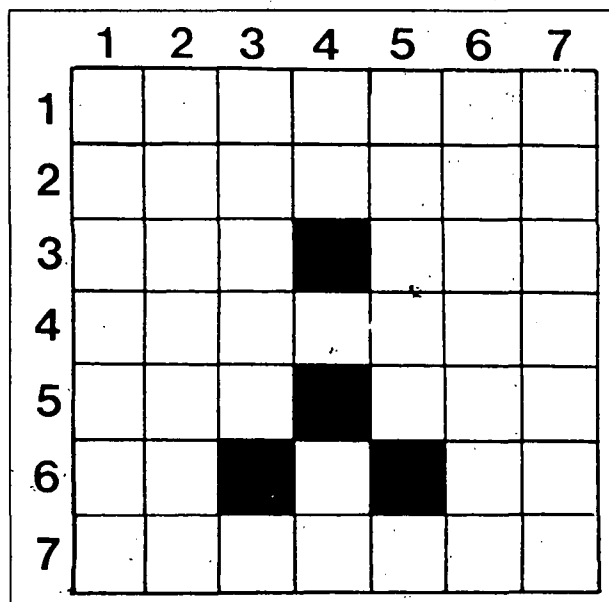
Mots Encreuats

Horitzontals:

1- Mostrari.- 2- Aixecaré l'ànim.- 3- Mont proper a Jerusalem on la tradició situa la tomba de David. Simil sense ls.- 4- Pèrdua de la memòria.- 5- Població de la Vall d'Aran. Copulatiu anglès.- 6- Nom d'home. Vocals.- 7- Cobriràs.-

Verticals:

1- Despectiu, per casa gran.- 2- Sovint s'esmenta així les del purgatori.- 3- Per Nadal els nois ell garrotegen de valent.- 4- (a.r.) full de paper. Que té salut.- 5- Cansada.- 6- Nom de nola amb falta d'ortografia.- 7- Molt fredes.-

Horitzontals: 1- Cortíleg.- 2- Anímaré.- 3- Sió. Smí.- 4- Amnèsia.- 5- Les. And.- 6- Ot. Ie.-.- 7- Taparàs.-
Verticals: 1- Casallo.- 2- Anímetes.- 3- Tions.- 4- dM. Sa.- 5- Lassa.- 6- Emínia.- 7- Gelades.-

Solució

NO N'ENCERTO NI UNA
BUF!

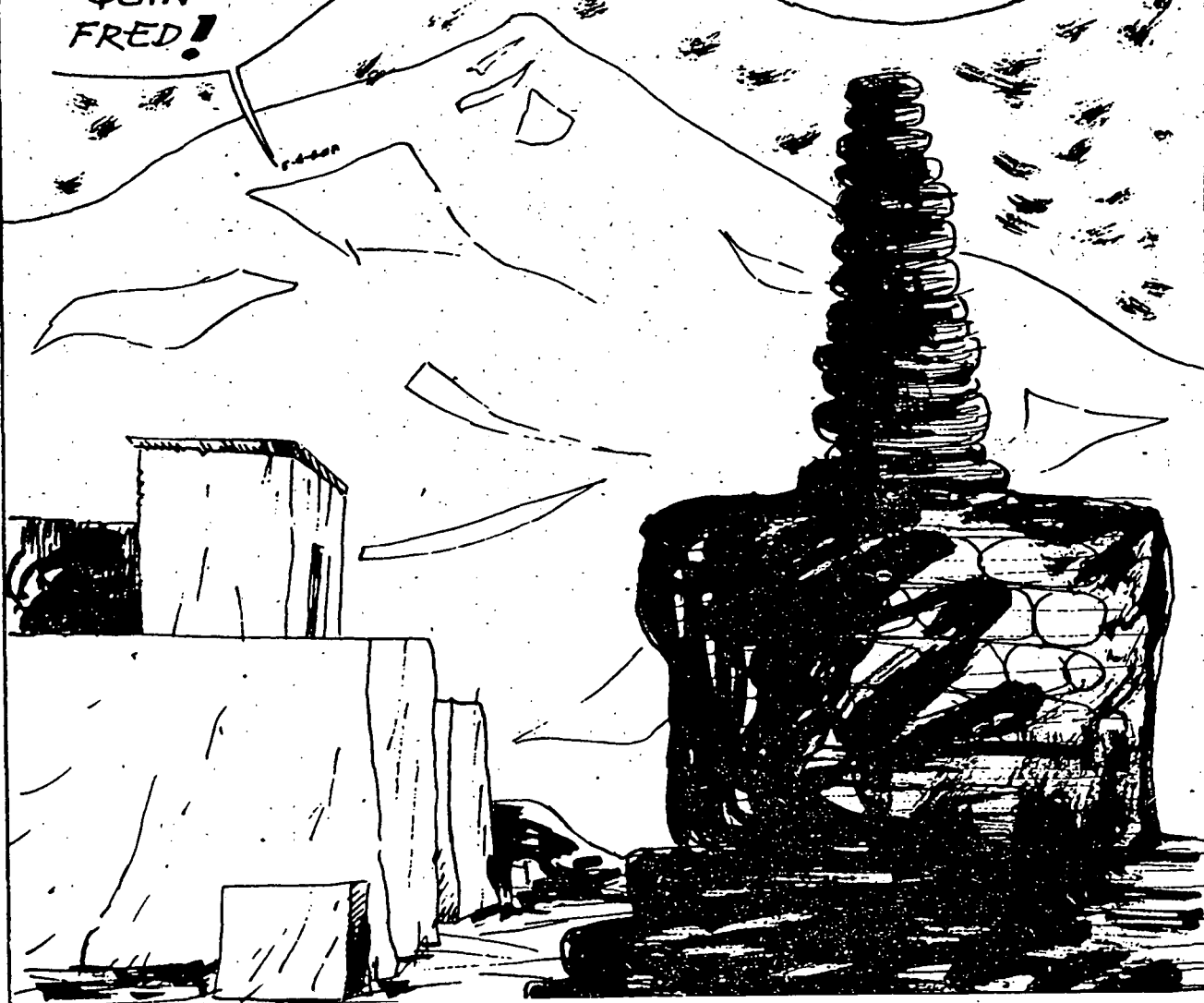
«VOLUNTARIS QUE
ELSAGRADI EL GELAT»,
DIU SANT PERE.

EM PRESENTO JO PEN-
SANT QUE ES TRACTA
D'ANAR A CERCAR
LES POSTRES i.....

...EM TROBO QUE LA
COMANDA ERA ACOM-
PANYAR «L'EXPEDICIÓ
EVEREST 83»

BRRR!
QUIN
FRED!

BABAR i els seus amics de vacances

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Des que són aquí, els nens tenen ganes de fer una excursió a l' . Com que no és gaire lluny, Babar els ha donat permís per anar-hi en . Ja se n'hi van!

Alexànder no pot remar tan de pressa com Artur, el seu li sembla molt feixuc!

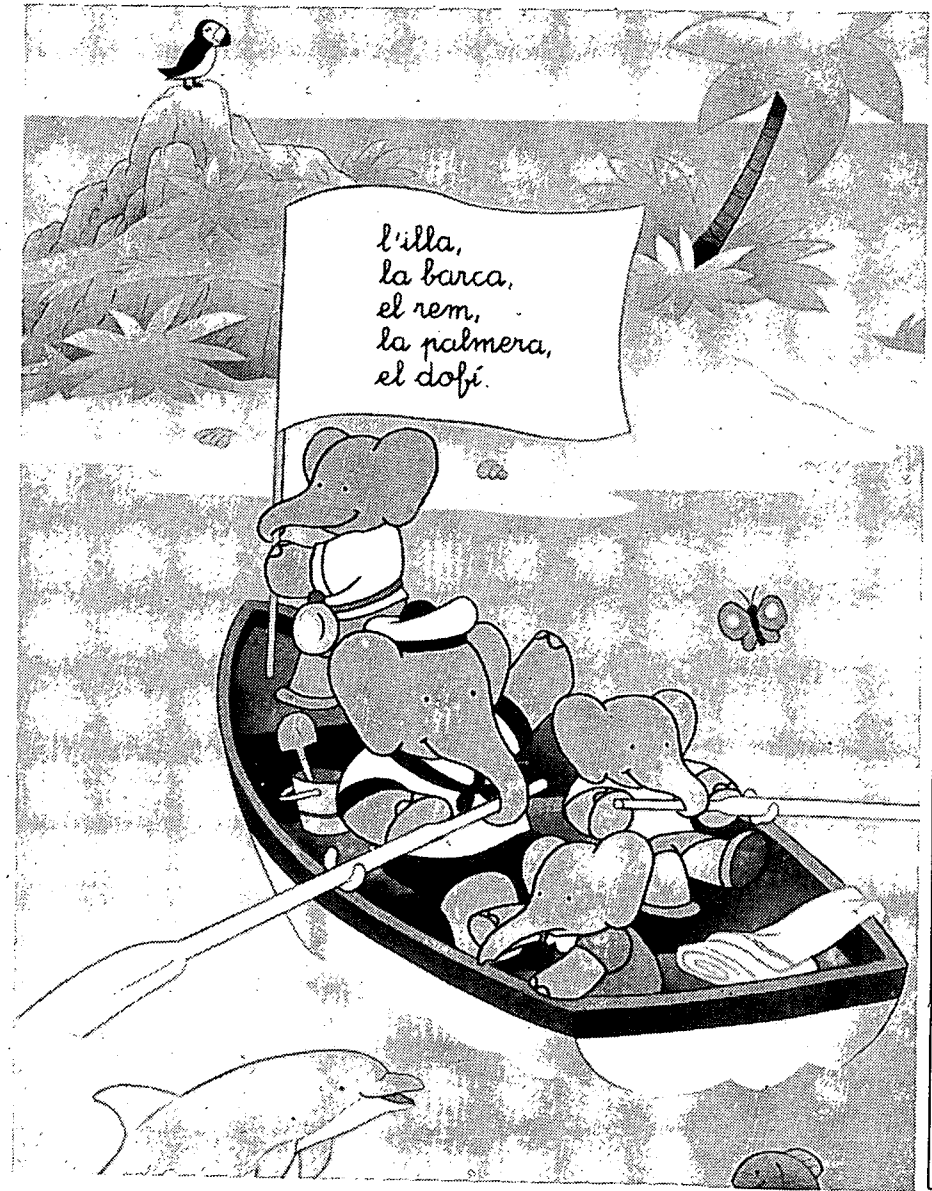
- Segur que uns pirates van enterrar un tresor

- sòmic Pom, sota la potser.

- Un tauró! Socors! - crida Flora de sobte.

- És un - la tranquil·litza Artur.

Mira si n'és, de gentil! Ens somriu i tot!

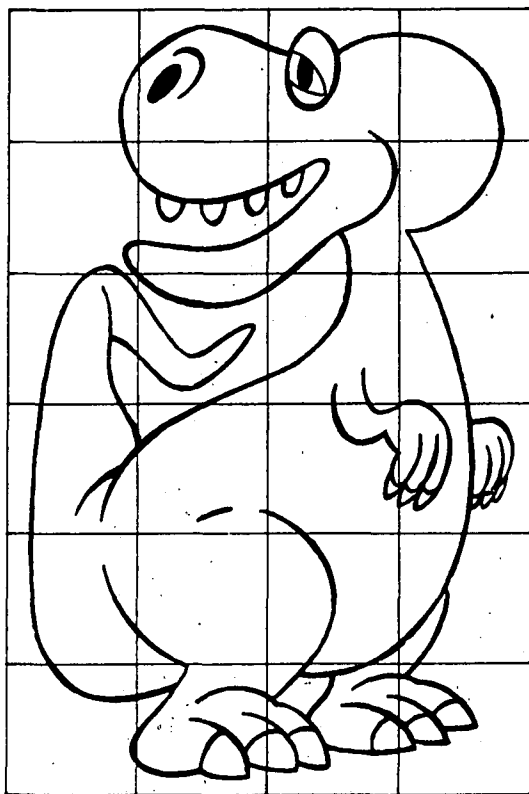
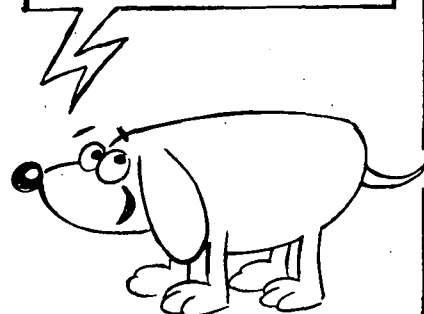

Babar i els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

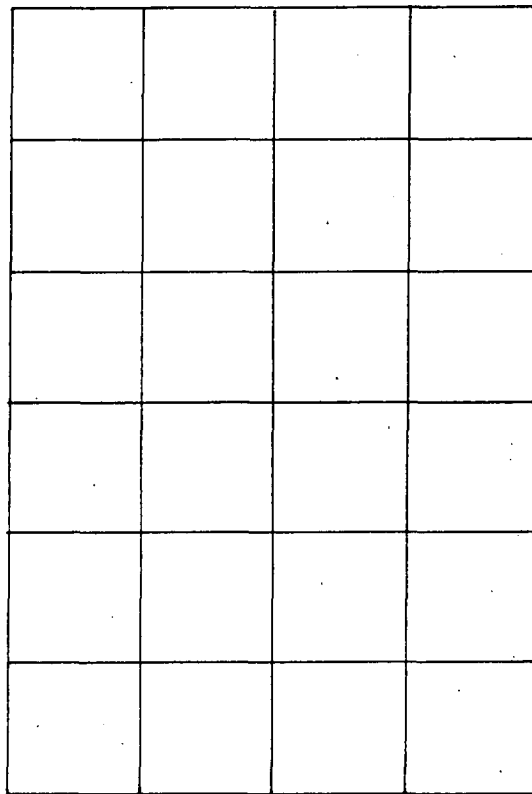
MISCEL·LÀNIA

AMB LES LLETRES
REPETIDES, FORMEU
EL NOM D'UNA
CIUTAT CATALANA.

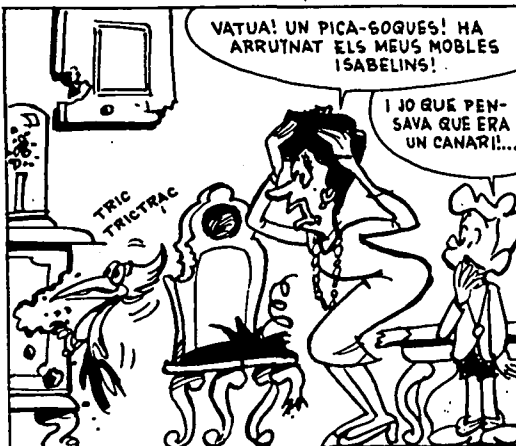
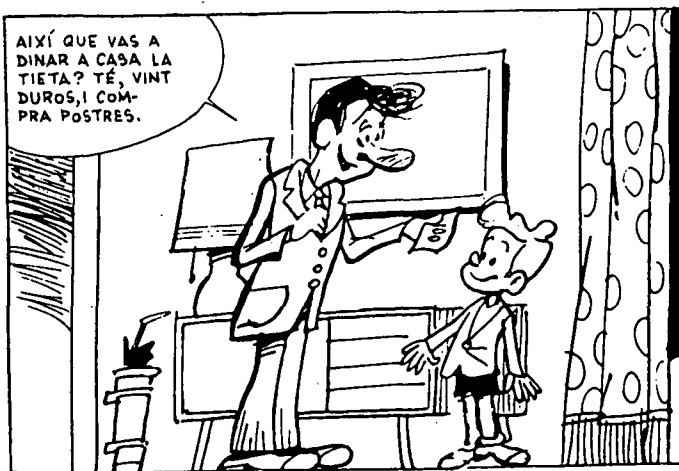
EP ARTISTES! FEU AQUEST
DIBUIX.

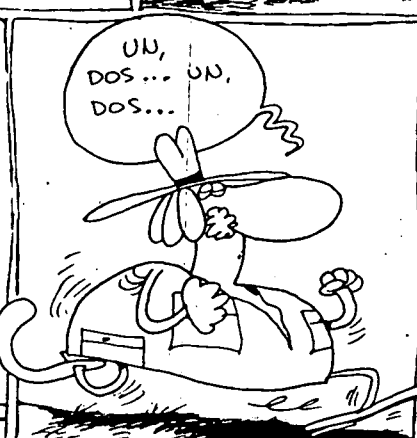
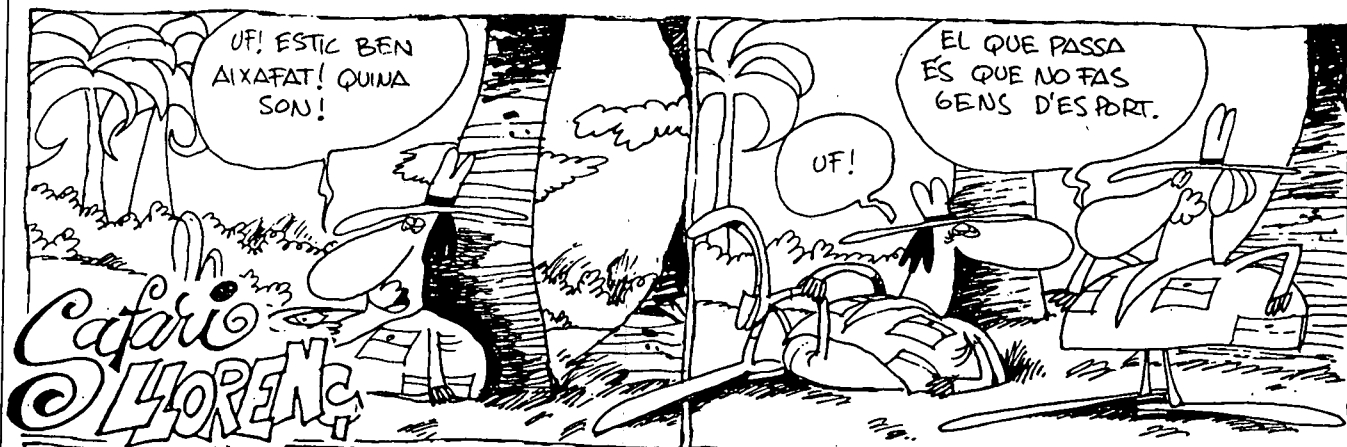

SOLUCIÓ

A. GIRONA

EN QUIMET TRAPELLA

Girona

Especial

Al bell mig de les Fires de Girona s'aixeca Sant Narcís. Com passa avui amb tots els pobles, la festa del patró atreu més gent a la Missa Solemne que anys enrera. Un fet que fa pensar.

A Girona, a l'església de Sant Feliu, la de la torre gòtica escapçada, que és on es venera el Sant Bisbe, la Missa Solemne s'ha convertit realment en la missa de la ciutat; i la processó de fidels que acudeixen a venerar el sant i recollir la tradicional bosseta de cotó, s'allarga tot el sant dia.

La religiositat popular és arrelada. Potser el secularisme desorientador, que ha allunyat tantes persones de l'Església, provoca la reacció oposada de cercar quelcom que ompli la llacuna que ha deixat la fe viscuda, acudint a pràctiques religioses que poden tenir certa ambigüitat.

Déu hi és pel mig. Cal tenir bona cura

de les festes religioses populars, com són les diades anyals, els aplecs a santuaris i ermites, els pelegrinatges, etc. Aquestes celebracions han de ser fars reorientadors.

Els Mags d'Orient feien camí tot cercant l'infant de les profecies. Venien de casa d'Herodes i el rei els havia encarregat que hi tornessin. Però un cop hagueren trobat Jesús, el Salvador, se'n tornaren per un altre indret.

La missió evangelitzadora de l'Església és urgent i delicada. Es tracta de descobrir i d'ajudar a descobrir la presència del Salvador. Si és cert, com ho és, que és vivent i és enmig nostre, «Jo seré amb vosaltres fins a la fi del món», forçosament ha de fer senyals. Quan hom en descobreix algun, muda de vida.

Jaume Camprodon
Bisbe de Girona

Sant Narcís, bisbe i màrtir

Tinc a la mà un opuscle recordatori de la benedicció de cinc noves campanes a la parròquia Major de Sant Feliu, a la ciutat de Girona. Era l'estiu de l'any 1946. Aquells anys que següen a la guerra civil, molts campanars havien quedat sense poder deixar sentir la seva veu, per la senzill raó de que havien estat «defenestrades» feia deu anys, als primers embats d'aquell conflicte fratricida.

una decidida col·laboració en les seves iniciatives que amb gran empena va començar per vitalitzar les activitats parroquials. I una d'elles, no en dubtà gens, fou la de dotar de noves campanes els orbes finestrals sense pupil·les.

Començà per recórrer una a una les cases i famílies de la parròquia, animant els desanimats i engrescant-los per a fer una capta popular, a més de les ajudes que esperava trobar en els centres oficials. Mossèn Joan

i convoco els homes en nom de Déu.

La «Narcisa, Joana, Antònia» ofrena de la família Massot, pesa 500 quilos i proclama en el seu bronze, aquest desig: «Alegrar-me amb els qui s'alegren i plorar amb els que ploren».

A la «Trinitat, Joaquima, Maria», noms dels esposos Escatllar, que l'apadrinaren i costejaren, s'hi va inscriure aquesta aspiració «No parís de clamar que tots estiguin units en un mateix amor».

Les noves campanes

Com que llavors vivíem a la Rambla, érem feligresos de la parròquia, i a més, formàvem una colla d'escoltisme—llavors ens anomenaven Minyons de Muntanya—. Aixoplugats en el noble edifici de la plaça, que ja havia deixat dissenyat l'insigne arquitecte que fou Rafel Masó i Valentí, i acabat en aquells dies per la fermesa de la seva vídua, la senyora Esperança Bru, una dona d'esperit cultivat, i tant emprenedora, que totes les iniciatives resultaven fàcils comptant amb ella.

El rector de la parròquia era llavors un dinàmic sacerdot, que havia regentat la de Camprodon. Va trobar en la nostra colla —i no cal dir en la vídua Masó—

Tusell era capaç de fer això i molt més, perquè no va tardar a tenir no una, sinó cinc noves campanes, que encara que no eren de grans proporcions, no deixarien de fer sentir la seva veu des del gòtic campanar.

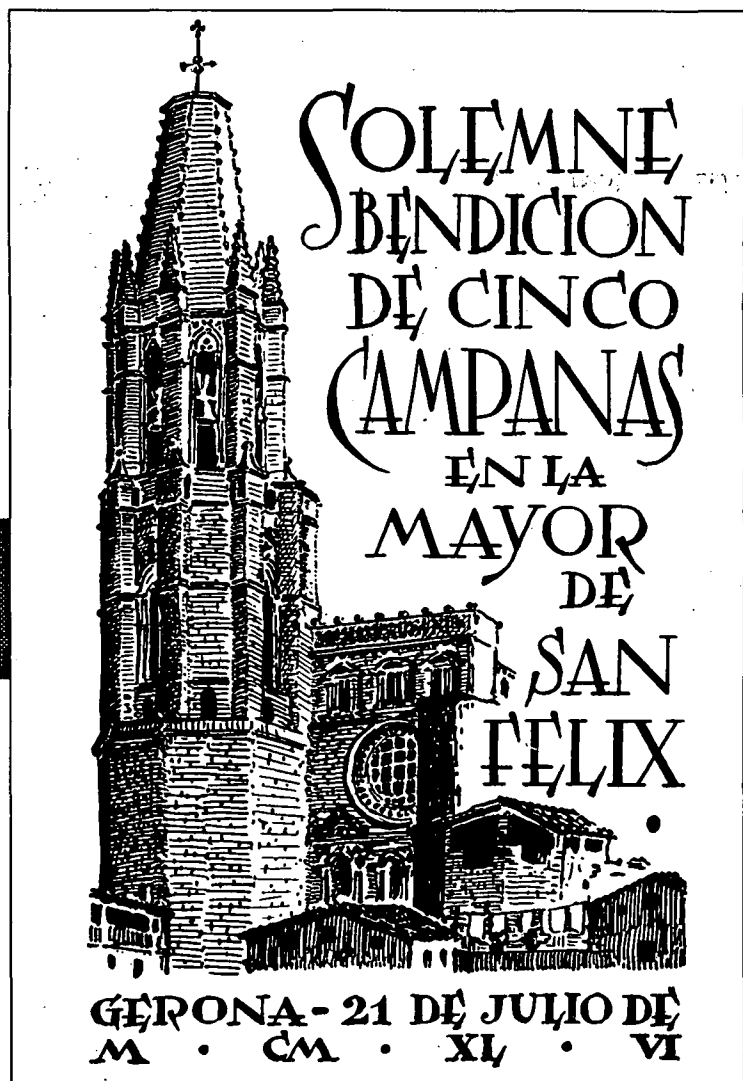
Cinc campanes, cinc inscripcions

En el recordatori, es fa memòria dels noms de cadascuna de les pregoneres del culte parroquial:

La «Feliu, Lluïsa, Caterina» costejada amb les almoines dels fidels i d'una tonelada de pes. Porta com les altres la inscripció «Suspensa entre el cel i la terra, glorifico Déu pels homes

La «Josepa, Joana i Afra», construïda a expenses del llavors bisbe de Girona Dr. Josep Cartañà, constant impulsor de moltes obres de rehabilitació de temples: «Amb el so de la meua veu, crido cada dia el poble fidel».

La cinquena campana es diu «Esperança, Rafela i Camila», batejada amb aquests noms, com diu la inscripció «A la memòria del seu difunt espòs Rafel Masó i Valentí, fidel enamorat del formós campanar gòtic de Sant Feliu». Essent la més petita de la colla, ens recordava la figura d'un gran gironí, i —en aquest cas— fervent admirador d'aquell temple que des de llavors faria sentir la seva veu als gironins.

No fa molt, va tenir lloc un insòlit concert amb la participació de totes les campanes de la ciutat. Fou la coral metèl·lica d'aquestes pregoneres de festes i commemoracions, de joies i tristesses familiars, d'esclats populars alegres i de patra.

Tant de bo segueixin per a molts anys, proclamant amb la seva veu, elles i les que s'hi vagin unint, la lloança a Déu i la devoció dels homes.

Josep M. Ministral

Les Fires de Girona tenen un punt central molt precís: la veneració del patró de la ciutat, sant Narcís. Narcís, bisbe i màrtir és una figura ben definida en la devoció popular; però més dubtosa davant de la crítica històrica. Tanmateix la incertesa dels detalls biogràfics no disminueix en res el reconeixement del sant patró.

És rigorosament històric que a les primeries de la cristiandat gironina hi hagué bisbes que fomentaven, mantenien i orientaven la fe dels fidels; i màrtirs que testimoniaren amb l'ofertament de la seva vida la doctrina que havien acceptat i que valerosament professaven. Quan donem culte a sant Narcís ho fem prenent-lo com a símbol d'aquella primitiva comunitat cristiana, presidida pel seu bisbe, que en el lloc on s'aixeca avui el temple de Sant Feliu practicava el culte cristià, assumint els grans perills que en aquells moments això representava.

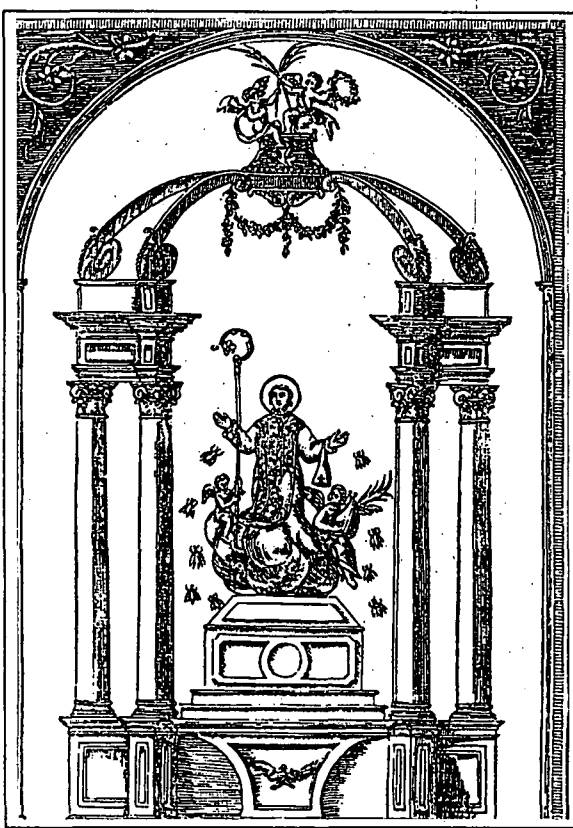
Any rera any, els gironins recordem els fonaments de la nostra fe, amb la celebració d'actes religiosos i de festes populars. Celebracions, tant les unes com les altres, que van evolucionant amb el pas dels temps i els canvis dels costums.

Una mica d'història recent

L'ofici en honor del sant patró sempre ha revestit una gran solemnitat, encara que avui el caracteritzin una major austeritat i un més marcat aprofundiment; mentre que en altre temps es distingia per una més gran pompa i sumptuositat. Avui amb una homilia dirigida a tocar les fibres més sensibles; ahir amb uns panegírics grandiloqüents que tenien més en compte la forma que el contingut.

En les dues dècades centrals del nostre segle el pontifical de Sant Narcís era envoltat d'un protocol civil i eclesiàstic que intentaven acoblar-se. Precedit d'una processó per traslladar-se el clergat des de la catedral a la col·legiata de Sant Feliu. Les autoritats civils i la corporació municipal s'hi dirigien en vistosa comitiva que sortia de la Casa de la Ciutat.

Un eloqüent orador sagrat, des d'una trona elevada, cantava les glòries del

intensitat. S'esperava amb il·lusió el nomenament del nou pastor, que hauria d'exercir el seu ministeri en unes circumstàncies ben especials. En un moment de canvis, de transformació, de renovació. El poble fidel estava espectant. I fins i tot molts que no se sentien gaire vinculats a l'Església posaven la seva atenció en el pròxim nomenament.

Es formulaven tota mena de pronòstics i vaticinis. Uns raonables i amb cert fonament; altres fruit del caprici. Fins i tot algú imaginava veure volar coloms entre la Plaça del Vi i la Catedral.

Algú, que semblava que podia estar ben informat, afirmà que el futur bisbe seria gironí i es diria Narcís. En la llarga llista de bisbes de Girona, no hi figurava cap Narcís, fora del patró de la ciutat. Tampoc no era normal en els darrers temps que el designat procedís de

l'Esperit es podria moure entre Santa Coloma de Farners i Cassà de la Selva, i posar-se sobre el bisbe auxiliar de Barcelona o sobre un auditor de la Rota madrilenya.

El Dr. Jubany

Ben aviat arribà la solució amb el nomenament del Dr. Narcís Jubany, nomenament que fou rebut amb un entusiasme i uns auguris extraordinaris, per part de tots els qui només esperaven i desitjaven el bé de la comunitat eclesial.

El nou pontificat tindria una innegable transcendència. El nou bisbe s'hauria d'enfrontar amb una delicada situació que afectava els ambients eclesials i també els polítics que s'hi volien immiscir. El moviment ple d'anhels i esperances, promogut pel Concili, comportà una profunda crisi que somogué persones i institucions.

En els primers temps del seu pontificat, el Dr. Jubany presidí un acte públic celebrat en el Seminari diocesà. Els estudiants representaren el drama *Assassinat a la Catedral*. El prelat clausurà l'acte amb unes paraules plenes de significació. Referint-se al martiri, digué que al llarg de la història de l'Església sempre hi havia hagut màrtirs; però que de màrtirs n'hi havia de moltes classes. Potser el que esperava a molts dels allí presents seria un martiri sense vessament de sang; però martiri real, punyent i dolorós. I exhortà a preparar-se per suportar amb valentia i decisió el que a cadascú correspongués.

Els fets posteriors han confirmat aquella predicció. No hi ha dubte que en els nostres temps molts cristians han experimentat dures proves; que han viscut hores de veritable martiri; i més com més alta ha estat la seva responsabilitat dins la comunitat cristiana.

Quan celebrem la festa anual de Sant Narcís, bisbe i màrtir de Girona, pensem també en tots els altres màrtirs de la nostra Església i preguem Déu perquè el sacrifici de tots sigui acceptat, i doni fruits esponerosos per al revifament de la nostra vida cristiana.

Enric Mirambell i Belloc
Cronista Oficial de la Ciutat de Girona

Narcís, bisbe de Girona

màrtir i del pontífex, i solia també enaltir l'esperit catòlic dels governants i les excel·lències del prelat, com a successor del sant.

El bisbe, assegut en un ostentós tron, suportant el pes de complicats ornaments, rodejat de dignitats capitulars que vestien ampuloses dalmàtiques i solemnes capes pluvials, podia escoltar frases com aquesta: «Vos excel·lentíssim i reverendíssim senyor, que tan dignament ocupeu la seu de Sant Narcís...».

L'any 1962 començava el Concili Vaticà II, i nous aires entraven a l'Església universal; preveient-se una gran renovació. L'any següent, amb la mort del bisbe Josep Cartañà es tancava un llarg pontificat de prop de trenta anys de durada.

Tot esperant el nou pastor

El període de seu vacant, que sortosament fou breu, es visqué amb una gran

la mateixa diòcesi. Aquelles condicions encaixaven bé en unes circumstàncies en què tot semblava canviar.

Però tot i la precisió del vaticini encara no hi havia una total concreció, i, acomplint-se els esmentats condicionaments,

Massot

ARGENTERIA. 16
TELF. 20 03 93 - GIRONA

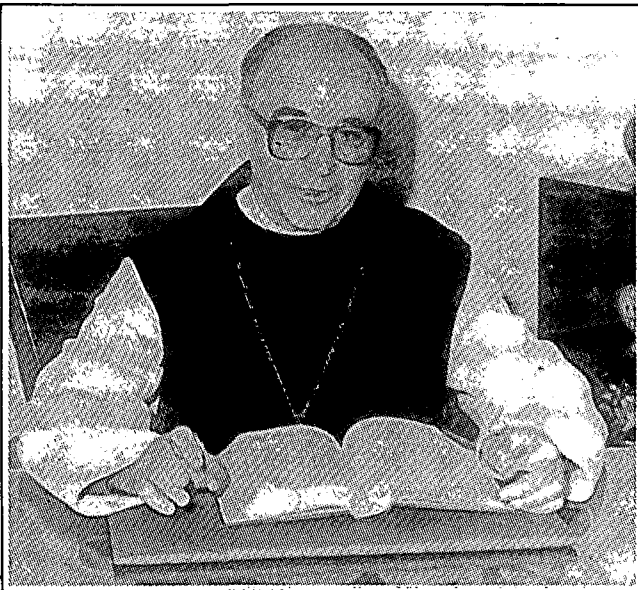
assessoria
d'empreses

gabinet d'economistes
i titulars mercantils

joan ribas
josep alvarez

plaça marquès de camps, 1 - telèfon 21 06 73 - telefax 20 98 19 - 17001 girona

Declaracions del seu abat, pare Edmon Garreta

El monestir de Solius, una aportació que molts cristians agraeixen

«La nostra jove fundació monàstica ha constituït una represa de la tradició que de segles va tenir la Catalunya Vella, i en concret el bisbat de Girona que en conserva tants vestigis monumentals», ha manifestat a Catalunya Cristiana, el pare Edmon Garreta, abat del monestir de Santa Maria de Solius.

Tot i que avui Solius, externament, no té gaires coses en comú amb l'art i la història dels grans cenobis gironins — l'actualitat és força diferent dels temps passats — hi ha la vinculació espiritual que uneix els actuals monjos amb els monjos antics. Després de vint-i-cinc anys i escriu de la presència d'aquesta comunitat, el seu pare abat, Edmon Garreta, fa unes declaracions al nostre setmanari en aquest extra dedicat a Girona.

—*Què representa la presència permanent d'una comunitat benedictina-cistercenca en el bisbat?*

—Sempre pot considerar-se com un complement enriquidor, pel fet de constituir un lloc qualificat de vida evangèlica i de pregària, o com diu el Concili Vaticà II, «un centre d'edificació del poble cristià».

Lloc d'acolliment

—*Aquí a Solius teniu un lloc d'acolliment. ¿Us hi ve força gent?*

—L'hostatge respon a la tradició monàstica més antiga. Sant Benet en parla en la seva regla quan diu que «tots els hostes han de ser acollits com el Crist». I fa notar encara que «els forasters mai no manquen al monestir». Jo diria que avui, l'hostalitat encara té un caire més espiritual que no pas en temps passats, donat que no es tracta només d'oferir allotjament, sinó d'unes possibilitats de compartir, en tant que sigui possible i durant uns dies, la mateixa vida de la comunitat.

—*¿Us hi ve també gent jove?*

—Sí. A l'hostatgeria, limitada

només a homes —sols o en petits grups— hi venen preveres, religiosos i laics, especialment joves que se succeeixen en qualsevol època de l'any, sobretot en temps de vacances. Un monjo està encarregat d'atendre'ls en tot sentit, i amb ell, o eventualment amb qualsevol altre monjo, poden dialogar o tractar d'allò que espiritualment els convingui.

Participació en la litúrgia de la comunitat

Els monjos de Solius se senten totalment integrats en la vida de la diòcesi, aportant-hi allò que els és propi. El pare abat ho comenta.

—La nostra comunitat ofereix un espai de silenci i de pregària, obert a tothom qui ho desitja. Així, en la litúrgia diària, particularment en l'Eucaristia dels diumenges i de les principals solennitats de l'any, com són, per exemple, les celebracions de Setmana Santa. Aquesta oferta constitueix una aportació per molts cristians agraeixen. A més, tothom, i a qualsevol hora, pot trobar acollida de part nostra pel que fa al servei del sagrament de la reconciliació, en l'atenció espiritual a individus o a grups, i si cal, en el consell o suport humà en diverses situacions personals o familiars.

—*Tinc entès que per Nadal la comunitat exposa una col·lecció de diorames sobre la infància de Jesús.*

—Sí. Des de fa anys, i ara permanent, els visitants poden admirar aquesta col·lecció, que actualment és de 27 diorames, construïts per un monjo. Constitueixen una veritable cate-

quesi visual. L'any passat va tenir més de 12.000 visitants. Amb tot això, creiem que una comunitat monàstica com la nostra, que no té activitats pastorals fora del monestir, pot fer i fa silenciosament uns serveis complementaris que s'integren totalment en la pastoral de conjunt de la diòcesi.

Les hores d'un dia dins el monestir

Sempre interessa saber quines són les hores d'un monjo durant una jornada que, obviament, es distribueix entre la pregària i el treball. —*Pare abat, ¿podria resumir-nos-ho?*

—No hi tinc cap inconvenient. La comunitat es lleva tot l'any a les 5 del matí, per començar l'Ofici de Vigílies a les 5'30. La resta del dia s'alterna entre la

pregària litúrgica, la *lectio divina* i el treball, tot segons l'esquema proposat per sant Benet. L'Eucaristia la celebrem cada dia a les 6 de la tarda, excepte el diumenge i les festes de precepte que és a les 10 del matí. Per tant, dediquem unes quatre hores a l'oració comunitària i personal, unes tres a la *lectio divina*, i de cinc a sis al treball.

—*¿Quina mena de treball?*

—Doncs, totes les tasques domèstiques, com ara, neteja, cuina, roba, etc. Però a més ens lliurem a treballs lucratiu com a mitjà de subsistència: comptem amb un taller d'enquadernació artesana, fem traduccions de textos al català i cultiu les dues hectàrees de terra que tenim. Tot això, a més de l'acolliment a l'hostatgeria, fa que la nostra petita comunitat

de deu membres tingui una jornada molt plena. Respon al pensament de sant Benet, que vol que el monjo no estigui mai ociós i visqui del treball de les seves mans.

La comunitat rep Catalunya Cristiana

El nostre setmanari arriba a Solius com a tantes comunitats religioses masculines i femenines. Hem demanat al pare abat que en faci una valoració objectiva i sincera.

—Personalment crec que és un mitjà important, no sols d'informació, sinó també de formació cristiana. En aquest sentit, la secció dedicada al comentari litúrgic i bíblic de les lectures del diumenge em sembla particularment útil i interessant. També ho són els editorials i els articles d'opinió. Potser seria bo que d'alguna manera es donessin a conèixer més les «bones notícies» que passen pel món i en l'Església. Les altres, prou que apareixen en altres mitjans de comunicació. ¿M'entens? Dit això, no em resta sinó agrair l'esforç i el treball que la direcció i l'equip de redactors porteu a terme per difondre el pensament i el fet cristià que es produeix dins i fora de Catalunya.

Francesc Gamissans

Els alts xiprers que es veuen davant l'església de Solius, quan s'arriba al monestir, són una bona imatge de dos aspectes aparentment contraposats de la vida monàstica: el seu arrelament a la terra i la seva projecció cap el Cel. El Monestir de Santa Maria de Solius no té més història que la vida dels seus monjos. El petit grup fundador ha anat creixent amb noves vocacions i consolidant-se com a comunitat. Diguem que són més de deu. Amb les portes obertes...

Una enquesta sobre catequesi que es va fer al bisbat de Girona l'any 1991 i que van contestar pràcticament totes les parròquies o centres amb realitat catequètica, revela que el col·lectiu de dos mil dos-cents catequistes representa el voluntariat més important en qualsevol activitat de les comarques gironines.

Una altra dada important és el nombre de catequistes joves, de menys de trenta anys: uns nou-cents, que representa un 36 per cent del total de persones al servei de la catequesi. De la resta, un 50% són catequistes de més de trenta anys, un 5% són religiosos/es i un 9% són preveres. Per cicles, on hi ha més participació és en la catequesi d'iniciació o d'infants, amb més de nou mil catequitzants i mil catequistes.

L'enquesta, feta per l'Equip diocesà de la Delegació de Catequesi, apunta la necessitat de fer un pas endavant en el camp de la formació. Per més important que sigui el voluntariat, no ho ha de ser tot. Se subratlla que cal començar a reclamar als catequistes estudi i preparació. Aquesta dada és potser el repte més important que ha d'afrontar la catequesi a casa nostra: la formació dels seus agents.

Girona no se sol distingir per la seva participació en les Escoles d'Estiu o en àmbits interdiocesans, però a nivell local sí que es participa amb ganes en trobades i cursets de formació de catequistes. Aquest curs la Delegació diocesana ha ofert un ampli llistat de temes formatius amb els professors corresponents, que els centres de catequesi poden escollir i demanar. Les matèries són les que el S.I.C. inclou en el Pla de Formació de Catequistes.

Participació gironina al I Congrés de Catequesi de Catalunya i les Illes

Hi ha 50 grups a la diòcesi de Girona que participen activament en l'estudi dels diferents blocs

del I Congrés de Catequesi de Catalunya i les Illes. I una de les conclusions que més circulen és precisament aquesta necessitat d'aprofundir en la formació a tots nivells.

El segon bloc d'estudi del Congrés —que es referia a la persona del catequista— ha estat una bona ocasió de valorar la vivència d'una fe adulta i compromesa per part dels catequistes. Ara bé, tenim una mancança que no para de burxar la consciència, i és la Catequesi d'Adults. L'esmentada enquesta revela que, si bé hi ha diversos moments catequètics per a adults, ocasionalment, són ben pocs els grups que segueixen una Catequesi d'Adults pròpiament dita. Les parròquies i arxiprestats intentem crear-nos bona consciència amb les conferències quaresmals, per exemple, que no poden anomenar-se catequesi d'adults.

La catequesi, arrelada, fruitosa i en renovació

Un esdeveniment del curs passat va animar el món catequètic: fou la magna trobada a Banyoles d'infants de 9 i 10 anys de catequesi de les diòcesis de Girona i de Perpinyà. Va ser tan enriquidora que es pensa repetir el curs vinent, aquesta vegada a la Catalunya Nord. Referents com aquests també són necessaris per a una catequesi ben complementada.

Producció pròpia

El nostre bisbat sempre ha elaborat catequètics que després ha pogut oferir fins i tot al S.I.C. per a ús d'altres diòcesis. Podríem destacar, entre altres, el quadern de fitxes *Hem vist el Senyor*, per als 10-11 anys, *Fem via amb Jesús*, que són fitxes per als 11-12 anys, *La Torxa de la Fe*,

Girona compta amb més de nou mil catequitzants i mil catequistes en l'àmbit de la catequesi d'iniciació o d'infants

per a pre-adolescents, com també *Convidats a seguir-lo*, fitxes destinades a nois i noies de 13-14 anys que a la nostra diòcesi fan la «Professió de Fe», antigament dita «Comunió Solemne». Es tracta d'una renovació solemne de les promeses del Baptisme, que els catequitzants poden fer dins la cinquantena pasqual, segons convingui pel calendari del curs. I, com a producció pròpia per Confirmació, hi ha el quadern i

llibre *En serem testimonis*.

Tots aquests materials, inspirats en el Fons Bàsic del S.I.C., coexisteixen naturalment amb les altres publicacions que ofereix el S.I.C. per a l'Església de les diòcesis catalanes.

Aquest curs s'està revisant el futur immediat de l'*Arpa catequètica*, la revista que edita des de fa molts anys la Delegació diocesana. Aquesta revista, que fins ara sortia quatre vegades a

l'any, coincidint amb les quatre estacions, s'ha anat renovant progressivament, mantenint i augmentant diverses seccions fixes. Ja se sap, però, les dificultats que tenen les publicacions de tirada curta per mantenir a ratlla el preu, la qualitat i també els col·laboradors. Per això sembla que l'opció més enraonada serà afegir els nostres humils esforços a la revista *Catequesi*, que edita el S.I.C. per a l'àmbit de Catalunya i les Illes, i resoldre la informació més diocesana i local a través d'un full informatiu que podrà servir el nom de l'*Arpa*.

La llibreria de la Delegació de Catequesi

Continua fent un gran servei la petita llibreria de la Delegació de Catequesi situada als baixos del Seminari de Girona. Els matins dels dies feiners, i també les tardes dels dimecres, la «botiga» de la catequesi és oberta, amb Mn. Benet Galí, que, a més d'atendre les comandes, assessora i acompanya els mossens, religiosos i laics que hi fan cap; el delegat diocesà també s'hi fa trobadís sempre que pot, i també es compta amb els serveis d'una religiosa vedruna, Antònia M. Casacuberta, que ha substituït el matrimoni Ministrall-Masgrau, grans col·laboradors de la llibreria fins el curs passat.

Ho diu el títol d'aquesta petita crònica: la catequesi està arrelada, dona fruits gràcies a l'Esperit que la mena, i ens situa en un camí de renovació constant (en Congrés, en Concili).

Miquel Àngel Ferrés

Llibreria Geli

CASA FUNDADA EL 1879

TOT EN LLIBRES

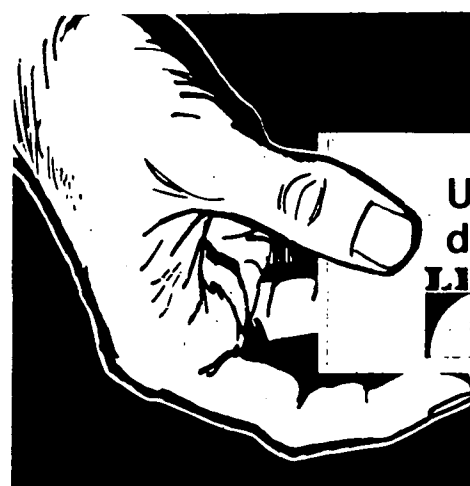
Argenteria, 18
Cort-Reial, 19

17004 GIRONA
Telèfon 20 17 90

La Comunitat educativa del Col·legi Dr. MasMitjà

S'uneix a l'alegria dels gironins en aquestos dies de fires

Joan Maragall, 56
Tel. 20 36 83 - Girona

Una llibreria amb ganes de servir-vos. Visiteu-nos!

LES VOLTES

Plaça del Vi, 2 -
Tel. 20 19 69
GIRONA

Sovint ha estat cert el vers d'Agustí Bartra: «apaga la llàntia, Penèlope, i començarà el futur». Ciutats amb patrimoni artístic-arqueològic han apagat la llàntia creient que la flama vella oprimia el demà. No és pas aquest el cas de la Girona actual, però no som lluny, ni en el temps ni en l'espai, de les piquetes i dels apagallànties. A Girona ha començat el futur quan hem après de ser respectuosos amb el barri vell, brocanters dels nostres casals i carrers de

va crear el «Centre europeu per la sensibilització envers el patrimoni» (CESP) es va acordar el principi que patrimoni és tota la cultura material, les dites arqueologies, clàssica i industrial, el paisatge natural, les tradicions, els museus i semblants. Primfilant, patrimoni és allò que ajuda les persones a identificar-se amb una terra. Per aquesta banda, la patriòtica, —perdoneu el terme tan altisonant— ja hi hauria justificació per a deixar encesa la vella llàntia.

Per anar entrant en la urgència de la pedagogia del patrimoni recordo ara que Pere Bech va ser el primer de dir que l'arc del palau del vescomtat de Girona «és més que un arc, és la confusa història que potser encara no sabem prou bé, però que és ben nostra». Les ciutats és bo que amaguin secrets. I una cançó del grup gironí Fred de peushi coincideix: «aprèn de la solitud en el temps, fes-te vagabund i porta la teva

cançó pels boscos, algun dia l'escoltaran a la teva ciutat».

El paisatge també és patrimoni

Una ciutat és un munt de relacions vitals, amor-desengany, exposar-encobrir, rehabilitació-enrunament. Tot això és fa més present en les ciutats històriques. És justament aquí, en els recintes de llàntia secularment encesa, on s'aprecien les ciutats educadores, les que esmolen els sentiments. Però és també, arran de les nostres venerables pedres, on cal donar l'avís que el patrimoni integral no

L'arbre tímid al davant de sant Nicolau sembla demanar-nos una purificació: el vegetal és tan patrimoni com les pedres medievals. Dibuix a la ploma d'Enric Marqués

s'exhaureix aquí, tan bon punt allà on les hores i les boires ja no es poden arrapar a cap escletxa medieval. Cal proclamar, ensenyar, que el paisatge natural —fora muralles, per entendre'ns— és tan patrimoni com una catedral. Que el paisatge també ajuda a identificar-se amb una terra.

Escriu aquestes ratlles des de Girona, pels volts de les Fires de Sant Narcís, quan al Collsacabra, a la Fageda d'en Jordà i a la Devesa de Girona els tons d'aram anuncien l'apoteosi de la tardor; la nostra Devesa diuen que ens regala una sensibilitat especial per paisatge natural, com si ens imprimís caràcter. Potser sí. Fora muralles el tapís vegetal és extens, vibrant i singular. Ja podríem parlar de fet diferencial, també. No val a restar-hi indiferent. A camp obert, a bosc enlairat, cal ensenyar d'assaborir aquest patrimoni. El goig sen-

sible no ha de conèixer límits. La qüestió és oferir, mostrar, explicar si cal, les riqueses de la terra, tan diverses com generoses, a les nostres ciutats i comarques gironines.

Conèixer el patrimoni per estimar-lo i respectar-lo

El sortilegi del paisatge ha de començar per conèixer el més proper. En aquest sentit, mal servei fan a la pedagogia activa aquests viatges dits educatius, a tots els nivells, que menen massivament a milers de quilòmetres lluny de Catalunya. Sovint el joc de la vanitat, tant familiar com escolar, esguerra una ocasió excel·lent per aprofundir en les nostres identitats.

Avançant en l'estimació del patrimoni aprendrem, sense tarimes ni aules, la llicó de la seva fragilitat. Ara es pot tornar d'Itàlia amb la síndrome de torre inclinada de Pisa, o es pot regressar de Ripoll amb la temença de la pedra del monestir, pels monuments cansats i malalts que fan esverar tothom. En la mateixa línia també hem d'anar a visitar boscos cremats i muntanyes llastimoses perquè tot és patrimoni. Les mateixes relacions amor-desengany, rehabilitació-enrunament, que neixen a una ciutat històrica també han de saber-se apreciar a plena natura, fent realitat el desig del poeta Guerau de Liost: «sentiries l'impuls de la terra total i et seria frater l'esperit vegetal». A vegades, aquí, tant a tocar incommptables pedres venerables de color de segles, pot semblar sorprenent l'engrescar-nos amb els tons canviants de boscos, prats i marges. Té tot l'aspecte d'una segona purificació del nostre sentit de patrimoni.

Jordi Dalmau

Per un patrimoni integral

metre seixanta d'amplada, com per exemple el de Sant Llorenç.

Això cal ensenyar-ho als possibles enlluernats pel disseny modern, una rauxa de transformació radical, d'apagar la llàntia, doncs, i els barris vells cauriensencers sota les pales carregadores. L'insigne Le Corbusier també la va «patir», aquesta rauxa, quan volia aniquilar el barri vell de la capital de França, a la seva joventut.

Patrimoni i identitat

La llàntia de la rehabilitació és com una consciència de patrimoni. Quan fa poc es

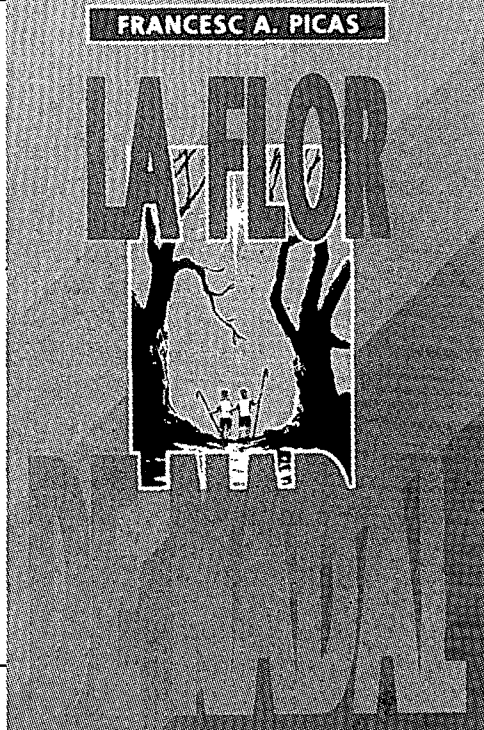
DOS LLIBRES DE FRANCESC A. PICAS

2ª EDICIÓ

Un assaig que originarà controvèrsies i diversitat d'opinions

FRANCESC A. PICAS

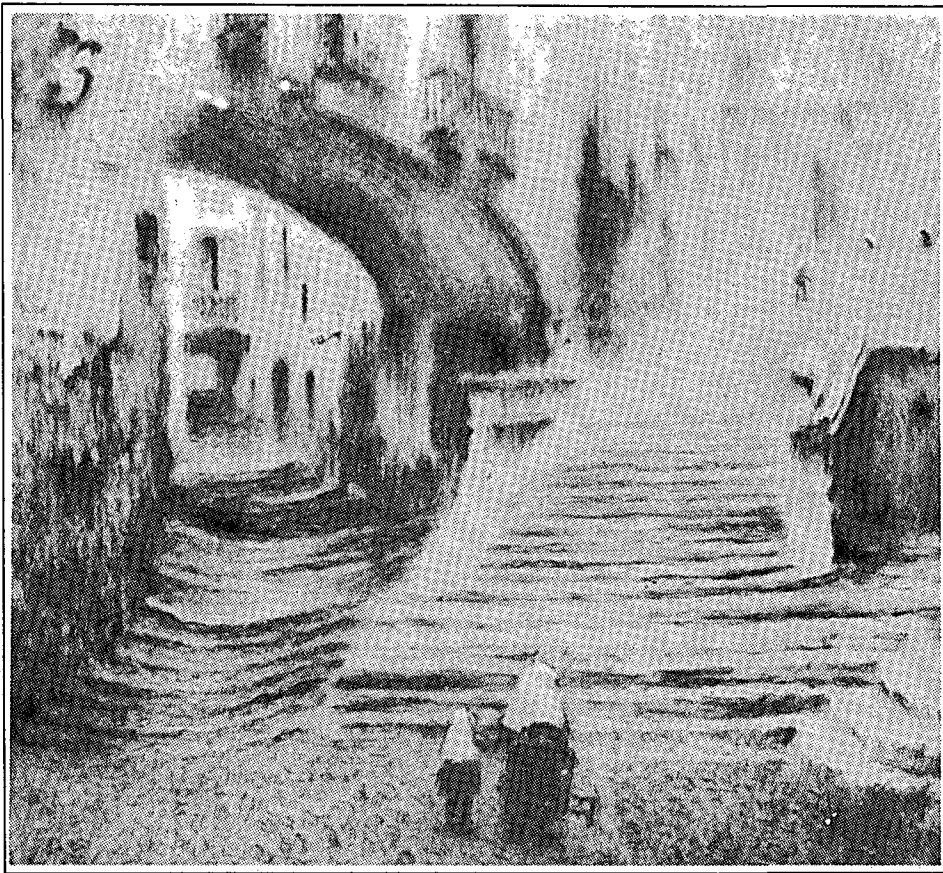
6ª EDICIÓ

Una novetat editorial per les festes nadalenques «LA FLOR DE NADAL», «ELS PASTORETS» més coneguts a Catalunya, ara editats en versió popular. Val la pena que els centres teatrals i afeccionats al teatre coneguin aquesta actual versió popular de «LA FLOR DE NADAL».

De venda a totes les llibreries. Distribuïdor per tot Catalunya LA FORMIGA D'OR - Llibreria Portal de l'Àngel, 5 - 08002 0 - BARCELONA - Telef. 302 24 31

Fins fa sis anys, el despatx del president de la Diputació de Girona tenia en el seu lloc d'honor aquest dibuix al carbó i al pastel de Josep Aguilera, datat el 1936, que ara s'exhibeix al Museu d'Art.

En aquesta estampa de tons daurats, una dona encaputxada, amb una cadira a la mà, acompanya una nena cap a l'església de Sant Martí. Per arribar-hi, hauran de pujar una alta escalinata, tot deixant a mà esquerra l'arc de rara elegància que uneix les dues antigues cases dels Agullana. La singular fórmula constructiva d'aquest arc rebaixat configura un dels llocs més atractius de la Girona vella. Milers de vegades els pintors i els dibuixants han plantat aquí el seu cavallet. Però de totes les obres artístiques que han reproduït l'indret, cap no s'ha impregnat com aquesta de tanta poesia. En aquest dibuix de colors apagats i de línies perdudes, les escales, el temple, les cases i l'arc

Josep Aguilera: «Pujada de Sant Martí»

d'Aguilera no es la vella de la prosa de Plana, sinó un personatge real, vinculat a una antiga tradició ciutadana: la vetlla al Santíssim anomenada de les Quaranta Hores. Els orígens de la devoció són molt remots: sembla que prové del gran recolliment que els primers cristians observaven, el divendres i el dissabte sant, en memòria de les quaranta hores que el cos de Jesús estigué en el sepulcre. Més endavant, la cerimònia adoptà nous matisos: la perennitat, la successió dels torns i el caràcter expiatori. L'any 1592, el papa Climent VIII la va establir a Roma de manera oficial i pública, i a poc a poc es va estendre arreu. El Santíssim era exposat solemnement en els temples, segons un torn que passava d'una església a l'altra. Moltes persones resseguien diàriament l'itinerari fixat i asseguraven una presència permanent de fidels al peu del altar. A Girona, la vetlla era coberta

La ciutat de les quaranta hores

s'enfilen, s'estiren i s'esfilagarsen líricament enmig de la boira. És l'estil característic i inconfusible de l'Aguilera.

Josep Aguilera va néixer a Salt el 1882. De jove, va estudiar a l'Escola de Belles Arts de Barcelona. Als quaranta-tres anys de vida i set de casat, va abandonar la feina segura que tenia a la capital per viure una existència incerta i precària a Girona, on va arribar a ser director del l'Escola Municipal de Belles Arts, sense que amb això millorés gaire la seva situació econòmica. Poc després d'haver enllestit aquest dibuix, va començar la guerra i, tres anys després, Aguilera hagué de marxar a l'exili. De retorn, l'any 1941, l'hostilitat i la incomprensió dels gironins van forçar-lo a recloure's a Barcelona, on va morir catorze anys més tard, un 29 d'octubre,

dia de Sant Narcís, patró de la ciutat que havia retingut en el record visual i que sempre més va dibuixar de memòria.

La ciutat morta de començaments de segle

Amb masses de clar-obscur de formes evanescentes, Aguilera va recrear una ciutat peculiar, adormida en una espessa i infinita melangia, com si volgués perllongar el mite de la Girona morta alimentat pels escriptors catalans de començament de segle. La Girona de Carner, de Sagarra, de Palol, de Monsalvatge, de Bertran i de Ruyra va trobar —amb retard— la millor plasmació plàstica en l'obra de l'Aguilera, farcida de volums esmortelts, de campanars estilitzats, de cases reflectides

en la foscor del riu i de figures encongidess pels racons. Aquest dibuix, per exemple, sembla talment la transcripció icònica d'un text escrit a Girona dotze anys abans per Alexandre Plana: «El carreró fa tortera i s'enfila en una graonada fosca. De tan velles que són, les cases es decanten una mica... Una casa més dreta, que domina les altres, té un balcó amb una barana de ferro i boles de llautó renegrides. Dels anys que els batents no s'han oberts a l'aire, s'hi ha mort a dins el silenci. Una vella s'atansa. Va una mica encorbada i duu mocador al cap».

Una devoció dels primers cristians

Però la dona arrupida del dibuix

ininterrompudament per les nenes acollides al convent de les monges butinyanes. Una dona menuda i riallera, coneguda con *La Nieves*, era l'encarregada d'acompanyar-les i de fer-ne els relleus. Ella o una seva antecessora devien inspirar la figura que Aguilera va fixar per sempre en el marc d'una Girona silent, que encara no coneixia ni el soroll ni la pressa. Els dies d'aquella època immòbil podien tenir realment quaranta hores, perquè els rellotges semblaven aturats. Però de tant en tant, amb una rítmica i metòdica reiteració, la dona de les monges travessava els carrers amb una nena al costat, atrafegada i sol·licita com un àngel de la guarda.

Narcís-Jordi Aragó

Caixa de Girona

Pots passejar-te per Girona a totes hores. Però si vols copsar l'encís de la ciutat vella, ves-hi al matí.

Els carrerons estrets de pedres nobles, que han vist anys i fets, et conviden a endinsar-t'hi.

Força amunt, pots enfil·lar-te per les escales de la Pera. De graons desiguals, que no saps mai si és millor fer dues passes o una de sola, per coronar el final. Allà dalt, hi ha estàtica i complaent, la Mare de Déu amb el fill al braç,

La capella de Sant Pere, antiga església romànica, austera i senyorial.

I en el teu divagar per capelles laterals, podràs gaudir de tota la bellesa que té l'art. Retaules i tombes, et poden encisar.

I ja has fet cap als claustres. Deixa per un altre dia el museu, que bé val una visita a part. El tapís o brodat de la Creació, que allí s'hi guarda és per fer-hi llarga estada.

Entra al claustre. Presidint tot l'esclat de capitells romànics, la Verge del Bell-Ull i Gràcia, et mira somrient en el seu cos de pedra.

Els peus profans van trepitjar les tombes en marbre cisellat. Amb curiositat vols descobrir les dades, noms i signes però estan mig

esborrats. El temps a voltes es torna despietat.

Sentim el rajolí monòton d'un bassal, que al costat del pati hi ha fet cap. És la remor de l'aigua qui dona vida, enmig de tanta pedra i soledat.

El sol també hi ha fet estada, il·luminant el redós mig amagat. Els arbres cobegen un ocell que canta i el refilar et deixa el cor badat.

Quin repòs i silenci, quina pau. Com el regalim de l'aigua que hi davalla, de serene i sents mig trasbalsat.

Mira quanta bellesa et dona la vida, i quin respecte et fa l'eternitat.

Carme Ministral

Girona vella

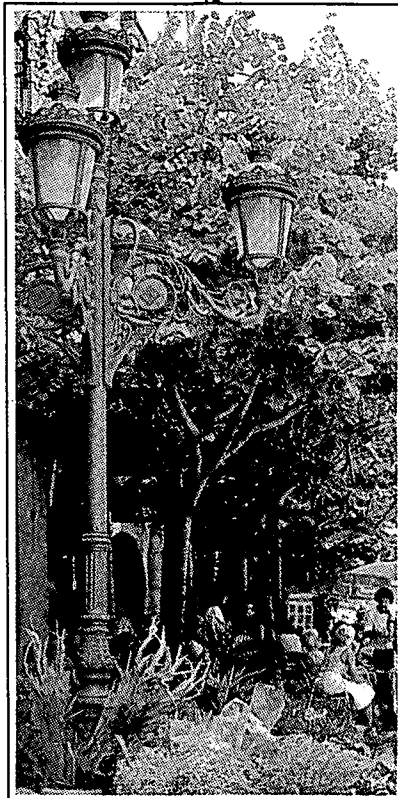
i una fruita a la mà. Vetlla una font que als seus peus respira. Tal com si volgués dir-nos que ella porta la font de la vida.

Vés més enllà i entra a la catedral per la porta dels apòstols i para't. Moltes vegades et sorprendrà la volta única. Mira-la com si fos la primera vegada. Que la vista arribi on s'enllacen els arcs, i s'estrenyen en claus de volta. Llàstima que siguin tan altes i no ens deixin engrescar amb els seus relleus.

Potser si el sol és favorable, s'estavelli per entre els vitralls, sorprenent-nos en un de vessall de colors.

El retaule de plata daurada, de l'altar major, recentment restaurat brilla amb tot el seu esplendor.

La Rambla a la tardor

*Til·lers de la Rambla,
què has fet de les fulles,
d'un verd desmaiàt,
que n'eren la joia
de tot el veïnat?
Perfums de les branques
allà al mes de juny,
que ens embadalia
venint d'un tros lluny.
Un vent de tardor
vingut en malhora,
de les belles fulles
t'han ben despulat.
La Rambla està trista,
té els arbres pelats.
Les fulles que cauen
l'han encatífat.*

Maria M. Masià

CERERIA

KARLA

DROGUERIA

Ballesteries, 22 - Tel. 20 59 14
GIRONA

Col·legi "Pare Coll"

Dominiques de l'Anunciata

- Educació Infantil
- Primària
- Ensenyament General Bàsic (E.G.B.)
- Ensenyament Superior (E.S.)

Ens adherim a la promoció de la premsa cristiana com enriquiment de la cultura al nostre país

C/ Pare Coll, nr. 3 - 17005 - Girona - Tel. 23 32 12 - 23 31 42

**DISTRIBUÏDORA DE
MATERIALS ELÈCTRICS
CALEFACCIÓ I CLIMATITZACIÓ**

Industrial Ginés S.A.

**MATERIAL ELÈCTRIC • CALEFACCIÓ I CLIMATITZACIÓ •
INSTRUMENTACIÓ I AUTOMÀTICA • FRED COMERCIAL I HOSTALERIA**

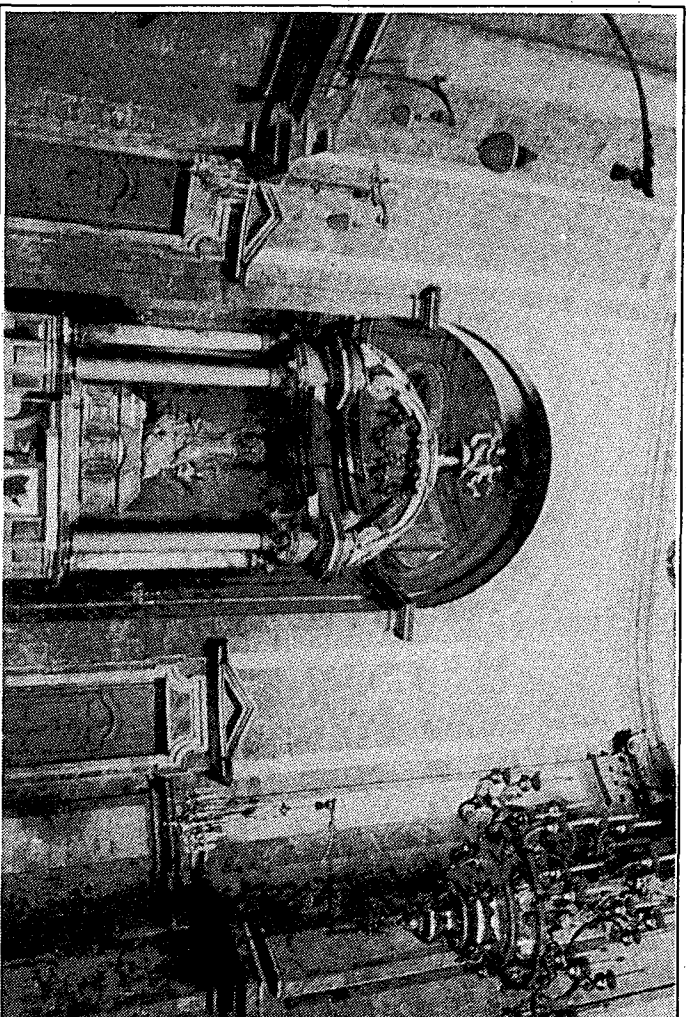
Ctra. Barcelona, 202 - Tel. 21 86 00 - Fax 21 20 80 - 17003 GIRONA
Ctra. La Canya, s/n - Tel. 27 12 20 - Fax 27 08 48 - 17800 OLOT

D'entre els camins que ha seguit el culte de sant Narcís a Sant Feliu de Girona n'hi ha un que mereix ser conegut: la confraria. Va fer la viu-viu fins cap als anys vint de la nostra centúria, i en realitat portava una vida somorta des de mitjan segle passat. Abans, però, havia estat una corporació de molt pes.

Una confraria és una associació de fidels. Hi ingressa qui vol prendre part en les activitats del grup. Normalment les activitats dels confrarers són els exercicis de pietat, el foment del culte públic del propi patró i l'ajut fraternal. La confraria de Sant Narcís fou fundada amb aquesta finalitat.

Neixia el 1307, quan es començava l'actual temple gòtic de Sant Feliu. Mentre els paletes ajustaven carreus de pedra per alçar els murs, la confraria ajustava pedres vivents per construir una comunitat de pregària i d'acció. És just de constatar que el segon confrare que es va inscriure, i probablement el promotor de l'agrupació fou aquell mossèn. Guillem de Socarrats que invertí tots els estalvis de la seva vida en la construcció del bellíssim sepulcre policromat de Sant Narcís, obra de mestre Joan de Tournai, que avui es guarda a Sant Feliu, prop del presbiteri. El mateix any de la fundació hi ingressaven seglars, homes i dones. E'aregida per dos paborbes, un clergue i un seglar, elegits en assemblea general anualment pels confrarers, que, a més, tenien poder en semblants reunions per modificar el seu propi reglament. Una major autonomia dins de l'Església és avui impensable.

La confraria adquirí, amb les aportacions anuals dels seus membres (al

Capella de Sant Narcís

La confraria de Sant Narcís

principi, dos sous, el jornal d'un dia), robes i joies per solemnitzar la festa del sant. De tot el seu estalvi n'ha quedat poc, perquè les casulles, albes i altres ornaments es desgastaven, i les joies foren depredades en més d'una ocasió en esdeveniments de guerra. ¿Què se'n devia fer d'aquella imatge de plaia de la Immaculada, obra de l'escultor Josep Corrada, per la qual l'any 1727 l'entitat

despengué 1.100 lliures barceloneses? Quan es tracà d'edificar la nova capella de Sant Narcís, que l'any passat va començar el segon centenari de la inauguració, la confraria adquirí els terrenys que havia d'ocupar. Altres despeses, com les que feia el grup per llogar músics o per pagar il·luminacions, eren contínues i reiterades. Només un alt nombre d'adhesions pot explicar aquest potencial. Enregistrava

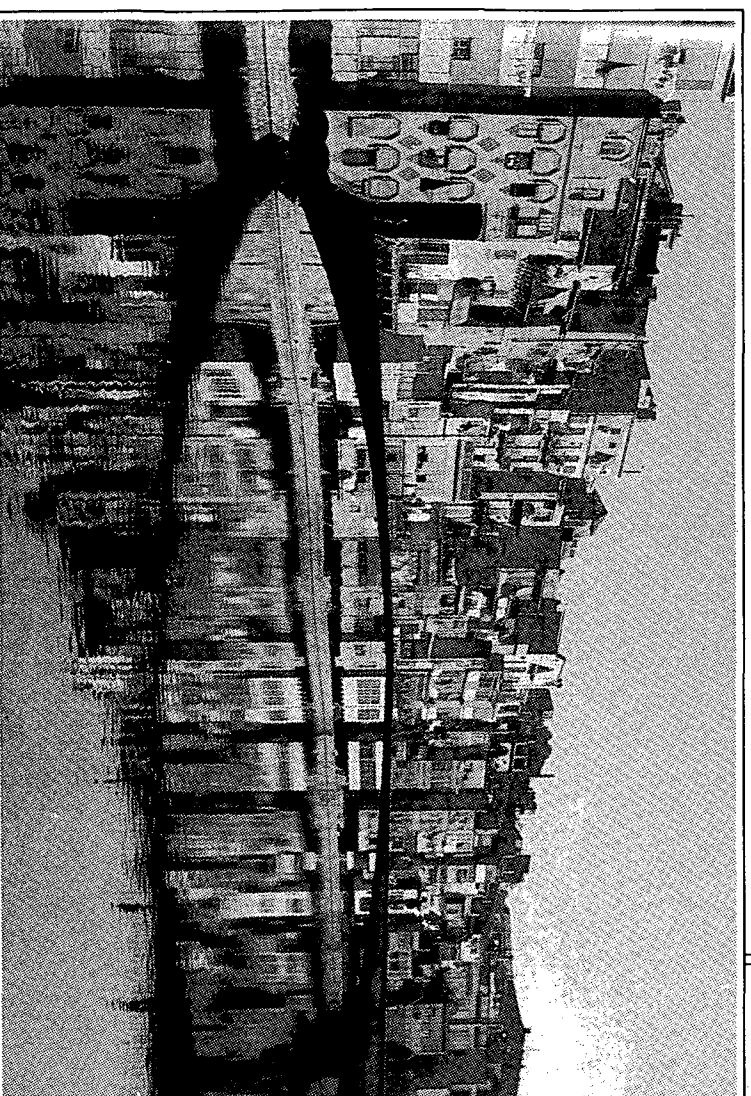
una mitjana de cinquanta nous inscrits homes i altres tantes dones anualment, encara a principis del segle XIX. La majoria eren veïns de la ciutat de Girona i joves; potser les seves pròpies famílies els estimulaven a fer-se confrarers. També donaven el nom i una almoïna a la confraria alguns forasters. Els llibres d'inscripcions es tanquen el 1839 amb els noms de Rosa Cirbal, una criada natural de Llançà, i Josep Fígueres, barretaire de Girona.

A la confraria s'havien degut les gestions per estendre la celebració litúrgica del sant a tots els regnes hispànics que es dugueren a terme durant el s. XVII. En un àmbit més modest, la mateixa associació s'ocupava de l'atenció espiritual dels confrarers malalts i de solemnitzar la sepultura dels més pobres, quan venia l'hora, i de fomentar la pràctica de l'oració mental o mediació.

¿De quina malaltia va morir un grup tan sòlid? En l'Església del segle XIX el lloc dels seglars era incert. L'autonomia de les associacions no era tan ben vista com ho havia estat al segle XIV. Vingué l'hora d'adaptar-se al nou món que naixia, i els òrgans de decisió de la confraria eren antiquosats. Ja no tenia assemblees anuals; els paborbes mateixos elegien els seus successors, i el paborde seglar se subordinava piadosament als desigs del seu company mossèn. Quan s'escriguí la història de les organitzacions de fidels del nostre temps es podrà apreciar fins a quin punt la lliçó dels factors de vida i mort dels grups eclesials ha estat apresada.

Josep M. Marqués,
arxiver diocesà de Girona

Dijous Sant a Girona

Una estrella ha vellit tota la nit vora la Seu, i ara a la matinada de l'Església es despren una sentor de llor i palma, que puja per l'espai com oració i és un eco llunyà del crit d'hosanna del Diuenge de Rams... La ciutat dorm embolcallada per la pau sagrada. d'aquest dijous: el Dijous Sant que passa... Les pedres de les cases i carrers avui no sé com és que tenen un relleu que semblen restaurades. El riu Onyar desgrana una cançó mentre s'escola sota els ponts, i calla en arribar el capvespre per sentir en el silenci els passos dels manaires. La vall de Sant Daniel s'ha engalanat amb tots els verds, i amb mantellina blanca que els arços i la boira li han posat, i amb perfum de violes anagades. La ciutat tota té una serenor d'alba naixent i llum de celstia, mentre en l'aire es respira el foc sagrat d'un misteri d'amor i Eucaristia...

M. Àngels Viñas i Vidal